

BI-5222-N28422

Ruimtelijk Kwaliteitskader, Landschapsplan en Beeldkwaliteitsplan

Haskoning
Enhancing Society Together

23 juni 2026

RUIMTELIJK KWALITEITSKADER, LANDSCHAPSPLAN EN BEELDKWALITEITSPLAN

VOORLOPIG ONTWERP LANDSCHAPPELIJKE INPASSING RECONSTRUCTIE N284

INHOUDSOPGAVE

1. Projectdefinitie 7

inleiding 9

ruimtelijk kwaliteitskader, landschapsplan en beeldkwaliteitsplan 11

2. Ruimtelijk kwaliteitskader 15

Analyse Geomorfologie 18

Verhaal van de N284 vanuit de ondergrond 18

Analyse Historische context 20

Analyse huidige functies 22

Analyse huidige landschapsbeeld 26

Beleid 30

Ruimtelijke principes 37

3. Landschapsplan 39

Ruimtelijke visie 43

Deelgebedien landschapsplan 45

Principeprofielen 59

4. Beeldkwaliteitsplan 65

Beeldkwaliteitsplan 67

Inpassing in het landschap 75

Materialenoverzicht 86

BIJLAGEN

BI5222-RHD-VO-LANDSCHAPSPLAN (1:2000)

BI5222-RHD-VO-PROFIELEN A-H (1:100)

Het Ruimtelijk Kwaliteitskader, het Landschapsplan en het Beeldkwaliteitsplan

Dit hoofdstuk leidt de drie afzonderlijke plandelen in die ten grondslag liggen aan de landschappelijke en ruimtelijke inpassing

Deze rapportage is een bijlage van het hoofdrapport getiteld 'Reconstructie N284 Reusel Hapert - Ontwerprapportage VO km 4,92 - km 12,25' Dit document, opgesteld in opdracht van de provincie Noord Brabant, is opgesteld door Haskoning, d.d. 23 juni 2026.

1. PROJECTDEFINITIE

Projectgebied N284 tussen Reusel en Hapert

INLEIDING

OPDRACHT

De rapportage die voor u ligt beschrijft de ruimtelijke kwaliteit en kernwaarden van het gebied en geeft aan hoe dit te versterken. Ook gaat het in op de landschappelijke inpassing die voor de te reconstrueren N284 Reusel-Hapert is opgesteld. De N284 is de provinciale weg die vanuit de kern Reusel door Bladel naar Hapert loopt, deze kernen onderling verbindt en met de bovenregionale wegen rond het gebied. Deze rapportage bestaat uit een drietal afzonderlijke onderdelen: het "Ruimtelijk Kwaliteitskader", het "Landschapsplan" en het "Beeldkwaliteitsplan".

De N284 is voor het verkeer een belangrijke levensader door De Kempen. Iedereen die in dit gebied woont, werkt én recreëert, maakt gebruik van deze weg. Helaas zijn er knelpunten in de doorstroming, bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid. Dit zorgt voor problemen zoals files tijdens de spits, sluipverkeer door dorpen en onveilige situaties voor fietsers en voetgangers. De provincie Noord-Brabant, gemeente Reusel-De Mierden en gemeente Bladel werken samen om deze knelpunten aan te pakken en het gedeelte van de N284 dat tussen Reusel en de A67 bij Hapert ligt, her in te richten. Daarbij dient vermeld te worden dat de scope van dit project in Hapert eindigt/begint rondom de kruising N284 -De Wijer/Energieweg in Hapert, ruim 2 kilometer voor de aansluiting op de A67.

Opdracht

Het project N284 heeft een lange voorgeschiedenis, waarbij ook de omgeving op verschillende manieren is betrokken bij het project. Hieruit is een voorkeursalternatief gekomen voor het ontwerp van het tracé. Aan Haskoning is gevraagd het voorkeursalternatief uit te werken naar een Voorlopig Ontwerp N284.

De reconstructie van de weg moet de bereikbaarheid van de dorpen verbeteren, zorgen voor een betere doorstroming van het verkeer en de leefbaarheid en veiligheid op en rondom de weg verbeteren. Dit willen we bereiken door o.a. een Duurzaam Veilig wegprofiel, een hoogwaardige fietsstructuur, een betere oversteekbaarheid van de weg voor fietsverkeer, het wegnemen van vertragingen en onveiligheid door landbouwverkeer en het verbeteren van de toegankelijkheid van functies en bedrijventerreinen te realiseren.
Daarbij dient de herinrichting op een duurzame en kwalitatieve wijze te gebeuren met aandacht voor de ruimtelijke inpassing in het aangrenzende cultuurlandschap en de ecologische kwaliteit van de omgeving. Zo zijn rondom de N284 een aantal gebieden te vinden die onderdeel zijn van het Natuurnetwerk Brabant (de weg kruist bijvoorbeeld de ecologische verbinding rond de Groote Beerze en de Raamloop) en een aantal gebieden die aangewezen zijn voor Groenblauwe waarden in de Omgevingsverordening Noord-Brabant, waar het behoud, herstel of de duurzame ontwikkeling van het bodem- en watersysteem en de samenhangende ecologische waarden, biodiversiteit en landschappelijke waarden en kenmerken van belang zijn.
In deze integrale opgave waarbij aan alle belangen aandacht gegeven wordt, zijn er drie dominante aspecten doorslaggevend waar op gelet moet worden. Dit zijn:

- Doorstroming en veiligheid (gemotoriseerd en langzaam verkeer)
- Inpasbaarheid (waaronder grondeigendom)
- Financiële haalbaarheid

Daarnaast zijn er natuurlijk aspecten van belang die in het Ruimtelijk Kwaliteitskader worden beschreven.

Doel

In de nieuwe situatie is de N284:

- veilig
- toekomstvast
- vanzelfsprekend aangesloten op de directe omgeving
- herkenbaar met een positief karakter

Dat maakt de N284 een 'toekomstbestendige verkeersader van de Kempen.'

Herzien voorkeursalternatief N284 Reusel - Hapert: 'Toekomstbestendige verkeersader van de Kempen' , bron Provincie Noord-Brabant, www.brabant.nl

RUIMTELIJK KWALITEITSKADER, LANDSCHAPSPLAN EN BEELDKWALITEITSPLAN

DRIE MET ELKAAR VERVLOCHTEN DOCUMENTEN

Ruimtelijk Kwaliteitskader, Landschapsplan, Beeldkwaliteitsplan (RKK, LP, BKP)

Deze rapportage omvat:

1. Een analyse van het huidige landschap, uitgangspunten en randvoorwaarden en bepaalt de kernwaarden en ontwerpprincipes. Dit is het **Ruimtelijk Kwaliteitskader** (RKK) en het beschrijft in hoofdlijnen hoe de gewenste ruimtelijke kwaliteit van het gebied wordt bereikt en geborgd. Het vormt de strategische basis voor het Landschapsplan door de ruimtelijke kwaliteit en kernwaarden vast te stellen. Door Pouderoyen Tonnaer is een Landschapsanalyse (24 juli 2019) opgesteld die een basis vormt voor het Ruimtelijk Kwaliteitskader.
2. De visie van het ontwerp en de toelichting op de ontwerpkeuzes waarbij gebruik gemaakt wordt van (basis) profielen en inrichtingsprincipes komen ter sprake in het **Landschapsplan (LP).** In dit landschapsplan wordt in delen het wegontwerp kort toegelicht door gebruik te maken van de vier kernwaarden. Dit zijn gebruikswaarde, herkomstwaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde (zie ook p. 37)
3. Het **Beeldkwaliteitsplan (BKP)** geeft ten slotte in woord en beeld de richting aan over de gewenste verschijningsvorm van de weg, het fietspad en de inrichtingselementen/objecten in het gebied, waaronder (waterstaatkundige) kunstwerken, infra etc. De weg en het fietspad dienen een uitstraling te krijgen die past in de omgeving, de herkenbaarheid van de weg (eigen karakteristieke verschijningsvorm) vergroot en voldoet aan de geldende regelgeving. NB: omdat nog niet voor elk aspect een besluit genomen is houden we op sommige onderdelen een slag om de arm. Dit wordt in de rapportage aangegeven.

Juridische vertaling van de documenten

Voor de reconstructie N284 zal een zogenaamd **projectbesluit** worden vastgesteld, één van de kerninstrumenten binnen de Omgevingswet. Het projectbesluit is bedoeld om complexe projecten met een publiek belang zoals de aanleg van een weg mogelijk te maken.

Het LP en BKP zijn een belangrijk onderdeel van het projectbesluit. Zij geven inzicht in de ruimtelijke kwaliteit van het gebied langs het tracé, met nadruk op de gewenste integrale landschappelijke inpassing.

Daarbij geldt dat het RKK de bouwstenen bevat die zijn gebruikt voor het opstellen van het LP en het BKP en zo bijdraagt aan een zorgvuldige motivering van hetgeen vanuit het LP in de regels van het projectbesluit wordt vastgelegd.

In het RKK zijn de vier waarden van ruimtelijke kwaliteit (herkomstwaarde, belevingswaarde, gebruikswaarde en toekomstwaarde) beschreven en knelpunten en kansen voor het gebied geschetst, inclusief mogelijke inpassingsmaatregelen om de ruimtelijke kwaliteit te behouden en te verbeteren.

In het LP wordt een visie opgenomen op de te realiseren ruimtelijke ontwikkeling en kwaliteitsversterking van het gebied en worden principeprofielen en principekruisingen gegeven. Deze visie en principe-ontwerpen worden in de voorschriften van het projectbesluit verankerd.

Het BKP vormt de leidraad voor de toekomstige aannemer die de reconstructie van de N284 zal uitwerken. Het bevat uitwerkingen van hetgeen in het landschapsplan als visie is beschreven en in het projectbesluit in regels is vastgelegd.

Omgevingsverordening
Zo is dit rapport RKK, LP, BKP ook weer verbonden met de Omgevingswet doordat zij een uitwerking biedt van instructieregels uit de provinciale omgevingsverordening. Zie hierover ook het Ruimtelijk Kwaliteitskader.

Met name de volgende instructieregels uit de Omgevingsverording zijn voor het opstellen van landschapsplan en beeldkwaliteitsplan van belang:

"Artikel 5.7 Zorgplicht voor een goede omgevingskwaliteit"
Daarbij ligt de nadruk op plantontwikkeling die bijdraagt aan een veilige en gezonde leefomgeving met een goede omgevingskwaliteit waarbij toepassing gegeven wordt aan:
Artikel 5.8 "zorgvuldig ruimtegebruik"
Waarbij het van belang is dat een nieuwe ontwikkeling zoveel mogelijk plaats vindt binnen bestaand ruimtebeslag, en

Artikel 5.9 "Toepassing van de lagenbenadering"
Dit is een hulpmiddel voor het maken van een goede afweging bij ontwikkeling tussen abiotische, biotische en antropogene patronen, en

Artikel 5.10 "Meerwaardecreatie"
Het creëren van meerwaarde door bijvoorbeeld ontwikkelingen te combineren tot een grote ontwikkeling of de ontwikkeling aangrijpen om de landschappelijke kwaliteit te verbeteren zoals wordt bedoeld in

Artikel 5.11 "Kwaliteitsverbetering landschap"
De ontwikkeling moet gepaard gaan met een fysieke verbetering van het landschap, dus ook als sprake is van een reconstructie van een bestaande weg. Deze fysieke verbetering van het landschap wordt als volgt in lid 3 verder toegelicht:
"Een verbetering van de landschappelijke kwaliteit kan de volgende aspecten omvatten:
a. de op grond van deze verordening verplichte landschappelijke inpassing;
b. het toevoegen, versterken of herstellen van landschapselementen die een bijdrage leveren aan de versterking van de landschapsstructuur of de relatie stad-land;
c. het behoud of herstel van cultuurhistorische waarden en kenmerken ;
d. het wegnemen van verharding;
e. het slopen van bebouwing ;
f. de realisering van het Natuur Netwerk Brabant of een ecologische verbindingszone ; of
g. het aanleggen van extensieve recreatieve mogelijkheden."

Ook **Artikel 5.60 "Verkeersdoeleinden"**
is in verband met de reconstructie het benoemen waard. In dit artikel wordt ruimte geboden om naast het hierboven genoemde zorgvuldige ruimtegebruik de ontwikkeling van een weg mogelijk te maken mits tegelijkertijd een grotere kwaliteitswinst optreedt voor meerdere ruimtelijke functies, waaronder natuur en landschap. De ontwikkeling van de weg, in dit geval de reconstructie van de weg, dient een positieve bijdrage te leveren aan het landschap.

Beeld in oostwaartse richting van de N284 ter hoogte van De Hoeven nr 26

Plangebied

1 Behorend tot het plangebied is het tracé van de N284, inclusief de naast gelegen fietspaden, bermen en watergangen

Tevens behoort een deel van de kruisende wegen tot het plangebied 1, om de aansluiting op de kruising met de N284 veilig en soepel te laten verlopen:

2 • Kruising rotonde Reusel, gedeelte van de N269 richting Lage Mierde

3 • Kruising Postelweg - Raambrug

4 • Kruising Europalaan - Bredasebaan

5 • Kruising De Uitgang - Vervalt

6 • Kruising Lange Trekken

7 • Kruising Castersedijk - Oude Provincialeweg

8 • Kruising De Wijer

Raakvlakken

9 • Ontwikkeling Migrantenhotel nabij Nieuwe aansluiting de Sleutel/Hallenstraat

10 • Ontwikkeling zwemplas Egyptische poort

11 • Ontwikkeling Huizen van Oktober

12 • Maatregelen passage Groote Beerze

13 • Ontwikkelingen Castersedijk

Raakvlakprojecten

Raakvlakprojecten zijn andere projecten dan het project waar het hierover gaat, de reconstructie en inpassing van de N284. Raakvlakprojecten zijn voor wat betreft diverse beleidsthema's verbonden met de reconstructie en inpassing. Door binnen dit project en de raakvlakprojecten meerdere beleidsopgaven die elkaar raken zoveel mogelijk gecombineerd en tegelijkertijd aan te pakken kan tijd (en soms geld) bespaard worden en wordt (een zeker mate van) integraliteit gewaarborgd. In het geval van de reconstructie en inpassing van de N284 gaat het om een 12-tal projecten.
Zeven daarvan behoren tot het plangebied van de N284, met vijf zijn er raakvlakken.

Ontwikkeling Migrantenhotel nabij Nieuwe aansluiting de Sleutel/ Hallenstraat: raakvlakken zijn er betreft de terreininrichting. In het VO voor de inpassing van de N284 wordt rekening gehouden met de plannen die voor de ontwikkeling van het migrantenhotel worden vervaardigd.

Ontwikkeling zwemplas Egyptische poort en ontwikkeling Huizen van Oktober: Op dit moment werkt de gemeente Bladel plannen uit voor de ontwikkeling van een zwemplas ten zuiden van het dorp. Ontwikkelingen binnen dit project hebben met name gevolgen voor de fietsonderdoorgang bij Bladel. Dankzij de nieuwe onderdoorgang kunnen fietsers komend uit het dorp ongelijkvloers de N284 passeren. Aan de noordzijde van de onderdoorgang is de ontwikkeling "huizen van Oktober" van stichting Oktober actueel. Afstemming vindt plaats tussen deze ontwikkeling en de reconstructie van de N284 die hier de fietsonderdoorgang maar ook de herinrichting van de kruising Europalaan – Bredasebaan inclusief de hier gesitueerde bushalte.

Maatregelen passage Groote Beerze: In het beekdal van de Groote Beerze vinden N2000-instandhoudingsmaatregelen plaats, maatregelen ter uitvoering van de Kaderrichtlijn Water en de realisatie van het Natuurnetwerk Brabant. Binnen het project Reconstructie N284 is de inpassing van de weg zodanig dat dit de passage van de Groote Beerze verbetert.

Ontwikkelingen Castersedijk: Diverse ontwikkelingen langs de Castersedijk nopen tot een verkeersveiliger oplossing voor de kruising Castersedijk – N284.

Het Ruimtelijk Kwaliteitskader

Dit hoofdstuk verschaft inzicht in de ruimtelijke kwaliteit van het gebied, met nadruk op de gewenste integrale (landschappelijke) inpassing van de weg. De ruimtelijke kwaliteit betreft de algehele waarde van een gebied zoals ervaren en vormgegeven door ruimtegebruik. Het omvat de analyse van het gebied, de fysieke inrichting, beleving, bruikbaarheid en duurzaamheid van een gebied. De ruimtelijke kwaliteit richt zich op vier kernwaarden: herkomst-, belevings-, gebruiks- en toekomstwaarde. In het document wordt de waardes, knelpunten en kansen in het gebied geidentificeerd, evenals mogelijke inpassingsmaatregelen om de ruimtelijke kwaliteit te behouden en verbeteren. Het Ruimtelijk Kwaliteitskader (RKK) bevat bouwstenen voor het opstellen van het Landschapsplan (LP) en Beeldkwaliteitsplan (BKP) van de weg.

2. RUIMTELIJK KWALITEITSKADER

N284 ter hoogte van De Hoeven nr 29 in 2024 (bron: Streetsmart)

RUIMTELIJK KWALITEITSKADER

ONTWIKKELEN MET RUIMTELIJKE KWALITEIT

De reconstructie van de N284 kan een grote invloed hebben op de leefkwaliteit en de beleving van het landschap, evenals op het woon- en agrarische karakter van de omgeving. Toch biedt de weg ook de mogelijkheid om de unieke landschappelijke kernkwaliteiten en identiteiten van het gebied te versterken en herkenbaar te maken voor de weggebruikers.

Om de negatieve impact zoveel mogelijk te beperken en de kansen optimaal te benutten, is door Pouderoyen Tonnaer een landschapsanalyse uitgevoerd voor het plangebied (Landschapsanalyse N284, juli 2019) op basis van de drie waarden van omgevingskwaliteit: belevingswaarde, gebruikswaarde en toekomstwaarde. De uitkomsten van deze rapportage zijn in dit Ruimtelijk Kwaliteitskader overgenomen.

Ruimtelijk kwaliteitsbegrip

In de landschapsanalyse wordt aangegeven dat het ruimtelijke kwaliteitsbegrip een allesomvattend begrip is, en daardoor tegelijk ook voor meerdere uitleg vatbaar. Het begrip heeft vele betekenissen, die variëren in plaats en tijd, maar ook met wisselende belangen en schaalniveaus. Ruimtelijke kwaliteit combineert zowel subjectieve als objectieve aspecten en is niet zomaar in absolute of kwantitatieve criteria te vangen. Het begrip Ruimtelijke Kwaliteit is hanteerbaar gemaakt aan de hand van de begrippen Belevingswaarde, Gebruikswaarde en Toekomstwaarde.

Herkomstwaarde voegen we hieraan toe. In tabel 1: Vier kernwaarden ruimtelijke kwaliteit is aangegeven waar deze waarden voor staan en hoe deze te borgen zijn bij de herinrichting van het tracé. Goede ruimtelijke kwaliteit ontstaat wanneer er een evenwicht is tussen deze kernwaarden.

GOEDE RUIMTELIJKE KWALITEIT ONTSTAAT WANNEER ER EEN EVENWICHT IS TUSSEN DE 4 KERNWAARDEN?

WAARDEN		HOE TE BORGEN
Belevingswaarde	Schoonheid, eigenheid en de unieke identiteit van een plek	• Analyse van huidige beleving van de weg en omgeving • Samenvatten karakter • Vastleggen in principes (hoe beleving te behouden en vergroten)
Gebruikswaarde	Efficiënt, effectief en meervoudig gebruik van ruimte	• Analyse van huidige functionaliteit van de weg en omgeving • Samenvatten rol van de weg • Vastleggen in principes (hoe functionaliteit te behouden en vergroten)
Toekomstwaarde	Duurzaam, aanpasbaar en robuust ontwerp voor de lange termijn	• Potenties van de weg en omgeving in kaart brengen • Vastleggen in principes (hoe robuustheid te behouden en versterken)
Herkomstwaarde	Aandacht voor de ontstaansgeschiedenis en de culturele identiteit van een gebied.	• Analyse van het verhaal en de historie van de plek • Samenvatten belangrijkste structuren van ontstaangeschiedenis • Vastleggen hoe hier mee om te gaan in principes (hoe identiteit en leesbaarheid te behouden en versterken)

Tabel 1: Vier kernwaarden ruimtelijke kwaliteit

Wat verstaan we onder Ruimtelijke kwaliteit?

Ruimtelijke kwaliteit omvat in principe een balans tussen behoud en ontwikkeling van de waarden (herkomst-, belevings- gebruiks- en toekomstwaarde) van een gebied. En met de introductie van het begrip omgevingskwaliteit voegt de Omgevingswet een nieuwe dimensie toe aan ruimtelijke kwaliteit. De crux zit in het woordje -omgeving.
"Een goede omgevingskwaliteit is ruimtelijke kwaliteit + omgeving. Omgeving heeft in dit opzicht drie dimensies: aansluiten bij de kenmerken van het gebied, het verrijken van de omgeving door te koppelen aan aanwezige wensen en belangen én het betrekken van de omgeving door participatie." (Federatie Mooiwaarts).
In essentie gaat het volgens Mooi NL over het in dialoog brengen van de synergie tussen de vier waardes.

Ruimtelijke kwaliteit wordt steeds meer samen met andere kwaliteiten van de fysieke leefomgeving (door overheden) afgewogen, zoals aspecten als geur, geluid, lucht, veiligheid. Die verbreding is essentieel voor de kwaliteit van een gebied (de omgeving). Het gaat dus over het totaal van de omgevingskwaliteit, maar ook om het vanuit meerdere aspecten te bekijken, en niet slechts sectoraal of eendimensionaal te kijken. Daarom pleiten de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening van de provincie Noord-Brabant, in het kader van de zorgplicht voor een goede omgevingskwaliteit, voor een 'diep, rond en breed' manier van kijken in combinatie een aantal basisprincipes, die afkomstig zijn uit de Brabantse omgevingsvisie: zorgvuldig ruimtegebruik, toepassing van de lagenbenadering en meerwaardecreatie.

Door diep te kijken, denken we na over de effecten van beleid op de verschillende bodemlagen, de netwerken die er liggen, en over de effecten op de toekomst van de ondergrond (in principe toepassing van de lagenbenadering, met ook aandacht voor de vierde laag, tijdsdimensie). Als we rond kijken, zien we de belangen voor people, planet en profit. En als we breed kijken, hebben we niet alleen ons eigen belang voor ogen, maar ook de belangen van andere belanghebbenden, zoals initiatiefnemers, bedrijven en inwoners.

Bij een goede omgevingskwaliteit gaat het dus om "de kwaliteit van een plek of gebied die bepaald wordt door een goed samenspel van (de vier waarden van ruimtelijke kwaliteit) herkomstwaarde, belevingswaarde, gebruikswaarde en toekomstwaarde" (Omgevingsverordening Noord-Brabant, geldend vanaf 01-01-2024). De zorgvuldigheid van het afwegingsproces (en het manier van kijken) is sterk bepalend voor de kwaliteit van de uitkomst. Goede omgevingskwaliteit staat of valt bij een goede (ruimtelijk) proces met de omgeving en het in dialoog brengen van de ruimtelijke kwaliteit die partners samen beogen. Volgens Mooi NL ontstaan 'daar waar we de verschillende aspecten goed en met draagvlak kunnen verbinden en deze aansluiten op de belevingswereld van de mensen in de gebieden. Die afweging vergt maatwerk, afhankelijk van maatschappelijke wensen en opgaven, tijd, plaats, schaalniveau, thematiek en actoren.' Hoe steviger de dialoog is verweven met de beleidsvorming en projectontwikkeling, hoe groter de kans wordt op het realiseren van kwaliteit.

Bron: provincie Noord Brabant

Ruimtelijk kwaliteitskader	→	Landschapsplan	→	Beeldkwaliteitsplan
• Onderzoeken belevingswaarde, gebruikswaarde, toekomstwaarde* en herkomstwaarde door middel van o.a. landschapsanalyse. Basis uit bestaande analyse en waar nodig aangevuld door Haskoning. • Extraheren ruimtelijke kenmerken en kwaliteiten • Omzetten naar ruimtelijke principes • Visieschets		• Visieschets naar landschappelijk ontwerp • Basisprofielen • Specifieke inpassingslocaties (kruisingen etc.)		• Beplanting • Materialen • Elementen

* Reeds onderzocht in 'Landschapsanalyse N284 Reusel-Hapert' door Pouderoyen Tonnaer in 2019)

Tabel 2: Stappen ontwikkelen ruimtelijke kwaliteit

Stappen

De stappen in het proces van ontwikkelen met ruimtelijke kwaliteit beginnen met het vaststellen van een ruimtelijk kwaliteitskader. Dit gebeurt door een analyse van de vier waarden, waarbij de karakteristieken en kwaliteiten van het landschap worden geëxtraheerd en gewaardeerd. Deze worden vervolgens vertaald naar ruimtelijke principes en een visieschets, Samen vormen zij het uitgangspunt voor het landschapsplan en het beeldkwaliteitsplan. Zie tabel 2: Stappen ontwikkelen ruimtelijke kwaliteit.

De vier kernwaarden

Hier gaan we kort in op de vier kernwaarden en benoemen we op hoofdlijnen de bevindingen vanuit de Landschapsanalyse. Herkomstwaarde is hier aan toegevoegd. De kernwaarden komen in de hiernavolgende paragrafen uitgebreider aan bod.

Belevingswaarde

De N284 is een van de weinige provinciale wegen in Noord Brabant die in verstedelijkt gebied ligt. De weg kent een voornamelijk verscholen ligging en dat maakt de belevingswaarde vanuit de ruimere omgeving van een beperkte invloed; de weg is beperkt zichtbaar. Ander aspect is de op delen van het traject relatief brede bermen met karakteristieke (eiken-)laanstructuren. Ook buiten het wegprofiel is in het gebied veel opgaand groen aanwezig, zowel binnen het stedelijk gebied als het landelijk gebied.

Gebruikswaarde

De N284 heeft in oostwestrichting een belangrijke verbindende functie en stroomfunctie. De stroomfunctie wordt beperkt door menging van verkeerssoorten en aansluiting op het lokale wegennet. Tegelijkertijd is de oversteekbaarheid van de weg lastig, met name ook voor fietsers in Bladel waar de N284 ook echt als barrière ervaren wordt tussen dorp en sportvelden.
De N284 vormt op meerdere plaatsen een barrière voor waardevolle landschapssystemen zoals de beekdalen die juist noord-zuid gericht zijn. Te ontwikkelen ecologische verbindingen staan ten hoogte van de N284 onder druk. Tegelijkertijd ervaar je vanaf de N284 een karakteristieke doorsnee van het landschap van beekdalen en dekzandruggen.

Toekomstwaarde

Voor wat betreft de "toekomstwaarde" is het van belang de barrièrewerking van de N284 te verminderen voor mens en natuur. Veilig de weg oversteken is voor de reconstructie een randvoorwaarde. Voor de natuur komt dit ten goede aan de stabiliteit en veerkracht van de natuurlijke landschapssystemen die ook weer onderdeel zijn van het Natuurnetwerk Brabant. Dit geldt met name voor de beekdalen waar waterbergings-, natuur- en landschappelijke waarden bijelkaar komen. Dit zijn die plekken in het op te stellen ontwerp waar extra maatregelen voor waterberging, natuur en het leggen van ecologische verbindingen tot stand dienen te komen.
Voor wat betreft de toekomstwaarde is het tevens van belang dat de resterende uitzichten op het (open) landschap vanaf de N284 worden behouden. De drie kernen aan de N284 zijn reeds breed uitgewaaierd langs de weg. Het zicht op het landschap in stand houden zorgt voor het behoud van het beeld van losse kernen in plaats van één verstedelijkt gebied.

Herkomstwaarde

De N284 volgt deels de oude route van Reusel naar Hapert en verder. Onderdeel van deze route was een oude tramlijn. Eerdere reconstructies leidden tot het omleggen van de weg om de bebouwde kommen van Bladel en Hapert. Daar waar de weg nog het tracé van de oude tramlijn volgt is het wegprofiel over het algemeen wat smaller en is de (eiken-)bomenlaan ook volgroeid. De weg doorsnijdt het beekdalenlandschap. Oorspronkelijk was het landschap rondom de beken meer besloten door coulissen en meer open op de dekzandruggen zoals de zuidoostzijde van de weg bij Bladel waar nog steeds een open zicht over de velden aanwezig is.

ANALYSE GEOMORFOLOGIE

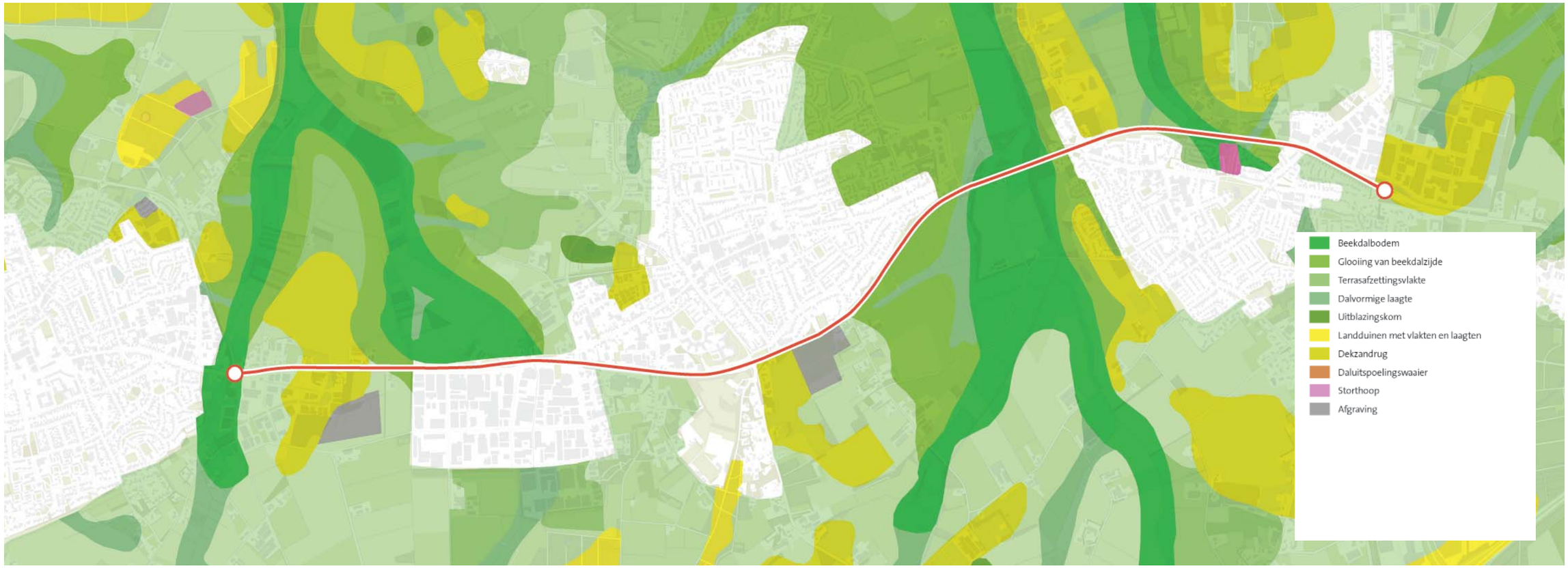
VERHAAL VAN DE N284 VANUIT DE ONDERGROND

BODEM- EN LANDSCHAPSTYPEN

Het onderzoeksgebied ligt in het glooiende dekzandlandschap van De Kempen. Dit gebied wordt gekenmerkt door vlaktes en ruggen van dekzand, en wordt doorkruist door de bovenlopen van de beeksystemen Beerze en Reusel. Breuken in het plateau bepalen de overheersende noord georiënteerde richting van de beeksystemen.

De weg doorkruist van west naar oost een aantal noord-zuid geörienteerde eenheden:

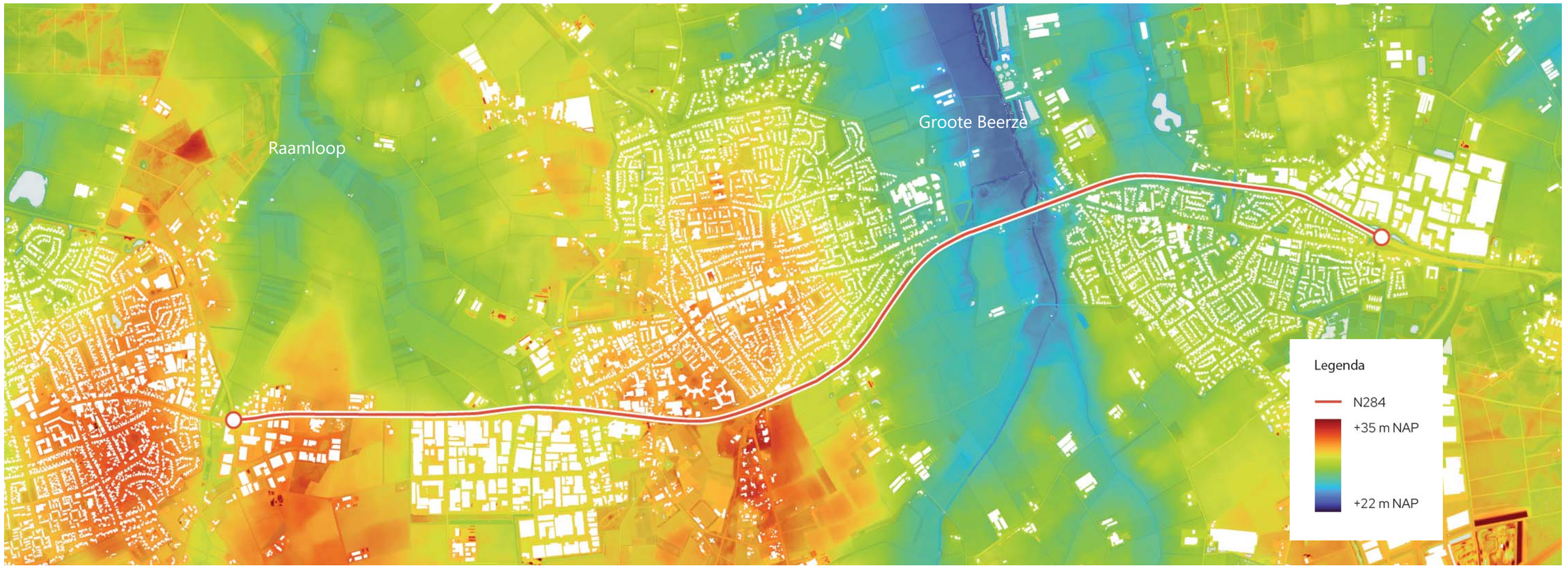
- Beekdal Rouwenbogtloop
- Dekzandrug buurtschap De Hoeven
- Beekdal Raamsloop
- Dekzandrug Bladel
- Beekdal Groote Beerze
- Dekzandrug Hapert
- Beekdal Wagenbroeksloopje

Geomorfologische kaart, bron: www.bodemdata.nl/basiskaarten

STRUCTUREN OP DE HOOGTEKAART

Afwisseling tussen de lager gelegen beekdalen en hoger gelegen dekzandruggen te zien op de hoogtekaart. De rood - oranje kleuren geven de dekzandruggen weer, in donkerblauw is het beekdal van de Groote Beerze te zien. In donkergroen bij Reusel het beekdal van de Raamloop

Hoogtekaart, bron: www.ahn.nl

ANALYSE HISTORISCHE CONTEXT

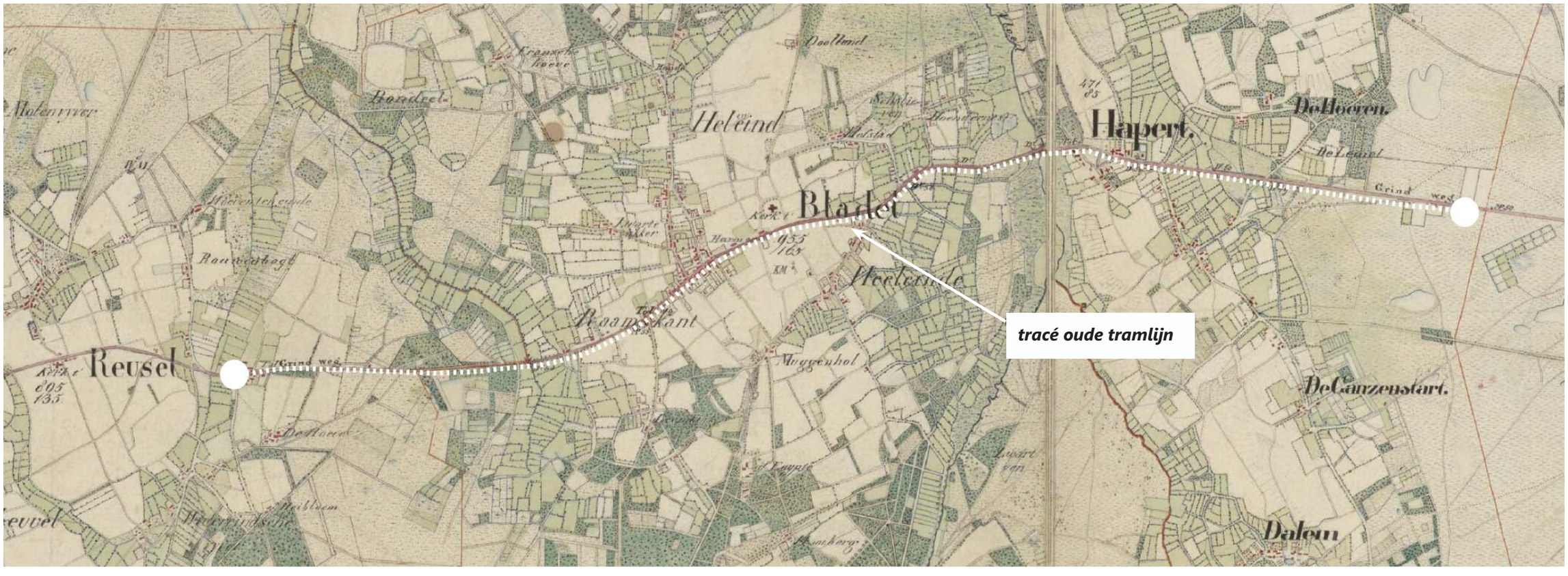
ONTWIKKELING DOOR DE TIJD

In het Brabantse zandlandschap zijn nederzettingen van oudsher gevestigd op de hogere dekzandruggen. Deze werden omringd door akkercomplexen, schrale heidevelden en stuifzanden. De lager gelegen beekdalen en natte broekgebieden werden gebruikt als weidegrond en hooiland, terwijl de hogere gronden dienst deden als akkerland.

Vanaf de Middeleeuwen ontstonden op sommige plekken grotere dorpen, die zich ontwikkelden tot centra met markten en bewoners die zich naast de landbouw ook bezighielden met ambachtelijke activiteiten, zoals bijvoorbeeld huisnijverheid (textiel).
Het heide-economische systeem dat in de 14e eeuw ontstond, heeft het open zand- en heidelandschap tot halverwege de 19e eeuw sterk beïnvloed. De ruimtelijke structuur van dit ontginningslandschap is nog steeds goed zichtbaar en bepaalt voor een groot deel het gebruik en uiterlijk van het gebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen de oude en jonge zandontginningen, en beekdalen met heidevelden en bossen.

Op de Nettekening uit 1839 zijn de volgende elementen te onderscheiden:
- De oude bebouwingskernen en akkers zijn gelegen op de overgang van hoog naar laag: van zandrug naar beekdal.
- Beken stroomden al meanderend door de laagste delen van het landschap, omringd met hooilanden.
- Op de hoogste delen in het landschap zijn heidevelden en bossen te vinden.
- De oude kernen zijn al sinds jaar en dag via een weg met elkaar verbonden. Deze weg diende ook als doorgaande route vanaf

De Belgische grens richting Eindhoven en is tussen 1897 en 1937 als tramlijn in gebruik geweest.

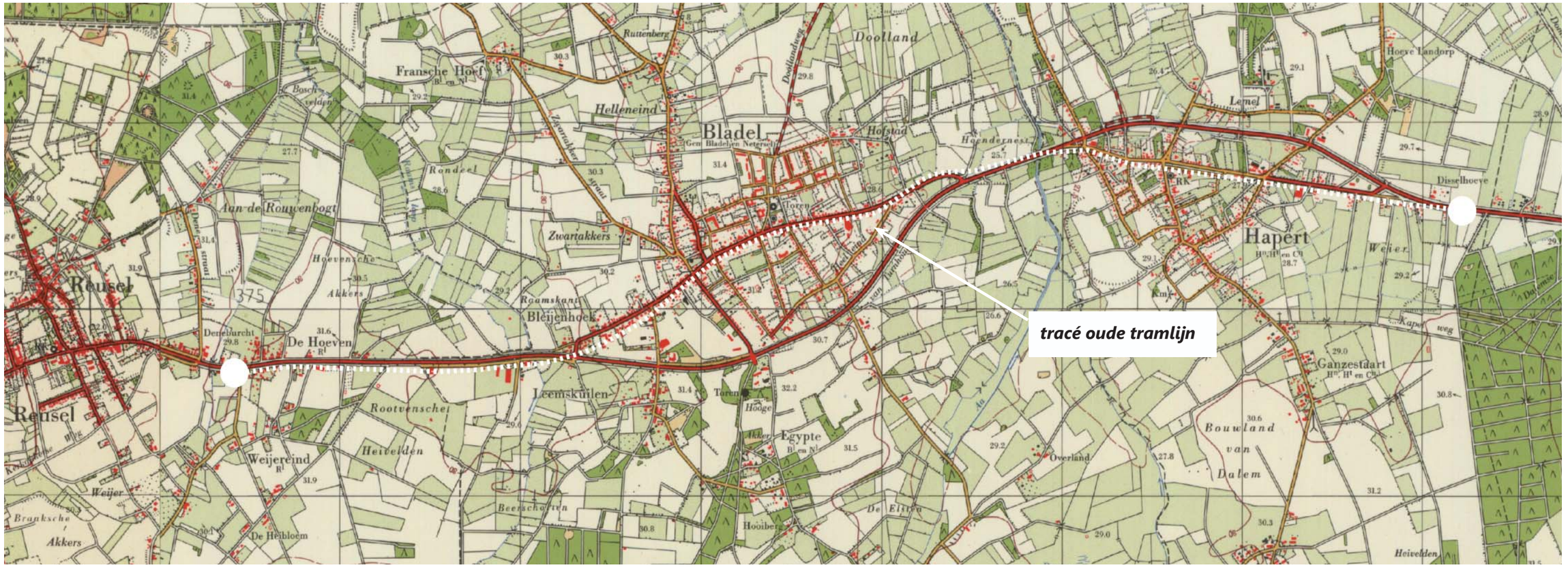

Nettekening 1839, met in witte stippellijn de oude tramlijn aangegeven

ONTWIKKELING DOOR DE TIJD - TRACÉ IN 1963

Op de topografische kaart uit 1963 zijn de volgende elementen te onderscheiden:

- De bebouwingskernen groeien sterk.
- Het grootste deel van de eerder onbruikbare heidegronden zijn in cultuur gebracht.
- Beken worden rechtgetrokken om een snelle afwatering te bewerkstelligen.
- De provinciale weg volgt het huidige tracé van de N284.
- De voormalige tramlijn Eindhoven - Reusel loopt deels parallel met het huidige tracé van de N284. De tramrails en haltes zijn opgebroken. In het landschap zijn nog enkele verwijzingen naar het voormalige traject zichtbaar.

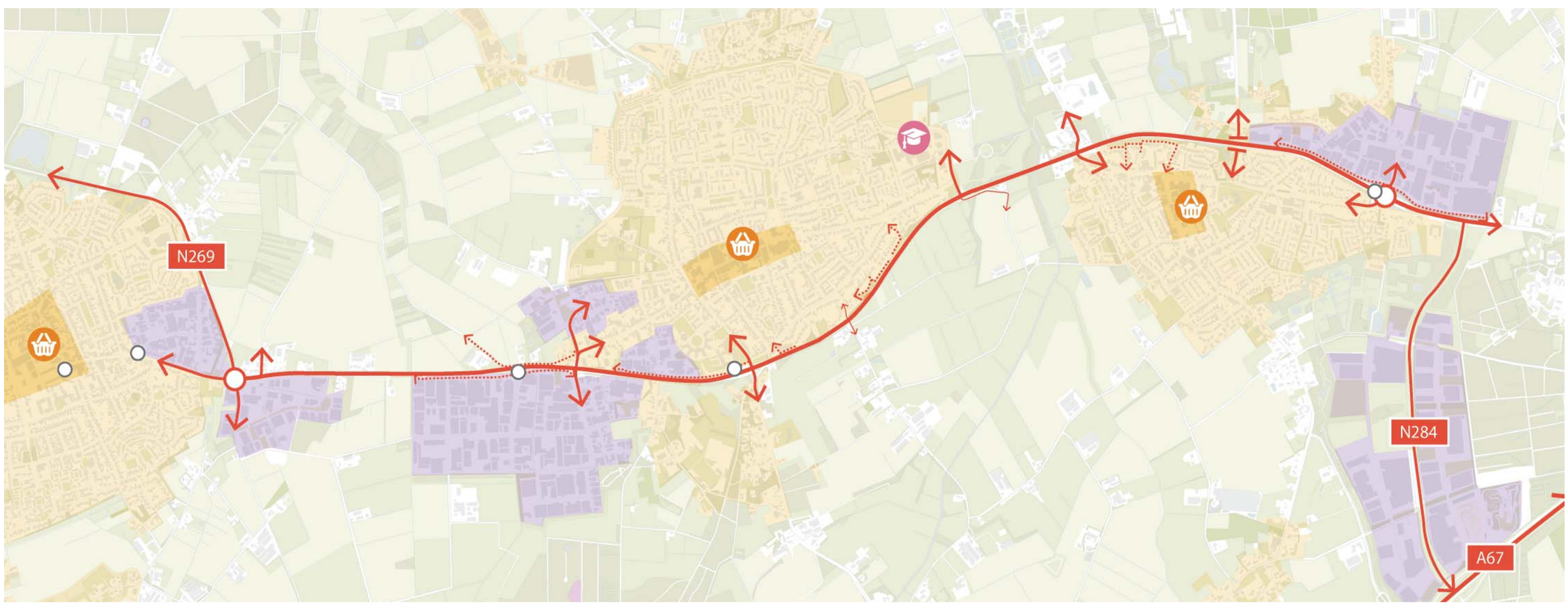
Topografische kaart 1963, bron www.topotijdreis.nl, met in witte stippellijn de oude tramlijn aangegeven

ANALYSE HUIDIGE FUNCTIES

VERBINDINGEN

De gebruikswaarde van de N284 en haar omgeving draait om de bruikbaarheid, functionaliteit en samenhang van het gebied. Voor de weg zelf is vooral de doorstroming, de aansluiting op het verkeersnetwerk en de herkenbaarheid van afslagen van belang. Hoewel de weg overzichtelijk is door brede bermen en rechte wegbogen, zorgen de vele kruispunten en menging van verschillende verkeerssoorten – zoals vrachtwagens, landbouwvoertuigen, lijnbussen en fietsers – voor een drukke indruk en matige doorstroming.

- De N284 vormt de verbinding tussen Reusel, Bladel en Hapert en sluit aan de westzijde aan op de N269 richting Tilburg en aan de oostzijde op de A67.
- Rondom de kernen zijn er een aantal aansluitingen van het woongebied of industrieterrein op de N284. Deze zijn gelijkvloers.
- Er is één tunnel onder de N-weg door, ter hoogte van de Burgemeester van Woenseldreef te Hapert.
- Over de N-weg loopt een busverbinding tussen Reusel en Eindhoven.
- Er lopen een aantal wegen parallel aan de N284, waarmee het omliggend gebied ontsloten wordt en er minder aantakkingen op de N284 zelf nodig zijn.

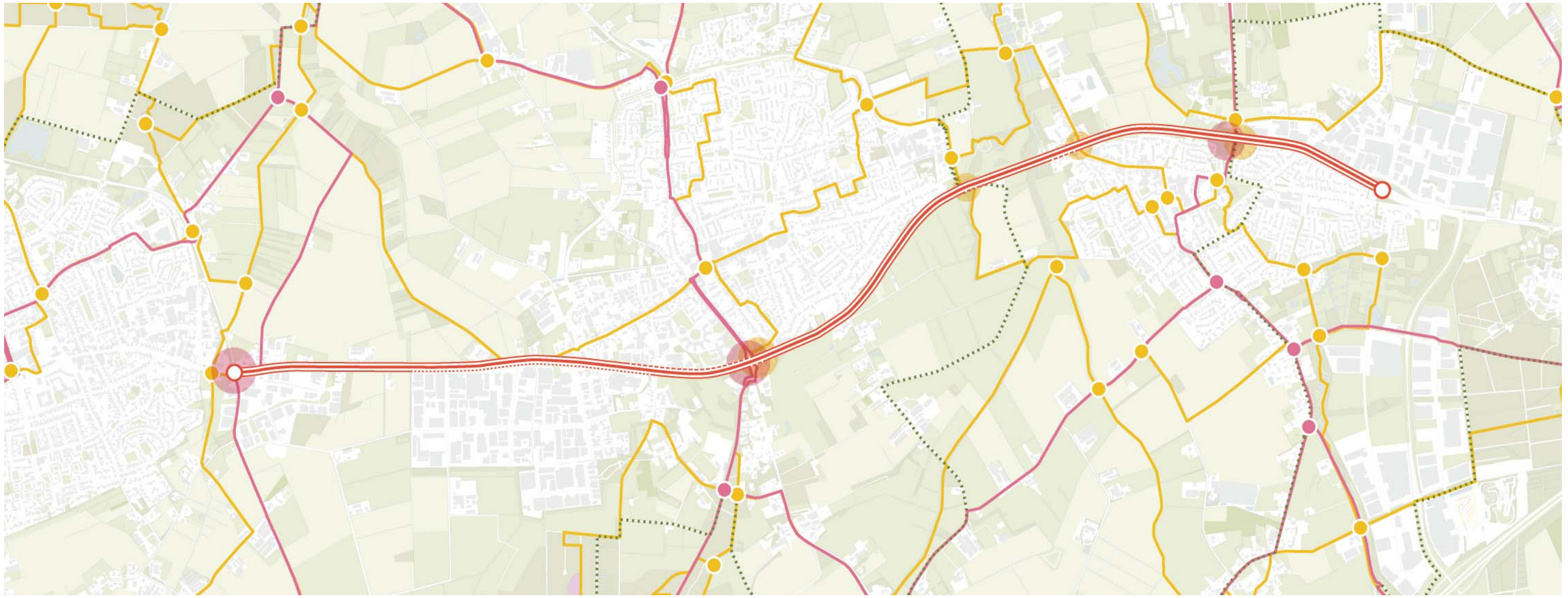

Verbindingen N284 met omgeving

LANGZAAM VERKEER EN RECREATIEVE VERBINDINGEN

Langzaam verkeer, zoals fietsers, maakt veelvuldig gebruik van de vrijliggende fietspaden langs de N284. Deze paden zijn gescheiden van de rijbaan door brede bermen en worden intensief gebruikt voor school, werk en recreatie. Het karakter van deze routes is vooral functioneel.

- De N284 vormt naast een autoverbinding ook een doorgaande verbinding voor fietsers.
- Op de meeste plekken is een vrijliggend fietspad in één richting aan beide zijden van de N-weg aanwezig.
- Op enkele plekken loopt het fietspad over of aan een parallelweg. Ter hoogte van Hapert zijn kleine stukken fietspad tweerichtingsverkeer.
- Er is een uitgebreid recreatief fiets- en wandelnetwerk (knooppuntenroutes) dat de N284 op een aantal plekken kruist.
- Een ruiterroute kruist de N284 ter hoogte van de Lange Trekken aan de oostzijde van Bladel.

Langzaam verkeer en recreatieve verbindingen

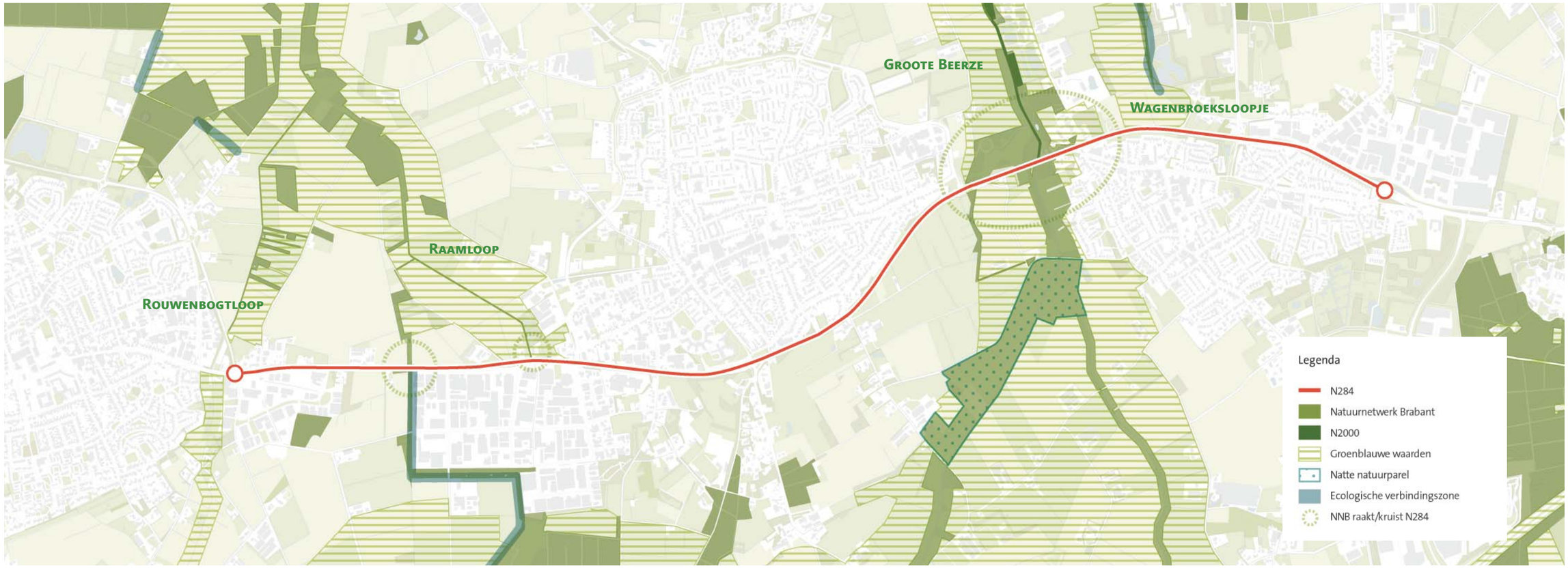
NATUUR

Grenzend aan het plangebied liggen verschillende typen landschap die niet alleen voor een gevarieerd beeld, maar ook voor verschillende biotopen zorgen. Bestaande en nieuwe natuur is in de omgeving van het plangebied geconcentreerd in de vele bos- en heidegebieden (Cartierheide, diverse boscomplexen) en in de beekdalen van de Groote Beerze, de Raamloop, de Rouwenbogtloop en het Wagenbroeksloopje. De beekdalen vormen de belangrijkste ecologische verbindingszones van noord naar zuid in het landschap.

De beekdalen van de Raamsloop en van het Wagenbroeksloopje zijn inmiddels deels bebouwd met respectievelijk bedrijventerrein De Sleutel en nieuwe woonwijken van Hapert, waardoor ze hier zijn onderbroken.
De Groote Beerze is de belangrijkste beek in de omgeving van het plangebied. De Groote Beerze is verder stroomafwaarts voorzien van bijzondere filters en extra bochten, en ook ten noorden van het studiegebied is sprake van natuurontwikkeling en beekherstel.

- Rondom de N284 zijn een aantal gebieden te vinden die onderdeel zijn van het Natuurnetwerk Brabant. De weg kruist de gebieden rond de Groote Beerze en de Raamloop.
- Het N2000-gebied Kempenland-West, dat het waterlichaam van de Groote Beerze omvat, wordt begrensd door de N284.
- Daarnaast ligt een deel van de Groenblauwe Mantel in de beekdalen die de N284 kruisen. Dit zijn gebieden die aangewezen zijn voor Groenblauwe waarden (Omgevingsverordening Noord-Brabant). Hier dient inpassing van de weg gepaard te gaan met een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit op het gebied van landschap, natuur en water.
- Er zijn geen bijzondere aardkundige waarden in het plangebied.

Natuurtoets
Op grond van de Omgevingswet moet het ontwerp worden getoetst aan de effecten op beschermde soorten en natuurgebieden via een natuurtoets. Het project mag geen schade veroorzaken aan verblijfplaatsen of voortplantingslocaties van beschermde soorten; waar nodig worden mitigerende maatregelen getroffen of ontheffingen aangevraagd. Daarnaast moet rekening worden gehouden met bestaande ecologische verbindingen. Waar de weg een barrière vormt, kunnen faunapassages, duikers of geleidende rasters noodzakelijk zijn om de verbindingen in stand te houden. Beheer en verlichting dienen ecologisch verantwoord te worden ingericht om verstoring te beperken, bijvoorbeeld door het verminderen van lichthinder voor vleermuizen.

Kaart Natuur, bron Kaartbank provincie Noord-brabant en omgevingsverordening Noord-Brabant

CULTUURHISTORISCHE WAARDEN

- Het huidige tracé van de N284 loopt deels gelijk met het tracé van de oude trambaan, dit is evenwel niet meer herkenbaar buiten in het veld.
- Een aantal oude ontsluitingswegen kruisen de N284.
- Historische bebouwing ligt voornamelijk langs het tracé van de oude trambaan.

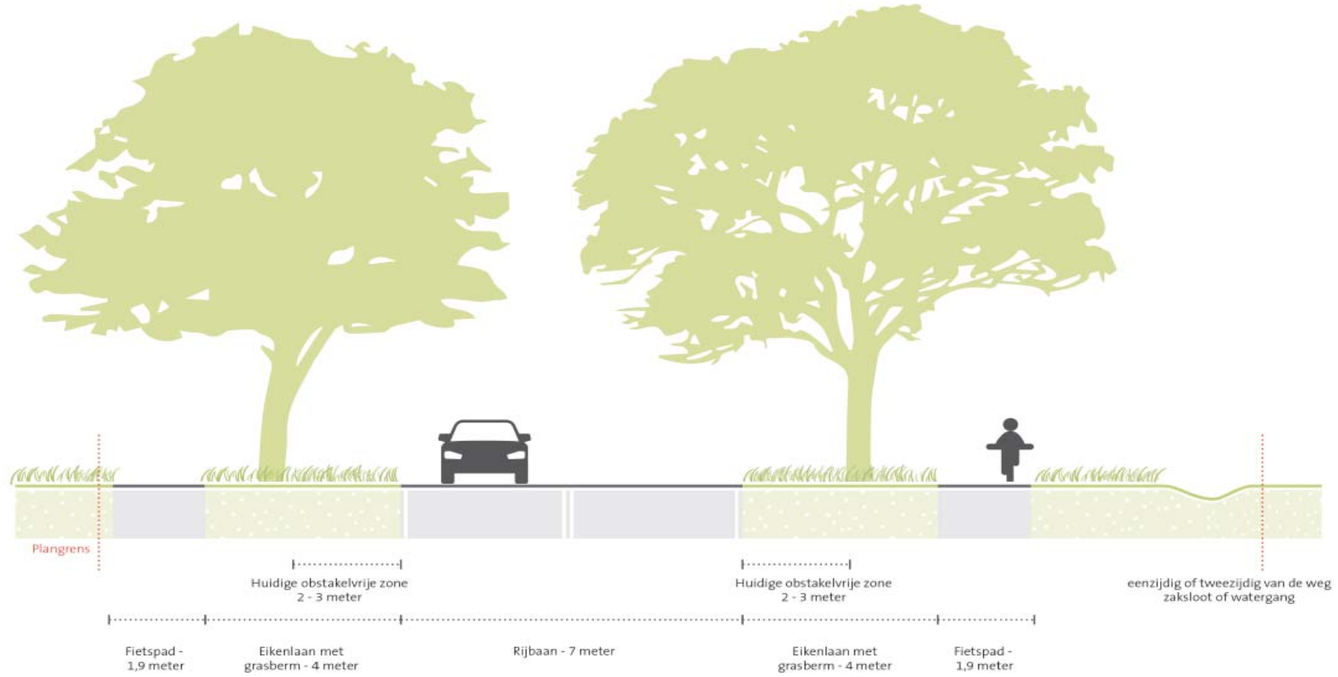

ANALYSE HUIDIGE LANDSCHAPSBEELD

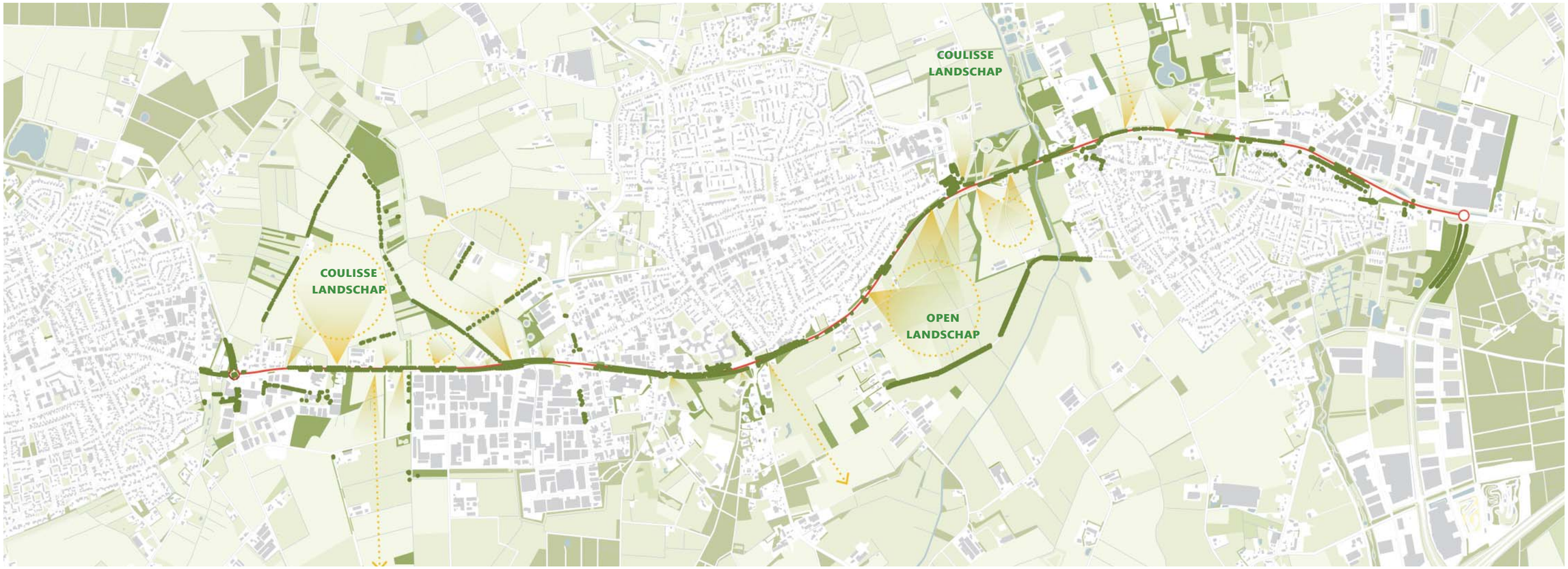
BELEVING MASSA'S EN RUIMTE

Vanaf de N284 gezien heeft de route voornamelijk een groen en besloten beeld. Groen is niet alleen het bos en besloten coulisselandschap, ook een groot deel van de route door de kernen geeft een groen beeld doordat de woonbebouwing in dichte bosschages en groene tuinen is ingepakt. Daar waar woonbebouwing in de kernen met de gevel op de weg is gericht, is de bebouwing op afstand van de N284 gesitueerd met een brede groenzone ertussen. In het buitengebied staat een enkele woning met de gevel dicht aan de weg.
Daar waar bedrijventerreinen zijn gelegen, hebben de bedrijfspanden hun gevels richting de N284, maar zijn ontsloten via een parallelweg en staan daardoor op enige afstand van de weg.

- Het grootste deel van het tracé heeft een eenzijdige of tweezijdige laanaanplant, van veelal eiken, die door hun

Huidig profiel N284

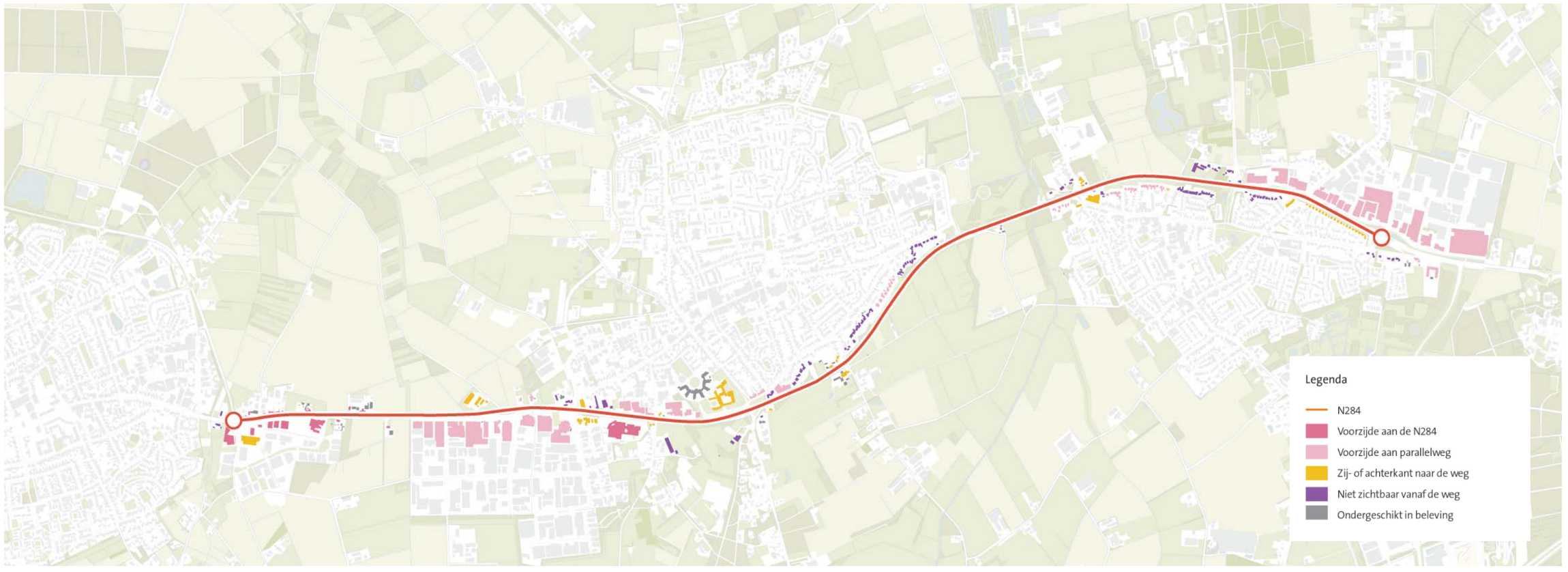
Beleving groen (besloten) karakter en ruimte

wasdom een groen en besloten wegbeeld genereren.
- Door de vaak brede bermen, laanbeplanting en opgaand groen buiten het wegprofiel, heeft de weg een groen karakter, ook daar waar deze aan de woongebieden raakt.
- Open zicht naar het landschap aan weerszijden van de weg is beperkt tot enkele locaties; bij de aangrenzende coulisse-landschappen en het open landschap.

ORIËNTATIE EN BELEVING BEBOUWING

Een groot deel van het huidige tracé grenst aan woongebieden en bedrijventerreinen. De bedrijventerreinen richten zich in hoofdzaak naar de weg, de woongebieden keren zich in hoofdzaak van de weg af en dan zijn het de achtertuinen die aan de weg grenzen. Vanuit enkele woongebieden ligt de N284 wel in het zicht (ter hoogte van de Tongerlolaan in Hapert, en bij Het Look/Het Hofveld in Bladel).

- In de kernen is maar op een aantal plekken de bebouwing met de gevels op de weg gericht. De bebouwing is daar op afstand van de N284 gesitueerd.
- In veel gevallen zijn het achtertuinen die grenzen aan de weg.
- De bedrijventerreinen hebben hun gevels richting de N284, maar zijn ontsloten via een parallelweg.

Oriëntatie en beleving bebouwing

BELEVING SFEREN

Het huidige tracé is sterk wisselend in alle belevingsaspecten (zoals groen/besloten beeld/open zicht/veel verharding) waarbij de opeenvolgende landschapstypes en sferen beleefbaar zijn: beekdal - coulisselandschap - open ontginning - dorp - bedrijventerrein.

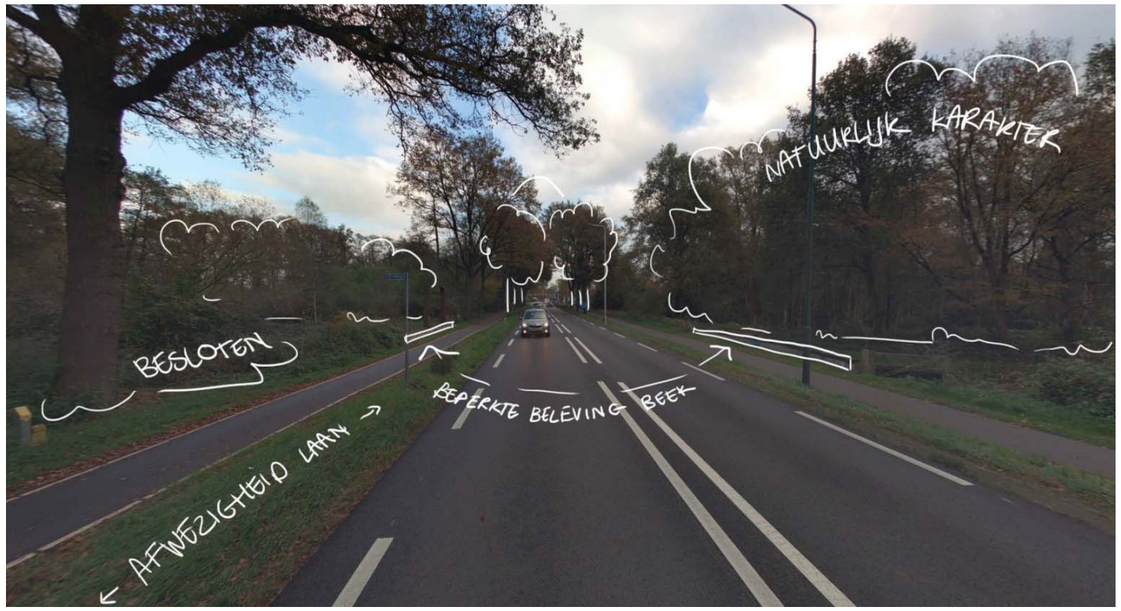
Beleving ter hoogte van het bedrijventerrein nabij rotonde Reusel

Beleving ter hoogte van het bedrijventerrein De Sleutel/Industrieweg Bladel

Beleving ter hoogte van kruising Europalaan Bladel

Beleving ter hoogte van de Groote Beerze

Beleving ter hoogte van tankstation Totalenergies Bladel

Beleving ter hoogte van Tongerlolaan Hapert

BELEID

Een overzicht van relevant beleid voor landschap en ruimtelijke kwaliteit op het niveau van rijk, provincie en gemeente wordt hieronder beschreven. Daarbij verwijzen we ook naar voor de reconstructie N284 Reusel – Hapert opgestelde "Ontwerprapportage VO km 4,92 - km 12,25" waar dit Ruimtelijk Kwaliteitskader een bijlage van is. In het te nemen projectbesluit (in het kader van de Omgevingswet) zal een meer uitgebreide beschrijving worden opgenomen.

Omgevingswet
Alle relevant fysiek ruimtelijk beleid valt onder de Omgevingswet. De wet stelt regels voor de fysieke leefomgeving: de ruimte waarin we wonen, werken en recreëren. Op 1 januari 2024 is de wet in werking getreden. De Omgevingswet bundelt een groot aantal wetten en biedt een vernieuwde gereedschapskist om de fysieke leefomgeving in samenhang te beschermen en te benutten. De hier benoemde planvormen op nationale, provinciale en lokale schaal - de nota's en omgevingsvisies - vallen onder de Omgevingswet.
Het doel van de de Omgevingswet is een goede balans tussen benutten en beschermen van de fysieke leefomgeving, waarbij gebruikers centraal staan. De wet zorgt voor minder regels, een samenhangende benadering van de leefomgeving, ruimte voor lokaal maatwerk en betere en snellere besluitvorming.

Ontwerp-Nota Ruimte en Omgevingsvisie Noord Brabant
Onder de Ontwerp-Nota Ruimte van het Rijk valt de Omgevingsvisie Noord Brabant – 'de kwaliteit van Brabant'. Beide documenten omhelzen een visie met als tijdshorizon 2050. In de visies worden de ambities voor Nederland en Noord Brabant in het bijzonder vastgelegd. Daar waar het past binnen de reconstructie N284 worden de ambities verwerkt in de plannen voor de reconstructie van de weg.

Ontwerp-Nota Ruimte
In de Nota Ruimte worden in vier integrale thema's de sterkst op elkaar betrokken sectorale onderwerpen met elkaar in verbinding gebracht en maken we voor heel Nederland de nationale keuzes in samenhang:
- Wonen, werken en bereikbaarheid
- Economie en energie
- Landbouw en natuur
- Water en bodem

'Elke regio telt' is het motto van de nota en de Ontwerp-Nota Ruimte benoemt het belang van de regio waar Reusel, Bladel en Hapert onderdeel van zijn. Belangrijk uitgangspunt is ook dat in alle projecten gewerkt wordt aan complete en prettige leefomgevingen.

Omgevingsvisie Noord Brabant
Die integrale benadering is ook het uitgangspunt in de omgevingsvisie Noord Brabant. 'Een welvarend, verbonden, klimaatproof en vernieuwend Brabant' is het motto van het panorama op 2050. De visie beschrijft ondermeer in paragraaf 4.2 'Naar een beter samenspel' hoe opgaven integraler te benaderen – vanuit meerdere richtingen te bekijken – en zo ook een goede omgevingskwaliteit als projectresultaat te bereiken. De provincie vertaalt het naar manieren van kijken: 'dieper, ronder en breder'.

Alles wat de provincie doet moet bijdragen aan de basisopgave: zet in op veiligheid, gezondheid en verbeter de omgevingskwaliteit. Zorg voor een gezonde en veilige leefomgeving en zet in op het verbeteren van de omgevingskwaliteit, heb daarbij oog voor natuur, landschap en erfgoed. Dat verbeteren kan door in te zetten op historische landschappen, door "Brabantse contrasten" te benadrukken. Hier ligt een kans verborgen als het gaat om de N284 die haaks op de beekdalen door diverse typische Brabantse landschappen loopt, besloten en open, tegelijk dicht tegen en in het stedelijk gebied gelegen is.

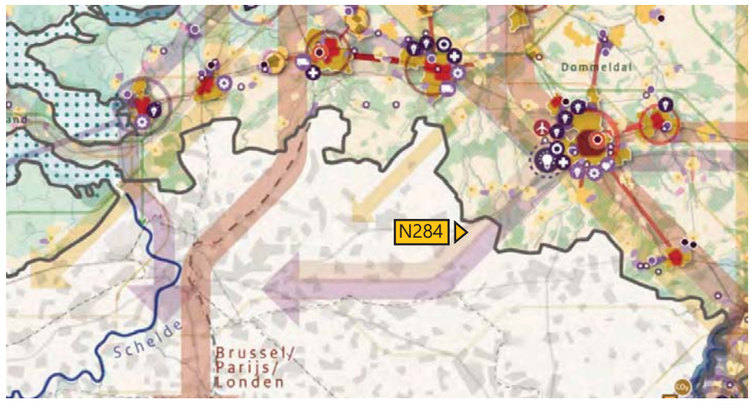
Naast de basisopgave is de Brabantse energietransitie in de visie van belang, en moet alles wat de provincie doet bijdragen aan de overgang naar een duurzaam en uiteindelijk energieneutraal Brabant. (zie Uitvoeringsagenda Energie 2022-2023). Daar zal in de uitwerking van de reconstructie aandacht aan besteed kunnen worden door in te zetten op (sociaal veilige en) energieneutrale verlichting, maar ook de inrichting van de weg zo te kiezen dat aspecten als wegbeheer zo duurzaam mogelijk plaatsvinden. Zie ook onder duurzame mobiliteit.

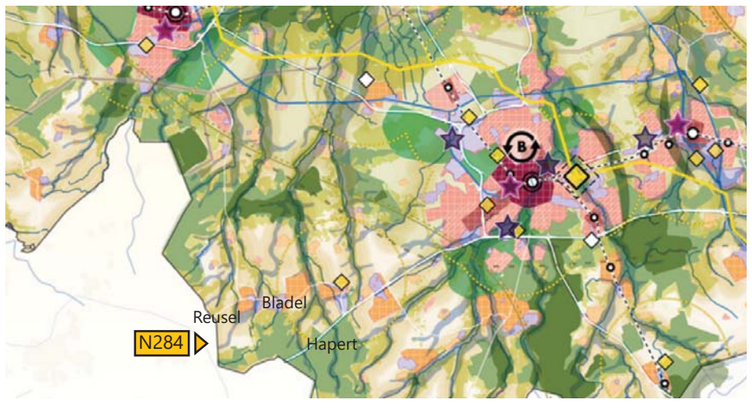
Klimaatproof is het derde belangrijke thema waarbij oog dient te zijn voor maatregelen die bijdragen aan het bestrijden van extreme hitte, he voorkomen van droogte of wateroverlast. De weg dient daarbij begaanbaar te zijn en in het profiel van de weg dienen maatregelen opgenomen te zijn die ervoor zorgen dat water snel geborgen worden kan. Zo ontstaat een waterrobuust wegsysteem. Bomen zijn van oudsher de structurerende elementen van de N284. Bomen dragen bij aan verkoeling, zijn goed voor het vergroten van de biodiversiteit. Zij spelen in de uitwerking van de reconstructie een grote rol. Nieuwe beplanting zal een veranderend klimaat aan moeten kunnen, hoe beter dit gaat, hoe minder beheer benodigd zal zijn.

De N284 doorsnijdt haaks het beekdalenlandschap en vormt daarmee een barière voor soorten die de beekdalen benutten om langs te migreren. Op de volgende pagina gaan we in op de maatregelen die, in samenhang met de reconstructie van de N284, worden genomen om de barièrewerking van de N284 te verminderen.

Omgevingsverordening Noord-Brabant
Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is ook de omgevingsverordening Noord Brabant in werking getreden. In de inleiding is de Omgevingsverordening benoemd in het deel "Juridische vertaling van de beleidskaders" op pagina 11. De aldaar beschreven regels zijn onderdeel van dit Ruimtelijk Kwaliteitskader.

De omgevingsverordening speelt om veel meer vlakken een belangrijke rol als het gaat om het bieden van een kader voor de reconstructie van de N284. Denk daarbij aan de instructieregels die van invloed zijn op thema's als het verbeteren van de omgevingskwaliteit met daarin opgenomen specificaties voor water of natuur, de realisatie van het Natuur Netwerk Brabant (artikel 5.30 Bescherming Natuur Netwerk Brabant en Natura 2000) of het artikel 5.46 Groenblauwe waarden dat voor de reconstructie

Twee visiekaarten: links de Ontwerp-Nota Ruimte, rechts Ontwikkelrichting 2050 uit het Ruimtelijk Voorstel 'Richting geven aan de Kwaliteit van Brabant' uit 2023.

N284 een belangrijke rol speelt als het gaat om de uitwerking van het omgevingsplan. Ook duurzame mobiliteit (Artikel 5.55 Duurzame stedelijke ontwikkeling) of bescherming van erfgoed, cultuurhistorische waarden komen in de verordening aan bod.

Naast de omgevingsvisie en omgevingsverordening zijn meer provinciale beleidsdocumenten van belang. Enkele worden hieronder nader beschreven.

Duurzame mobiliteit
Noord Brabant zet in op het verduurzamen van haar mobiliteit. Daarbij hoort ook nu weer de inzet van hierboven benoemde "top kennis en innovatiekracht" om toe te werken naar energieneutrale infrastructurele oplossingen, zoals op het vlak van wegverlichting onderhoud en emissies van voertuigen. Daarbij geldt weer dat de aanpak van verweven van thema's (het vanuit meerdere richtingen te bekijken) het uitgangspunt is in haar Beleidskader Mobiliteit Koers 2030. De Reconstructie N284 zet in op het oplossen van een aantal knelpunten in de huidige situatie en zet in op het verhogen van de verkeersveiligheid. De reconstructie beoogt zo een vlottere doorstroming. Met name de keuzes die in het Voorkeursalternatief gemaakt zijn voor de befietsbaarheid en oversteekbaarheid van de N-weg getuigen hier ook van.

Een gezonde leefomgeving:
Geluid
Een ander belangrijk punt uit de Omgevingsvisie is de doelstelling die beschreven is bij 6.2 "De basisopgave: werken aan veiligheid, gezondheid en omgevingskwaliteit" (Omgevingsvisie Noord Brabant). Voor een verbeterde leefomgevingskwaliteit pakt de provincie 'resterende geluidsoverlast langs provinciale infrastructuur aan'. Aangezien de N284 al een oude weg is en deels door-, en pal langs woonkernen gaat, is geluidsoverlast een onderwerp van belang bij de reconstructie.

Actieplan Geluid
Provincie Noord Brabant heeft een zogenaamde plandrempel voor geluid vastgesteld in haar Actieplan Geluid Noord Brabant (4e tranche 2024-2029). Dit is de grens van de geluidsbelasting op woningen waarvan zij vinden dat deze niet wenselijk is. Na afweging van belangen en op basis van gezondheid, haalbaarheid en betaalbaarheid hanteert de provincie als plandrempel een geluidsbelasting van 60 dB. Voor diverse woningen langs het N284 tracé wordt deze plandrempel overschreden. In veel gevallen kan de belasting worden verminderd door inzet van geluidwerende geleiderails langs de route. In een enkel geval bij Bladel is het advies een scherm van 2 m hoogte te plaatsen. Zie ook het verrichte geluidsonderzoek

Cultuurhistorische Waarden, de Erfgoedwet
Het plangebied voor de N284 bevindt zich volgens de "Cultuurhistorische Waardenkaart herziening 2024" van de provincie Noord Brabant niet in een cultuurhistorisch waardevol gebied. Ook zijn er geen rijksmonumenten langs de route. Neemt niet weg dat voor dit Ruimtelijk Kwaliteitskader de herkomstwaarde wordt beschreven en de relevante cultuurhistorische elementen in en rondom het plangebied zijn benoemd.

In lijn met het rijksprogramma ***Erfgoed Telt*** wordt cultuurhistorie niet alleen gezien als iets dat beschermd moet worden, maar ook als een waardevolle drager van identiteit, ruimtelijke kwaliteit en maatschappelijke samenhang. Erfgoed – zowel zichtbaar als onzichtbaar in het landschap – vertelt het verhaal van de ontstaansgeschiedenis van een gebied en draagt bij aan herkenbaarheid en beleving. Bij ruimtelijke ontwikkelingen, zoals bij deze reconstructie van de N284, is het daarom van belang om aanwezige cultuurhistorische structuren en kenmerken waar mogelijk te behouden, te versterken of beleefbaar te maken.

Groenblauwe waarden zoals ze opgenomen zijn in de Omgevingsverordening Noord Brabant onder 'Paragraaf 5.2.6 Aardkundige, cultuurhistorische en groenblauwe waarden.'

Natuurbeleid Noord-Brabant
De N284 doorkruist aantrekkelijk Brabants landschap, het landschap van de beekdalen. Dit landschap is hier in het RKK beschreven. De aantrekkelijkheid zit met name ook in de voor natuur verbindende schakels die de beekdalen zijn. De N284 vormt hier een barière in en dankzij de reconstructie wordt die barière deels weggenomen door maatregelen die de passeerbaarheid van diersoorten verbeterd. Daarnaast is de N284 zelf als verbindend element relevant voor bijvoorbeeld vleermuizen die de laanbeplanting als bakens voor hun vliegroute gebruiken.

In Noord Brabant wordt natuur beschermd via de omgevingsvisie ("wat willen wij" een verbeterde omgevingskwaliteit door onder andere de natuur te versterken), de omgevingsverordening (stelt regels op en wijst gebieden aan voor daadwerkelijke bescherming) en het ***Natuurbeheerplan*** (legt vast waar en hoe gebieden beheert worden en hoe subsidiemogelijkheden worden benut).

Dit provinciale natuurbeleid is ingebed in de landelijke kaders van de Omgevingswet. Deze wet bundelt de regels voor de fysieke leefomgeving en stelt dat natuur, biodiversiteit en landschappelijke waarden volwaardig meegewogen moeten worden bij ruimtelijke ontwikkelingen. De Omgevingswet bevat onder meer een zorgplicht voor flora en fauna en verplicht overheden en initiatiefnemers om negatieve effecten op beschermde soorten en natuurgebieden te voorkomen of te beperken, zodat de biodiversiteit behouden blijft en kwetsbare soorten niet verdwijnen.

In de omgevingsvisie wordt het integraal concept ***Groenblauwe waarden*** benoemd en deze wordt in de omgevingsverordening gehanteerd om gebieden aan te wijzen voor het behoud, het herstel of de duurzame ontwikkeling van het bodem- en watersysteem en de daarmee samenhangende ecologische waarden en kenmerken , biodiversiteit en landschappelijke waarden en kenmerken. Groenblauwe waarden zijn gebieden met belangrijke functies voor natuur, landschap en water, liggen voornamelijk in het landelijk gebied en zijn aangewezen om Brabant te voorzien van een robuust netwerk voor water en natuur.

Het natuurbeheerplan Is het uitvoeringsdocument voor natuurbeleid, wordt regelmatig geactualiseerd en heeft als doel richting te geven aan natuurbeheer en -ontwikkeling. Het is een strategisch kader voor hoe de natuur in Noord Brabant eruit moet zien. Het plan beschrijft welke natuur waar gewenst is (huidige en toekomstige situatie), geeft per gebied de natuurdoelen en ambities aan en vormt een vise op behoud en ontwikkeling van natuur en landschap in Noord-Brabant. In het plan komen de volgende gebieden aan bod:

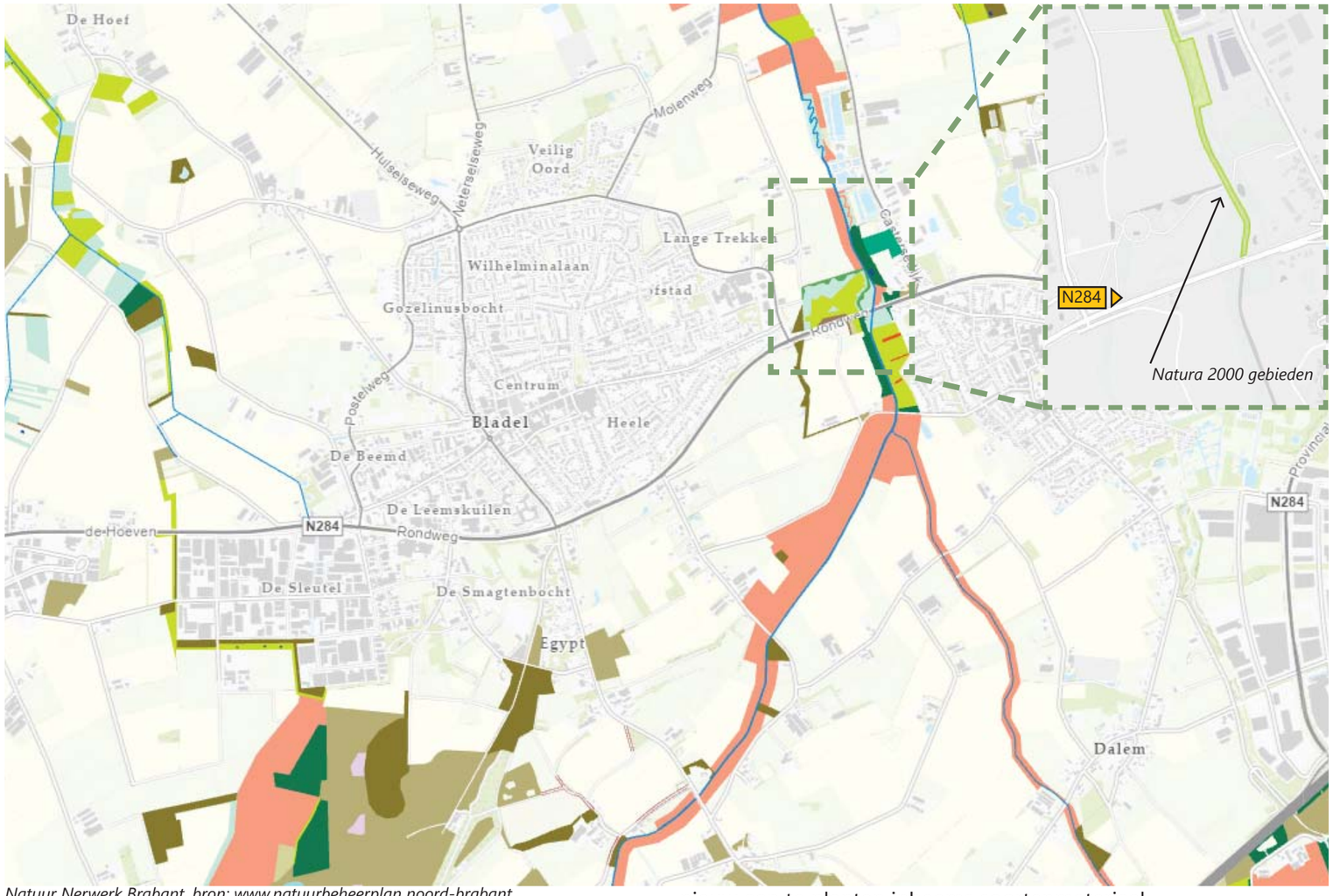
Natura 2000 (N2000)
Het N2000-gebied Kempenland-West, dat de beek de Groote Beerze omvat, wordt begrensd door de noordzijde van de N284. De beek voedt het natuurgebied de Neterselse Heide. Kempenland West omvat restanten natte en droge heide, het kenmerkende landschap dat zich vroeger uitstrekte over Brabant. Bijzonder te noemen is dat het noord-zuid stromende bekenstelsel waar de Groote Beerze onderdeel van is de grootste populatie Drijvende waterweegbree bevat. Dit N2000 gebied is ook weer onderdeel van het Natuurnetwerk Brabant.

Natuurnetwerk Brabant (NNB)
Het NNB rondom de N284 is uitgebreider. Er zijn een aantal gebieden te vinden die onderdeel zijn van het NNB. De weg kruist de gebieden rond de Groote Beerze en de Raamloop.
De natuurtypen die nagestreeft worden en grenzen aan de N284

- N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland
- N03.01 Beek en bron
- B05.04 Dynamisch moeras
- N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos
- N16.04 Vochtig bos met productie
- L01.02 Houtwal en houtsingel
- N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos
- N16.03 Droog bos met productie
- Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur

zijn:
Groenblauwe waarden
Een aantal gebieden die aangewezen zijn voor Groenblauwe waarden (Omgevingsverordening Noord-Brabant) kruisen de N284. Deze gebieden zijn aangewezen voor het behoud, het herstel of de duurzame ontwikkeling van het bodem- en watersysteem en de daarmee samenhangende ecologische waarden en kenmerken , biodiversiteit en landschappelijke waarden en kenmerken.
Als er veranderingen of ontwikkelingen plaatsvinden die deze waarden aantasten, kan compensatie noodzakelijk zijn om de balans te behouden.

Bij de reconstructie van de N284 komen kansen in beeld die het N2000-gebied en het NNB kunnen versterken. Dit past ook in de doelstellingen van de Groenblauwe gebiedsgerichte aanpak die de provincie Noord Brabant hanteert. De provincie verbindt natuurgebieden waardoor natuur "ontsnippert" wordt en diersoorten een grotere leefomgeving geboden kunnen worden. De provincie spreekt ook wel over natuurbruggen. Een vrije passage van de Groote Beerze onder de N284 door wordt zo onderdeel van een natuurbrug tussen de natuurgebieden van De Kempen bovenstrooms en de Neterselse Heide benedenstrooms van de

Natuur Nerwerk Brabant, bron: www.natuurbeheerplan noord-brabant

Groot Beerze.
In de Ruimtelijke Principes aan het eind van dit hoofdstuk en het landschapsplan is dit nader uitgewerkt.

De route zelf van Reusel naar Hapert biedt eveneens kansen om de ecologische verbinding te versterken door bijvoorbeeld inzet van nieuw aan te planten inheems soortenmateriaal.

Natuurcompensatie
De doelstelling van de reconstructie N284 moet zijn dat enige overlap met het NNB niet leidt tot aantasting van wezenlijke kenmerken en waarden van de hierboven genoemde gebieden. We benoemen hierboven de kansen voor het versterken van natuur en daarmee het verbeteren van de omgevingskwaliteit die de reconstructie met zich mee kan brengen. Sluit negatieve effecten op natuur daarbij uit. Natuur hoeft daarom niet gecompenseerd te worden door verlies aan waarden, wel kunnen waarden worden versterkt. Zie hiervoor ook de opgestelde Ontwerpnota N284_D2.0

GEMEENTE REUSEL - DE MIERDEN

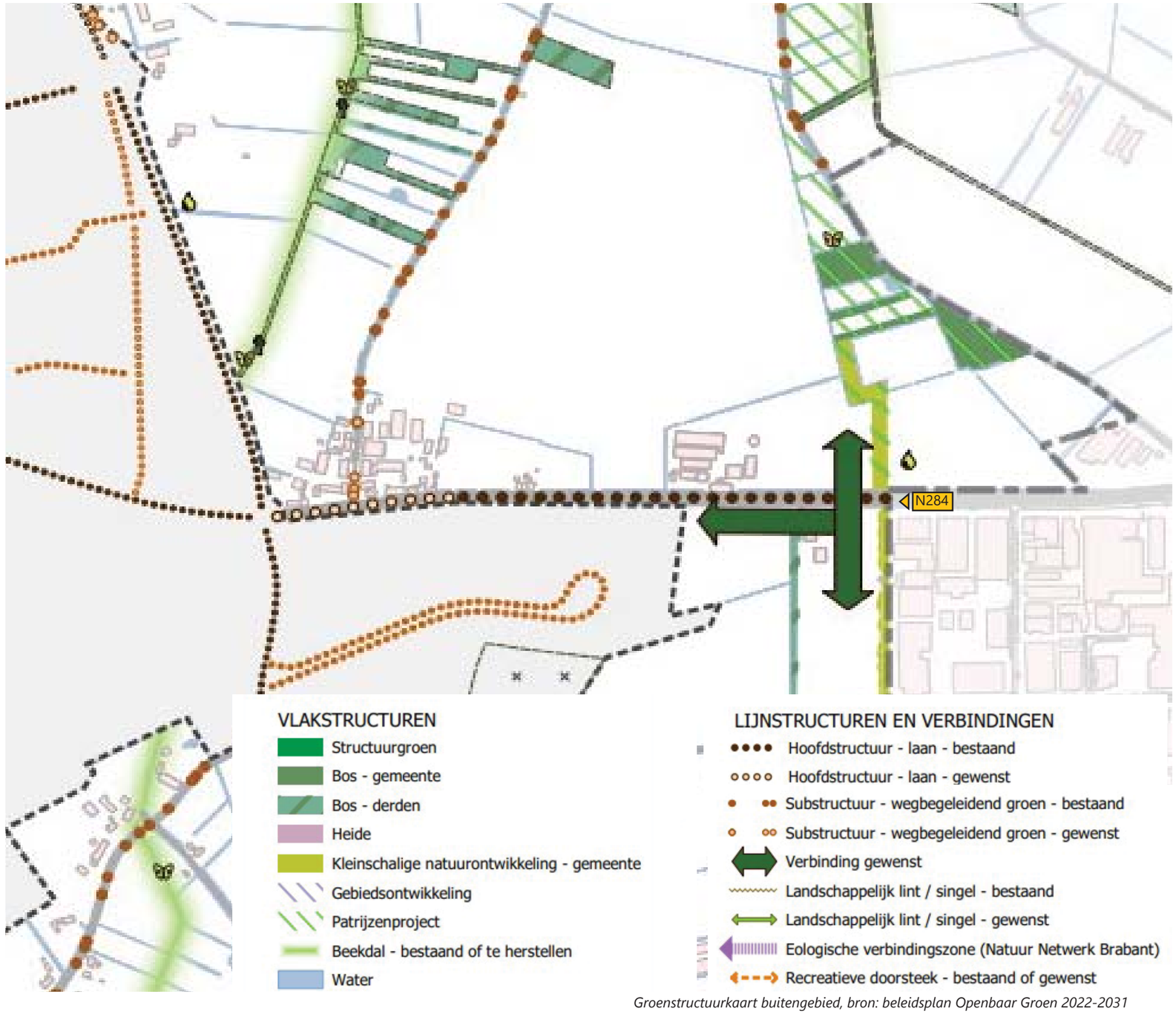
Omgevingsvisie Reusel-De Mierden
De gemeente Reusel-De Mierden is volop druk aan de voorbereiding van haar Omgevingsvisie 2040. Hierin zullen de belangrijkste plannen en doelen tot 2040 voor het fysiek ruimtelijk domein worden opgenomen. De doelen die nu in de Uitgangspositie Omgevingsvisie Reusel-De Mierden (23 februari 2026) zijn opgenomen zijn in lijn met de doelen die op provinciaal niveau zijn gesteld. Er is de wens om natuur meer de ruimte te geven, goede fietsverbindingen te realiseren en zwaar verkeer meer op de hoofdroutes te brengen in plaats van door de kernen.

We beperken ons hier tot dat beleid dat vanuit de gemeente is aangedragen voor de reconstructie van de N284 en waar in de uitwerking van de landschappelijke inpassingen mee rekening wordt gehouden.

Groen op de Kaart, Beleidsplan openbaar groen 2022-2031
In het plan worden de ambities en doelen gegeven voor de inrichting, gebruik en beheer van het gemeentelijk openbaar groen. Gemeente Reusel - De Mierden heeft als visie om hun 'aantrekkelijk groene, bos- en natuurrijke gemeente' op duurzame wijze te behouden en verder te versterken.
Om dit te realiseren zijn kaders voor de verschillende groene sectoren (in de kernen, landschap, bos- en natuurterreinen) opgenomen.

Bomen, bos- en natuurgebieden, beken, groengebieden en bermen vormen tezamen een robuust groen raamwerk, dat:
- Ruimte en verbindingsmogelijkheden biedt voor een variatie aan gebiedseigen planten en dieren (verhogen biodiversiteit).
- Zorgt voor het opvangen en vasthouden van regenwater en het bieden van verkoeling bij hoge temperaturen.
- Bijdraagt aan de specifieke identiteit en eigen (groen)karakter van de dorpen en landschappelijke deelgebieden.
- Vakkundig onderhouden wordt met de focus op gezond, vitaal en duurzaam groen.

Conclusie t.a.v. N284
- Laanbeplanting maakt onderdeel uit van hoofdbomenstructuur.
- Daar waar dit ontbreekt aanvullen, waar mogelijk aanvullen, zoals bij entree Reusel.
- Realiseren biodiversiteit in de laanbeplanting en bermen.
- Daar waar mogelijk opvang hemelwater in bermen.
- Goede groeiplaatsen bomen realiseren.
- Noordzuidverbinding natuur ter plaatse van Hallenstraat.

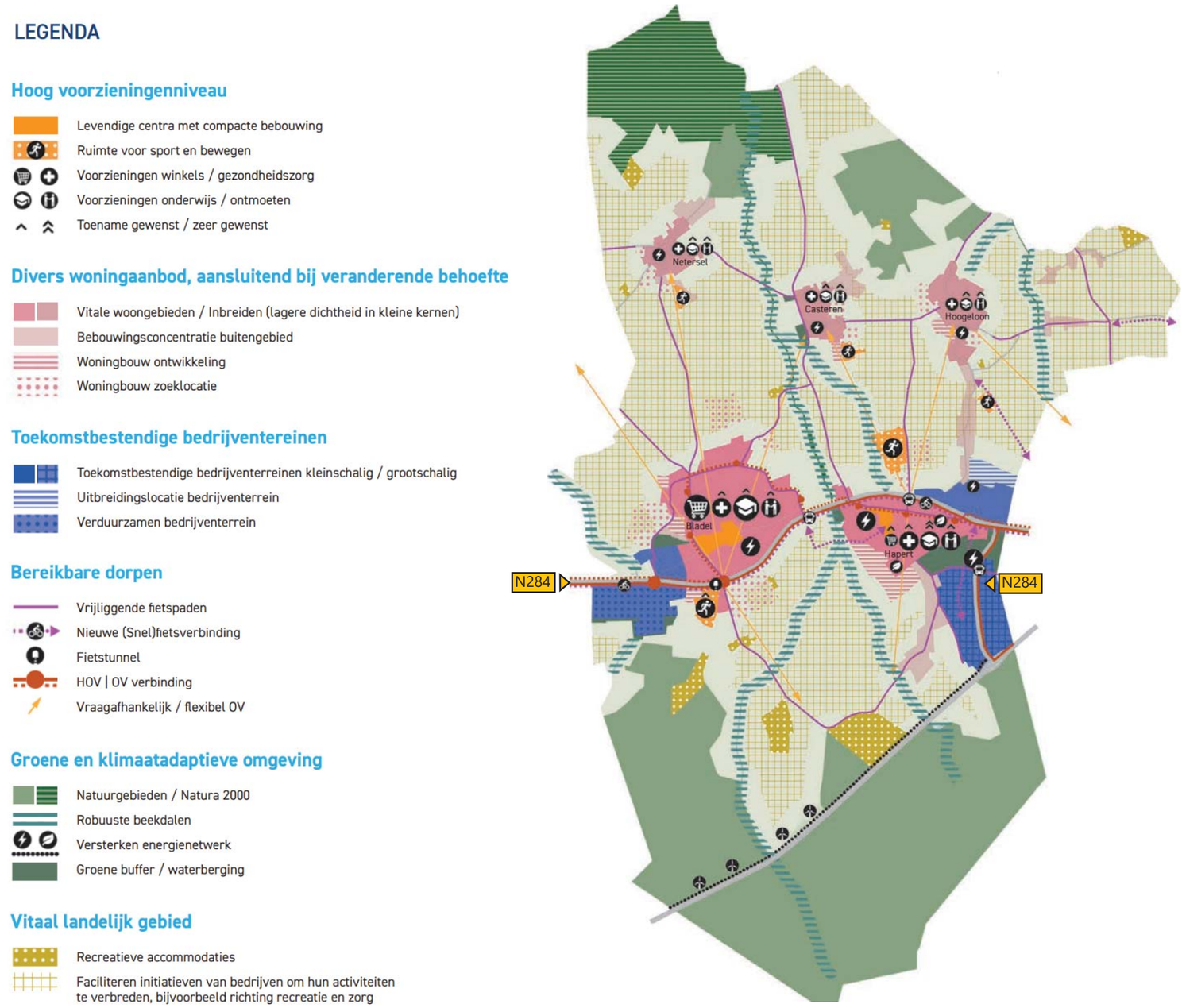
Groenstructuurkaart buitengebied, bron: beleidsplan Openbaar Groen 2022-2031

GEMEENTE BLADEL

Omgevingsvisie 2040 Bladel
De Omgevingsvisie 2040 gemeente Bladel (inclusief kern Hapert) benoemt binnen het thema mobiliteit en leefomgeving dat de weg een belangrijke regionale ontsluitingsweg is, vitaal voor een goede bereikbaarheid en dat deze deel uitmaakt van de economische structuur van de gemeente. De bedrijventerreinen van Bladel en Hapert zijn voornamelijk vanaf de N284 ontsloten. Knelpunten signaleert de visie (September 2025) ook en deze komen overeen met de drijfveren voor deze reconstructie. De visie benoemt ook het verbeteren van de leefomgeving als belangrijke doelstelling. "Mobiliteit verbeteren en hinder van de weg verminderen". Een zorgpunt is de lokale ontsluiting van de kernen, deze moet in de uitvoering van het reconstructieproject worden beschermd. Tegelijkertijd is in deze visie ook aandacht voor natuur en landschap en worden de beekdalen als robuuste beekdalen gepresenteerd.

We beperken ons hier tot dat beleid dat vanuit de gemeente is aangedragen voor de reconstructie van de N284 en waar in de uitwerking van de landschappelijke inpassingen mee rekening wordt gehouden.

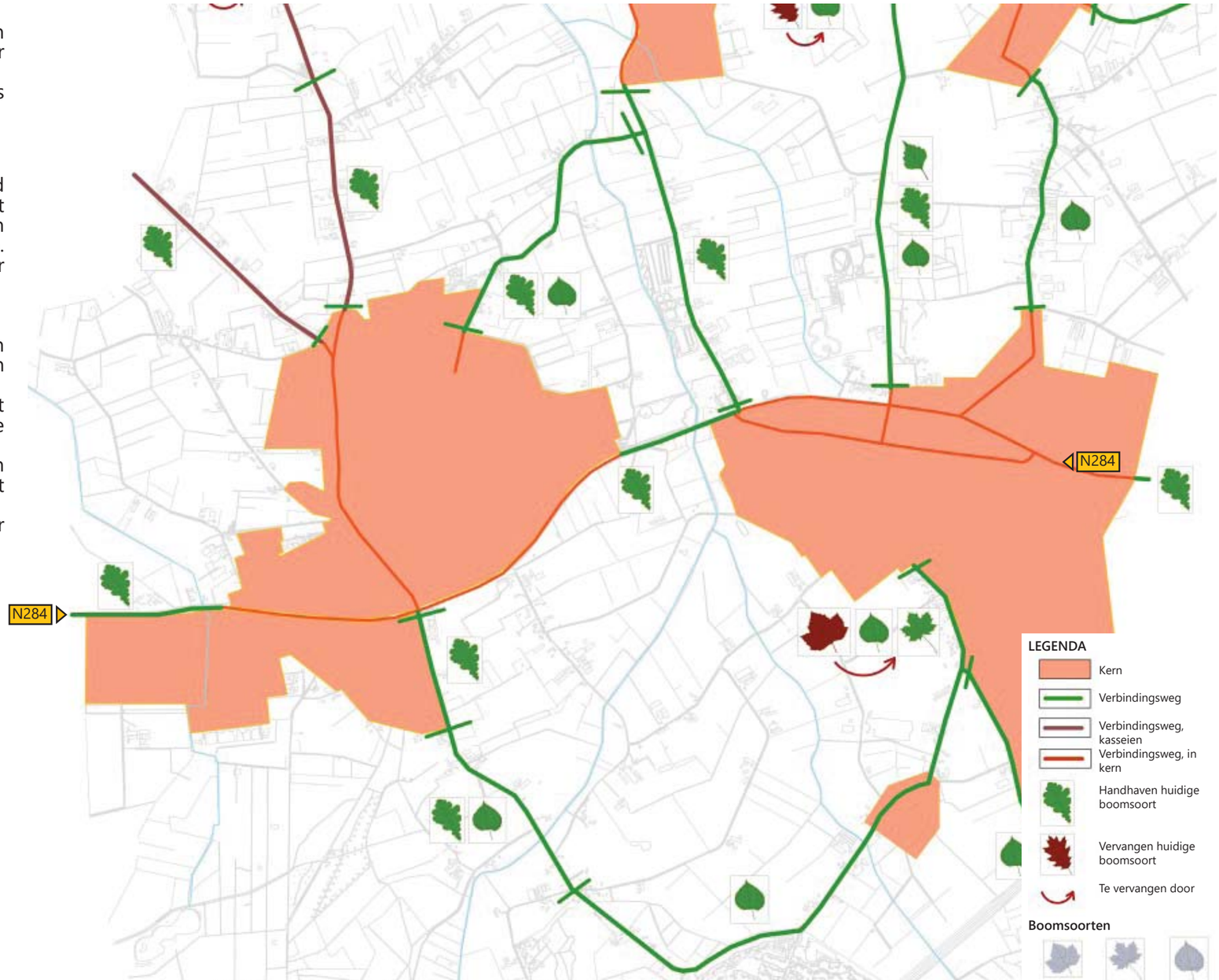
Regio de Kempen - Ontwikkelstrategie (eind 2021)
Gemeenten Reusel-De Mierden en Bladel vormen samen met gemeenten Bergeijk en Eersel Regio de Kempen, een volgens de ontwikkelstrategie 'De Kempen - vanuit eigen kracht, een meerwaarde binnen de Brainportregio' een regio met *"een aantrekkelijk klimaat om te wonen en te werken."*
De strategie geeft aan deze meerwaarde voor de Brainportregio te willen blijven bieden. Daarvoor wordt in de strategie bereikbaarheid als één van de grote opgaven gezien. Dat geldt voor de aansluiting op de snelwegen, de N69 naar België, *"maar ook het dichtslibben van de N284 tussen Reusel en Hapert is een zwakte."*
Bereikbaarheid wordt gezien als voorwaarde voor een goede brede welvaart en economische ontwikkeling in de Kempen. Tegelijkertijd wordt in het document gepleit voor gepaste groei, aandacht voor de leefomgeving van de dorpen, verkeer dient niet ontwrichtend te zijn in de Kempen.

Groenvisie Groen tot in de kernen 2009-2024
Gemeente Bladel ontleent een groot deel van haar identiteit aan het karakter en de hoeveelheid openbaar groen. Dit openbaar groen vormt de basis voor de leefkwaliteit.
Het groen (beplanting), blauw (water), rood (bebouwing) en grijs (wegen) zijn op elkaar afgestemd en versterken elkaar.

Groenstructuurplan 2018-2027
In het Groenstructuurplan is de gemeentelijke Groenvisie vertaald naar concrete voorstellen en richtlijnen voor de inrichting en het beheer van het structuurgroen, met als doel de langdurige en duurzame instandhouding, versterking en/of ontwikkeling hiervan. Onderscheid wordt gemaakt in richtlijnen voor de dorpen en voor de verbindingswegen

Reguliere verbindingswegen, waaronder de N284:
- Deze kennen een bomenbestand dat per weg(deel) sterk kan variëren voor wat betreft leeftijd en gehanteerde plantafstanden (10-12 tot 20 meter).
- Over het algemeen zijn de bomen aangeplant volgens het tegenoverstaande verband. Bij herplant de gehanteerde plantwijze zo veel mogelijk aanhouden.
- Onderbeplanting in de vorm van struweel is over het algemeen – een enkele uitzondering daargelaten (Bredasebaan) – niet gewenst
- Bij nieuwe aanplant of herplant van bomen kiezen voor inheemse boom soorten met een minimale maat van 20/25.

Verbindingswegen, bron: Groenstructuurplan 2018-2027

Bladel heeft een zachte dorpsrand, het buitengebied sluit op harmonische wijze aan op de bebouwing waardoor een landelijke en ‘oorspronkelijke’ sfeer ontstaat. De N284 (dorpsrondweg) wordt gemarkeerd door transparante laanbeplanting met doorzichten naar het landschap.
Bij beekdal Groote Beerze (initiatief waterschap) werkt gemeente Bladel mee aan het realiseren van natuurontwikkeling aan de westkant van de Groote Beerze in het kader van EHS/Natuurnetwerk Nederland. In dit ontwerp is een beekdalpassage opgenomem in de vorm van bruggen over de Groote Beerze. Zie beschrijving deelgebied 5, pagina 70-73.

Kern Hapert N284
De noordelijke dorpsrand vormt met de dichte groenzone langs de N284 een scherpe grens tussen het dorp en het buitengebied. De westelijke rand van de kern biedt ruimte voor een geleidelijke en harmonieuze overgang van het dorpsgroen naar het beekdal van de Groote Beerze.

Kempisch concept
Dorpswegen in beide kernen worden begeleid door inheemse boombeplantingen gecombineerd met een eveneens inheemse onderbeplanting van hagen. Deze vorm van beplanting wordt ook wel het “Kempisch concept” genoemd. Dit beplantingsconcept bestaande uit (blok)hagen van diverse soorten, al dan niet gecombineerd met bomen, zorgt voor een duidelijke en samenhangende ruimtelijke (groen)structuur en is in Bladel en Hapert doorgevoerd langs de hoofdwegen en in de woon- en bedrijvengebieden.

Groenstructuurkaart Bladel, bron: Groenstructuurplan 2018-2027

Groenstructuurkaart Hapert, bron: Groenstructuurplan 2018-2027

RUIMTELIJKE PRINCIPES

Conclusie beleid
Voor de reconstructie van de N284 is een samenhangend beleidskader binnen de Omgevingswet opgesteld dat ervoor zorgt dat de optimalisering van de route op een gebalanceerde manier gebeurt. Met name de gemeenten van de Kempen signaleren de krapte op de weg en onderstrepen het belang van een goede bereikbaarheid van de dorpen die langs de N284 gesitueerd zijn. Daarbij gaat het niet alleen om autoverkeer maar ook over het verbeteren van de fietsbereikbaarheid tussen de dorpen en het veilig kunnen oversteken van de N284. Zo is een fietsonderdoorgang voorzien tussen Bladel en de sportvelden.

Tegelijkertijd wordt de leefbaarheid benoemd en is behoefte aan een goede groene inpassing. Het door de provincie ontwikkelde natuurbeleid dat inzet op het integraal verbeteren van de omgevingskwaliteit van Brabant zorgt ervoor dat bij de inpassing van de weg met name de barièrewerking wordt weggenomen. Dit uit zich in twee raakvlakprojecten die de passeerbaarheid voor fauna verbeteren, een voor de Groote Beerze en een kleinere duiker ten hoogte van de Raamloop.

Voor de reconstructie van de N284 speelt de provinciale verordening een grote rol en bieden de groenplannen houvast en thematiek voor het landschappelijk inpassen van de weg. Ook thematische uitwerkingen van de Omgevingsvisie Noord Brabant zoals het Beleidskader Mobiliteit Koers 2030 of de Uitvoeringsagenda Energie 2022-2023 is relevant.

Tegelijkertijd zullen gedurende de verdere uitwerking van het project relevante ontwikkelingen en nieuwe inzichten (bijvoorbeeld geluid) leiden tot een passender N284 die bijdraagt aan het verbeteren van de omgevingskwaliteit van Brabant.

KARAKTER EN DAARUITVOLGENDE ONTWERPPRINCIPES

Uit de voorgaande analyse van fysiek-ruimtelijke aspecten, cultuurhistorie en de beleidskaders valt de karakteristiek van de weg op te maken. Deze karakteristiek beschrijft de ruimtelijke identiteit en kwaliteit van de N284 en het gebied waar de weg in gelegen is. Daarbij maken we gebruik van de vier waarderingen die aan het begin van dit hoofdstuk zijn geïntroduceerd en het kwaliteitsbegrip hanteerbaar maakt. De hieronder beschreven karakteristiek bevat de uitgangspunten voor de ontwerpprincipes.

GEBRUIKSWAARDE

Efficiënt, effectie en meervoudig gebruik van ruimte

De weg is de belangrijkste verbinding voor de dorpen Reusel, Bladel en Hapert richting Eindhoven. Dit geldt voor alle verkeersstromen. Het zo goed en veilig mogelijk laten doorstromen van verkeer langs deze route staat voorop, verminder het druktebeeld dat nu van de N284 overheerst. Vertaal dit in de inpassing naar maatregelen die bijdragen aan een rustig en overzichtelijk wegbeeld.

Daarnaast gaat het erom dat de weg veilig moet zijn voor kruisend verkeer, de overlast van verkeer op de weg voor de omgeving wordt beperkt zodat de leefbaarheid van de kernen wordt versterkt en de impact van deze drukke route verminderd wordt.

HERKOMSTWAARDE

Aandacht voor de ontstaansgeschiedenis en de culturele identiteit van een gebied

De weg volgt deels het historische tracé van de oude met zomereiken beplante verbindingswegen tussen de kernen en deze reconstructie leidt niet tot nieuwe routes.

De bestaande en voor zover nog aanwezig historische waarden en landschappelijke structuren zijn het uitgangspunt voor de reconstructie en inpassing van de weg. Behoud en versterk deze.

Het tracé ligt haaks op de beekdalen die dit deel van Brabant kenmerken en dit zorgt met de afwisseling van kernen en buitengebied voor een gevarieerd wegbeeld. Zie deze variatie op te nemen in de uitwerking van de weg zodat het oorspronkelijke landschap leesbaar blijft en de identiteit van het gebied herkenbaar.

BELEVINGSWAARDE

Schoonheid, eigenheid en de unieke identiteit van de plek

De N284 beleef je als een groene weg met relatief brede wegbermen, ook als de weg zich in of naast de bebouwde kom bevindt. Het zorgt ervoor dat het huidig wegbeeld relatief uniform en vooral groen is ondanks de grote afwisseling van kernen en buitengebied langs de weg.

De weg is veelal een bomenlaan van zomereiken. Zeker tussen Reusel en Bladel ontstaat zo een groene tunnel van laanbomen (zie foto p. 41). De omleiding zuidelijk om Bladel biedt de weg juist plotse vergezichten op groene velden. De variëteit in groen en lanschap kenmerken de weg en de plekken waar de weg doorheen snijdt. Zet in op het behouden en versterken van deze landschappelijke, groene identiteit, waarbij het duidelijk afleesbaar houden van de verschillende tijdsperioden van het aanwezige groen een extra kans is om het karakter van de weg te benadrukken.
De reconstructie van de N284 is zo ingestoken dat de weg weer lang mee kan, passend voor een geleidelijk groeiende regio. Keuzes bij het wegontwerp zorgen ervoor dat de levenscyclus van de weg (ontwerp, aanleg, gebruik en beheer, evt. sloop) zo duurzaam mogelijk wordt beschouwd, de factor tijd en factoren als een veranderend klimaat goed zijn meegenomen.

Daarnaast is het van belang dat de beekdalen als landschappelijke eenheden herkenbaar blijven, goed functioneren als hydrologisch systeem, en zoveel mogelijk worden ingericht als aaneengesloten ecologische verbindingen. De beekdalen bieden ook kansen voor klimaatadaptatie.

Tot slot zijn de landschappelijke structuren tussen de dorpen van wezenlijk belang om het solitaire karakter van de individuele kernen te behouden. Doordat de kernen zonder uitzondering breed zijn uitgegroeid langs de N284, zijn de resterende zones buitengebied van groot belang om te behouden en zo te voorkomen dat de kernen niet aaneengroeien tot een stedelijke band.

Ruimtelijke ontwerpprincipes N284 vertaald in kaartbeeld

TOEKOMSTWAARDE

Duurzaam, aanpasbaar en robuust ontwerp voor de lange termijn

Bij materiaalkeuzes zijn zo duurzaam mogelijke materialen het uitgangspunt. Maak daarbij ook gebruik van de innovatiekracht die provincie Brabant kenmerkt.

Ontwerp de weg klimaatrobuus. De reconstructie biedt ruimte voor droogte, hittestress en heftige neerslag.

Implementeer in het wegontwerp een veerkrachtig ecologisch systeem, door passeerbaarheid van de weg te vergroten en te kiezen voor plantensoorten rondom de weg die de biodiversiteit vergroten (inheems materiaal), en tezamen robuust zijn, goed bestand zijn tegen uitdagingen als klimaatverandering of veranderend weg(bermen)beheer.

Ruimtelijke Ontwerpprincipes

De bovengenoemde ruimtelijke kwaliteiten, uitgedrukt in de vier waarden en vertaald naar uitganspunten voor het wegontwerp zijn hier rechts als ruimtelijke ontwerpprincipes in tabel 3 opgenomen en op kaart links vertaald. Tezamen vormen zij de kaders voor de op te stellen visie in het volgende hoofdstuk, het Landschapsplan.

RUIMTELIJKE PRINCIPES N284

GEBRUIKSWAARDE

De N284 is een heldere, eenduidige route

Ontwerpprincipes

- De weg heeft een eenduidige inrichting en is hierdoor herkenbaar, samenhangend en continue.
- Kruisende en parallel lopende structuren hebben een passende plek in de hiërarchie.
- Maak van de N284 een veilige verbinding voor auto, fiets en voetganger door helderheid in inrichting
- Kies voor rust en uniformiteit: uniforme elementen zoals de bomenlaan, bloemrijke bermen en lage al reeds bestaande hagen creëren rust voor de weggebruiker. Subtiele variatie versterkt de herkenbaarheid van verschillende wegdelen.

HERKOMSTWAARDE

De N284 vertelt een verhaal

Ontwerpprincipes

- De opeenvolgende landschapstypes en sferen zijn beleefbaar: beekdal - coulissenlandschap - open ontginning - dorp. Respecteer deze sferen en geef waar mogelijk uiting aan de sferen in de inrichting van de weg.
- De cultuurhistorische structuren in het omliggende landschap zijn leesbaar en beleefbaar.
- Kies voor differentiatie en lokale identiteit: Maak onderscheid tussen dorpsranden, beekdalen en open landschap door variatie in inrichting. Dorpsentrees en karakteristieke landschapselementen fungeren als identiteitsdragers en versterken het verhaal van de route.

BELEVINGSWAARDE

De N284 heeft een afwisselend, groen karakter

Ontwerpprincipes

- Omarm het afwisselend open en besloten groene beeld van de N284. Differentiatie in het groen - zoals variatie in bomenrijen, houtsingels en open velden - versterkt de beleving van landschapseenheden en de identiteit van de wegdelen.
- Borduur voort op de bestaande laanbeplanting, Deze is van verschillende tijdsperioden en wordt zo nu en dan onderbroken, maar geeft de weg een kenmerkend aanzicht.
- Voer verkeerskundige maatregelen waar mogelijk in een natuurlijke vorm of materiaal uit om bij te dragen aan het groene karakter.

TOEKOMSTWAARDE

De N284 is een duurzame verbinding

Ontwerpprincipes

- Het ontwerp voor de N284 is toekomstbestendig, adaptief, werkbaar en beheerbaar, zodat de N284 duurzaam en circulair wordt.
- Er wordt bewust omgegaan met ruimtegebruik om een goede, toekomstbestendige inbedding in de omgeving te realiseren.
- Integrale gebiedsopgaven worden benut, zodat de N284 geen barrière maar verbinder is, bijvoorbeeld bij hermeanderen van de Groote Beerze, NNB-verbindingen en de nieuwe recreatieve ontwikkeling bij de Egyptische poort.
- Toepassen van gevarieerde inheemse beplanting, ten bate van biodiversiteit.

Tabel 3: Ruimtelijke Ontwerpprincipes

Landschapsplan

Het Landschapsplan (LP) geeft een concrete uitwerking van de landschappelijke inpassing van het VKA N284, en wordt een juridisch bindend onderdeel in het Inpassingsplan N284. De visie van het LP wordt in de regels van het projectbesluit vastgelegd. Doel is het realiseren van een eenduidige ontwikkeling met hoge ruimtelijke kwaliteit en een zorgvuldige landschappelijke inpassing. De uitwerking is gebaseerd op de technische en wettelijke randvoorwaarden, waaronder het wegontwerp, en eisen vanuit bijvoorbeeld het geluidonderzoek, ecologisch onderzoek en maatregelen voor de waterhuishouding.

Belangrijke grondslag voor het landschapsplan is het Ruimtelijk Kwaliteitskader uit het vorige hoofdstuk, waar de ontwerpprincipes geformuleerd zijn voor de visie van dit landschapsplan.

3. LANDSCHAPSPLAN

N284 ter hoogte van De Hoeven nr 29 in 2024 (bron: Streetsmart)

LANDSCHAPSPLAN

INLEIDING

In het landschapsplan wordt de visie op het wegontwerp beschreven, gaan we in op de benoemde ruimtelijke structuur, beschrijven we principeprofielen per wegdeel en gaan we in op de kruisingen van de N284. De 'Landschappelijke inpassing Voorlopig Ontwerp N284' plankaart op pagina 50-51 is ook in delen opgenomen in dit document. De delen sluiten aan op de in het landschap te ervaren verschillen vanaf de N284. Is het landschap open of besloten, gaat het door stedelijk gebied of door het buitengebied. Voor de meeste deelgebeiden zijn daarnaast profielen opgenomen die een vertaling zijn van de eerder in het landschapsplan behandelde principeprofielen.

Het landschapsplan bevat vele verplichte inpassingsmaatregelen die verbonden zijn aan het (technisch) wegontwerp van de N284. Deze maatregelen bepalen mede de plangrens die via het Projectbesluit zal worden vastgesteld. Het gaat hierbij onder andere om faunapassages zoals bij de Groote Beerze, waterbergingsmaatregelen zoals wadi's, geluidsvoorzieningen zoals bij Bladel en Hapert en structurele groeninpassing binnen de plangrens.

Het landschapsplan bevat ook landschappelijke inpassings-maatregelen die ervoor zorgen dat de (nieuwe) weg zorgvuldig in het landschap wordt ingepast. Denk hierbij aan groen in de vorm van bomen en hagen, kruidenrijke bloemenmengsels en water ten behoeve van klimaatadaptatie. Deze maatregelen dragen bij aan de gewenste ruimtelijke kwaliteit en zijn daarmee essentieel in zowel het verdere planproces als de uiteindelijke realisatie.

Het Ruimtelijk Kwaliteitskader, het vorige hoofdstuk, rondde af met de ruimtelijke principes gebaseerd op de kernwaarden gebruikswaarde, herkomstwaarde, belevingswaarde en toekomst-waarde. In de visie van het lanschapsplan gaan we hier op in.

De vier kernwaarden en de ontwerpprincipes vertaald in kaartbeeld, zoals ook opgenomen in het vorige hoofdstuk, het Ruimtelijk Kwaliteitskader (p. 38)

RUIMTELIJKE VISIE

VERWEVING TUSSEN LANDSCHAP, DORP EN N284

Visie op de opgave

Op basis van de vier ontwerpprincipes en de vier waarden van ruimtelijke kwaliteit uit het Ruimtelijk Kwaliteitskader - de ruimtelijke principes - stellen we de visie voor het ontwerp van de N284 op. De visie combineert gestelde principes en benoemde waarden tot één samenhangend wegontwerp. Daarbij gaat het om verschillende ruimtelijke aspecten zoals bereikbaarheid, verkeersveiligheid en sociale veiligheid, gezonde leefomgeving, beleving, cultuurhistorie en verbindende aspecten voor ecologie en natuur zodat het wegontwerp ook ten bate komt van de biodiversiteit rondom de N284. De visie gaat uit van verweving tussen landschap, dorp en provinciale weg. Dit komt op tal van manieren in het wegontwerp terug.

De ontwerpprincipes komen in de visie tot uitdrukking door goed te kijken naar de huidige omgeving van de weg en aansluiting te zoeken op datgene wat het karakter van het landschap van de N284 domineert. Het principe van een heldere, eenduidige route houdt in dat we met ingetogenheid ontwerpvoorstellen doen die geïnspireerd zijn op datgene wat er al is, de bomen, de materialisering van de weg en haar omgeving. Ook de kleuren van materialen die worden voorgesteld sluiten aan op datgene wat al aanwezig is. Uniformiteit is daarbij een belangrijke leidraad, heldere en veilige routing van fietspaden rondom de N284 is daar ook onderdeel van. De N284 gaat door afwisselend landschap, door stedelijk- en door buitengebied. De lijn N284 in de afwisseling die we graag behouden en waar het kan versterken zijn de bomen die zoveel mogelijk de weg moeten (gaan) begeleiden. Voor delen van het traject begeleiden bomen al de weg en dat beeld versterken we waar dat nog niet zo duidelijk gebeurt.
Door goed te kijken naar soortenaanplant is de laanbeplanting aantrekkelijk voor een robuuste biodiversiteit en is zij klimaatadaptiever. Tegelijkertijd dient het ontwerp de N284 verkeersveiliger te maken zodat minder ongelukken door onoverzichtelijke situaties plaatsvinden. In de afweging wordt daarom soms gekozen voor het niet aanplanten of verwijderen van laanbeplanting.

Vitale natuurverbindingen zoals de Groote Beerze kruizen de N284 en zorgen voor de groene afwisseling in landschappen zoals te zien vanaf de weg. De Groote Beerze benadrukken we door de verbinding als verhoogde brug uit te voeren, één die ervoor zorgt dat ook grootwild veilig onder de weg door passeren kan. Dit zal leiden tot een veiliger en meer herkenbaarder route en is een duurzame verbetering van de N284 als ecologishe verbinder. De extra bomen en versterkte hagen verzorgen de verbinding van oost naar west.

Gewenste ruimtelijke structuur

Op basis van de ontwerpprincipes ontwerpen we de provinciale weg N284 als een eenduidige lijn in het landschap, een herkenbare en verbindende structuur, die de omgeving doorkruist met respect voor haar karakter. De landschappelijke inpassing vraagt om een zorgvuldige benadering waarin eenvoud, hiërarchie en beleving centraal staan.

Langs de weg fungeert een eiken laanbeplanting in een bloem- en kruidenrijke berm als begeleider van de route. Deze groene elementen zorgen niet alleen voor visuele continuïteit, maar ook voor een natuurlijke overgang tussen de infrastructuur en het omliggende landschap. De beplanting accentueert de lijn van de weg en draagt bij aan de beleving van geborgenheid van reizigers.

Daarnaast verbindt de weg verschillende ruimtelijke sferen van landschappelijke zones tot bebouwde gebieden en bedrijventerreinen. Deze verschillende ruimtelijke sferen en hoe we we daar mee omgaan is het motto van deze ruimtelijke visie. Daar gaan we ook op pagina 44 verder op in, zie de passage "Verweving landschap, dorp en N284."

In plaats van de verschillende ruimtelijke sferen of contrasten te verdoezelen, worden ze juist omarmd. De afwisseling in sfeer wordt ingezet als kwaliteit, waarbij elke zone zijn eigen karakter behoudt en herkenbaar is binnen het geheel doordat het basisprofiel van de N284 hierop reageert door het toevoegen van een lage haag, bodembedekkende heesterbeplanting of onderbegroeiing van een boszoomvegetatie. De nieuwe beplanting bestaat zoveel mogelijk uit gebiedseigen soorten zodat ze bijdraagt aan het verhogen van de biodiversiteit in het gebied. Daarnaast zijn twee faunapassages opgenomen (Groote Beerze en Raamloop).
Deze ruimtelijke structuur resulteert in een aantal principeprofielen die we voor de N284 hanteren. Deze worden toegelicht vanaf pagina 45.

Zichtlijnen vanaf de N284 op het landschap worden gerespecteerd. Daar waar de weg grenst aan het open landschap mag de laanbeplanting onderbroken worden, waardoor er een directe relatie met dat omliggende open landschap ontstaat. Deze vensters bieden reizigers momenten van uitzicht en oriëntatie, en versterken de beleving van het landschap.

De cultuurhistorische waarden langs het tracé worden zo goed mogelijk ingepast en leesbaar gemaakt in het landschap.

Alle watergangen dienen hun bergingscapaciteit te behouden. Wanneer een watergang moet worden verlegd dient het huidige profiel minimaal te worden teruggebracht. Benodigde vergroting van de bergingscapaciteit door toename verhard oppervlak moet binnen hetzelfde deelgebied worden teruggebracht. Bij voorkeur middels aanleg, verbreding en/ of verlenging C-watergangen, de aanleg van wadi's, of indien het niet anders kan door verbreding van een B-watergang,

Principeprofielen en principekruisingen

Op de pagina's 45 - 49 komen een aantal principeprofielen en principekruisingen aan bod die de basis van het landschapsplan vormen. In de afweging van alle invalshoeken zijn deze principeprofielen zoveel mogelijk in het wegontwerp toegepast. Door ruimtegebrek, het prioriteren van verkeersveiligheid of het voorkomen van geluidsoverlast is in de profilering van de weg soms voor een afwijkende oplossing gekozen in de vorm van een geluidsscherm of een open zicht op het landschap. Dat wordt toegelicht in de beschrijving van de deelgebieden.

Deelgebieden vanaf pagina 52

Vanaf pagina 52 wordt het landschapsplan op hoofdlijnen per deelgebied toegelicht. De weg valt daarbij in grofweg zes onderscheidende gebieden op te delen, circa zes keer verandert het wegbeeld doordat de omgeving verandert. In twee deelgebieden ligt de weg geheel in de bebouwde kom, in drie ten delen en alleen bij het natuurgebied van de Groote Beerze ligt de weg "vrij in het veld." De uitwerking van de deelgebieden worden door uitgewerkte dwarsprofielen begeleid.

Schematische weergave van toegepast principeprofiel (landschappelijke inpassing) in het inrichtingsplan

Verweving van landschap, dorp en N284

In dit landschapsplan is voor veweving als centraal thema gekozen omdat de provinciale weg een grote variatie kent. De N284 is onderdeel van de bebouwde kom van Reusel, vormt regelmatig als lijnelement de grens tussen (open) landschap en dorpsuitbreidingen zoals de bedrijventerreinen van de drie dorpen Reusel, Bladel en Hapert. Soms zijn die terreinen of de achterliggende woningen goed opgenomen in een groen wegbeeld dankzij (bestaande) hagen en bosschages. Ook de landschappen zijn gevarieerd. Soms is sprake van een fraai coulissenlandschap waar zicht op is, van Bladel naar Hapert biedt de buitenbocht vrij zicht op het open agrarische landschap. De Groote Beerze ligt dan weer in opgaand groen. Zoals blijkt uit de afbeelding hierboven leidt dit tot een grote variatie in wegbeeldsituaties. Door voor de weg zoveel mogelijk een eenduidig en rustig lijnvormig wegbeeld te realiseren ontstaat voor wat betreft de ruimtelijke uitstraling van de N284 rust op de route. De lijn weeft de variatie van landschappen en dorpsbebouwing aan elkaar.

In de nu volgende pagina's wordt nader ingegaan op de wijze waarop dit voor wat betreft het wegontwerp vertaald kan worden naar wegprofielen. Opvallend element voor de N284 is de doorgaande laanbeplanting aan beide zijden van de weg, zolang dat op een veilige en verantwoorde manier mogelijk is. In de reconstructie zullen delen van de bestaande dubbele laanbeplanting vervangen worden of deels verdwijnen vanwege weguitbreiding of het wegnemen van een onveilige verkeerssituatie. Elders wordt nieuwe dubbele laanbeplanting toegevoegd. om deze laanbeplanting ook toekomstbestendig te laten zijn wordt niet langer ingezet op één boomsoort maar wordt de laanbeplanting opgebouwd uit gevarieerde inheemse soorten waarbij de eik nog steeds zal domineren, ook om aan te blijven sluiten bij de huidige laanbeplanting. In het beeldkwaliteitplan wordt daar verder op ingegaan.

Vanuit het basisprofiel zijn voor de gevarieerde situaties meer specifieke profielen opgesteld. Aansluitend gaan we in op een aantal kruisingen die onderdeel van deze reconstructie zijn.

PRINCIPEPROFIELEN

BASISPROFIEL EN AFGELEIDE PROFIELEN

Basisprofiel/ Grenzend aan coulissenlandschap

Grenzend aan bosschage

Principeprofielen
De principeprofielen die we voor de N284 hanteren zijn:

Basisprofiel:

Over vrijwel de gehele lengte is sprake van een herkenbare hoofdvorm van het wegprofiel bestaande uit;

- Een enkelbaansweg met 1x2 rijstroken (7 m), met aan weerszijden een eenduidige bloem- en kruidenrijke berm (4m) met daarin een laanbeplanting van bestaande zomereiken aangevuld met nieuwe inheemse soorten en aan de zuidzijde van het tracé een tweerichtingsfietspad (4m).
- Aan deze basisvorm grenzen begeleidende zaksloten of B-watergangen conform bestaand profiel of met een talud van 1:2
- Op enkele plekken waar de toepassing van een laanbeplanting met in achtneming van de obstakelvrije ruimte een te groot ruimtebeslag vergt ten aanzien van andere belangen van de omgeving (natuur/water/grondgebruik), kan een geleiderail met een natuurlijke uitstraling van hout (conform reeds bestaande geleiderail langs delen van de N284) worden toegepast om de laanbeplanting op een verkeersveilige manier in de smallere berm toe te passen.

Aan open kamer coulissenlandschap:

- Grenzend aan een open kamer in het coulissenlandschap wordt het basisprofiel met de bloemrijke grasbermen toegepast.

Bosschage

- Grenzend aan een bosschage wordt het basisprofiel toegepast waarbij na de 4 m brede bloemrijke berm met laanbeplanting, een boszoomvegetatie wordt gerealiseerd in aansluiting op de struiklaag (bosmantelvegetatie) van de bosschage.
- De mantel, in combinatie met de zoom, zorgt voor een geleidelijke overgang van het bos naar het open grasland. Deze structuur is een broedplaats en voedselbron voor veel dieren en planten, waardoor de lokale biodiversiteit aanzienlijk kan toenemen.

Grenzend aan open landschap

Grenzend aan bebouwing buiten dorp

Grenzend aan bebouwing in dorp

Open landschap

- Grenzend aan het open landschap wordt het basisprofiel toegepast waarbij aan de zijde van het open landschap de laanbeplanting onderbroken wordt.
- Er is een directe relatie met het omliggende open landschap, de reiziger heeft hier vrij uitzicht.

Bebouwing buiten dorp

- Grenzend aan de (incidentele) woonbebouwing buiten het dorp wordt het basisprofiel toegepast waarbij na de 4 m brede bloemrijke berm met laanbeplanting, in de resterende berm een haag staat (ca. 1 m breed, en hoog) ter plaatse van de woning.
- De haag markeert de plek van de bebouwing en biedt beschutting, zodat er een rustiger milieu in de voorruimte van de woning ontstaat, afgeschermd van het met hoge snelheid voorbij rijdende verkeer.
- Een gemengde haag bestaande uit inheemse soorten.

Bebouwing in dorp

- Daar waar de N284 grenst aan de dorpsbebouwing wordt het basisprofiel in combinatie met het Kempisch concept (zie pagina 36) toegepast. In de 4 m brede berm staat de laanbeplanting in een lage (gemengde) haag, ca. 70 cm hoog
- De haag bestaat uit inheemse soorten en draagt bij aan het verhogen van de biodiversiteit.
- Vanuit het oogpunt van onderhoud en beheer moet de haag laagblijvend zijn (langzaam groeiend), weinig onderhoud vragen en bestand zijn tegen strooizout.

Bedrijven in dorp

- Daar waar de N284 grenst aan bedrijven in een dorp wordt het basisprofiel in combinatie met het Kempisch concept toegepast. In de 4 m brede berm staat de laanbeplanting in een lage (gemengde) haag, ca. 70 cm hoog
- Daarnaast vormt een groenstrook met een lage haag, ca. 70cm hoog, met daarin een meer informele bomenrij een afscheiding tussen de fietsers en de bedrijven.
- De informele bomenrij is diverser, dient zich te onderscheiden van de laanbeplanting van voornamelijk eiken. Zie ook het beeldkwaliteitsplan.
- De haag bestaat uit inheemse soorten en draagt bij aan het verhogen van de biodiversiteit.
- Vanuit het oogpunt van onderhoud en beheer moet de haag laagblijvend zijn (langzaam groeiend), weinig onderhoud vragen en bestand zijn tegen strooizout.

Bedrijven buiten dorp

- Daar waar de N284 grenst aan bedrijven buiten een dorp in een landschapssfeer wordt het basisprofiel in combinatie met een zaksloot met elzensingel toegepast.
- De zaksloot met informele elzensingel vormt een afscheiding tussen de fietsers en de bedrijven in een landschappelijke sfeer.

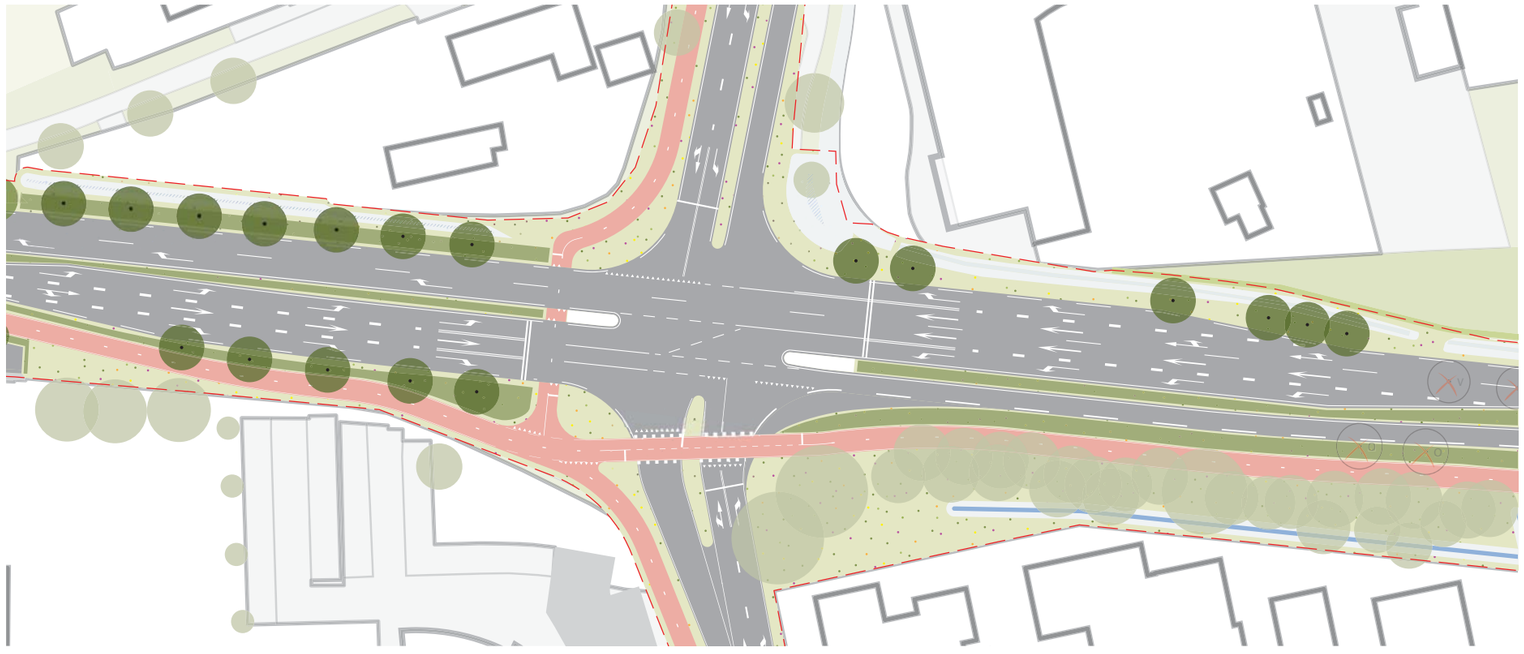
Grenzend aan bedrijven in dorp

Grenzend aan bedrijven buiten dorp

Referentiebeeld beplante middenberm verzacht het beeld van meerdere rijbanen asfalt naast elkaar bij de kruising

Begroeide middenberm gelijkvloersekruising

Principe kruisingen

Het wegtracé kruist op een groot aantal plekken gelijkvloers met lokale wegen en op enkele plekken ongelijkvloers met wegen/ fiets-/wandelpaden en watergangen. Om herkenbaarheid in het landschap en eenheid in het ruimtelijk beeld te behouden, in de wijze waarop deze elementen gekruist worden door het wegtracé, zijn hier de volgende principe oplossingen voor uitgewerkt:

Gelijkvloerse kruising

- De kruisingen mogen zich onderscheiden en duidelijk zichtbaar zijn in het tracé ter verbetering- van de oriëntatie van de weggebruiker en krijgen een middenberm met een begroeiing van bij voorkeur een lage inheemse gemengde haag, max. 70 cm hoog (ten behoeve van zicht) en anders een grasvegetatie.
- De begroeide middenberm vormt een zachte groene scheiding tussen de rijbanen en doorbreekt het beeld van de meerdere rijbanen asfalt naast elkaar.

Maatwerk

Lokale omstandigheden kunnen aanleiding geven om af te wijken van het standaardprofiel of het principe van kruisingen. Hier zal maatwerk een oplossing moeten geven, waarbij de maatwerkoplossingen in vergelijkbare situaties aan elkaar verwant dienen te zijn.

Ongelijkvloerse kruising

In het plan zijn twee ongelijkvloerse kruisingen opgenomen. Een onderdoorgang voor fietsverkeer bij Bladel en één die fauna onder de N284 en het naastgelegen fietspad laat passeren bij de Groote Beerze. De uitwerking van deze ongelijkvloerse kruisingen dienen zoveel mogelijk in de geest van de bestaande Leemtunnel te geschieden als het gaat om uitvoering van het werk en materialisering. Ook toekomstige onderdoorgangen die nu geen onderdeel van het project zijn dienen deze lijn te volgen.

- Ongelijkvloerse kruisingen mogen op ondergeschikte wijze plaatsvinden voor de weggebruiker van de N284, zoals dit gebeurt bij de reeds bestaande Leemtunnel in Hapert.
- Dit gebeurt bij de Leemtunnel door de begeleidende 4 m brede grasbermen door te laten lopen over de tunnel heen, waardoor de continuïteit van het basisprofiel van de N284 geborgd blijft. Voor nieuwe onderdoorgangen of ondergangen voor langzaamverkeer of fauna is dit geen vereiste omdat het de onderdoorgang verlengt.
- Onderdoorgangen dienen sociaal veilig te zijn en vanuit de tunnelbak dient - net als in de bak van de Leemtunnel - contact met het omringende groen te bestaan. In de Leemtunnel is dit opgelost door één zijde als grashelling uit te voeren.

Bestaande ongelijkvloersekruising Leemtunnel Burgemeester van Woenseldreef Hapert; één zijde keerwand en één zijde gras talud

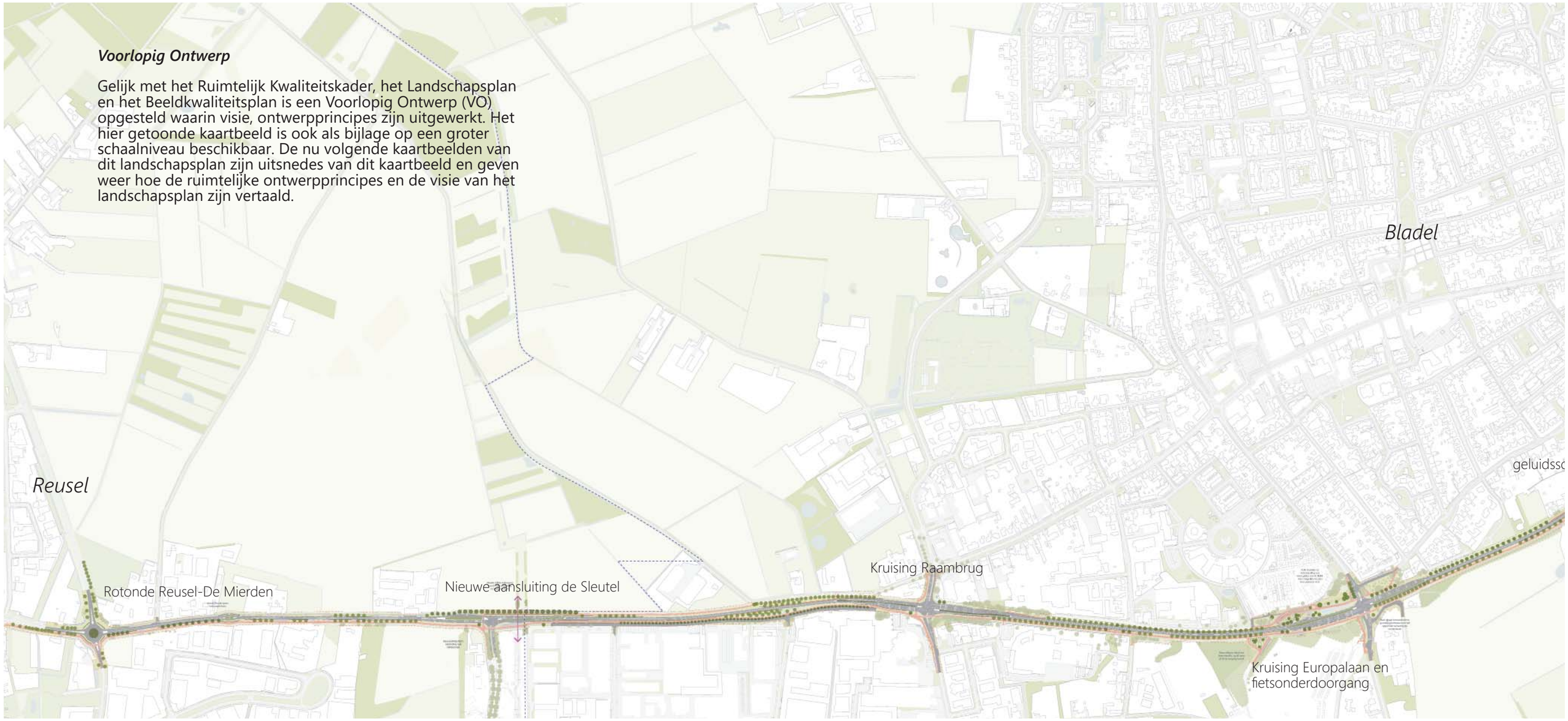
Bestaande ongelijkvloersekruising Leemtunnel Burgemeester van Woenseldreef; kruising ondergeschikt in beleving doordat grasbermen doorlopen langs de rijbaan over de tunnel heen

LANDSCHAPSPLAN

UITWERKING TOT VOORLOPIG ONTWERP

Voorlopig Ontwerp

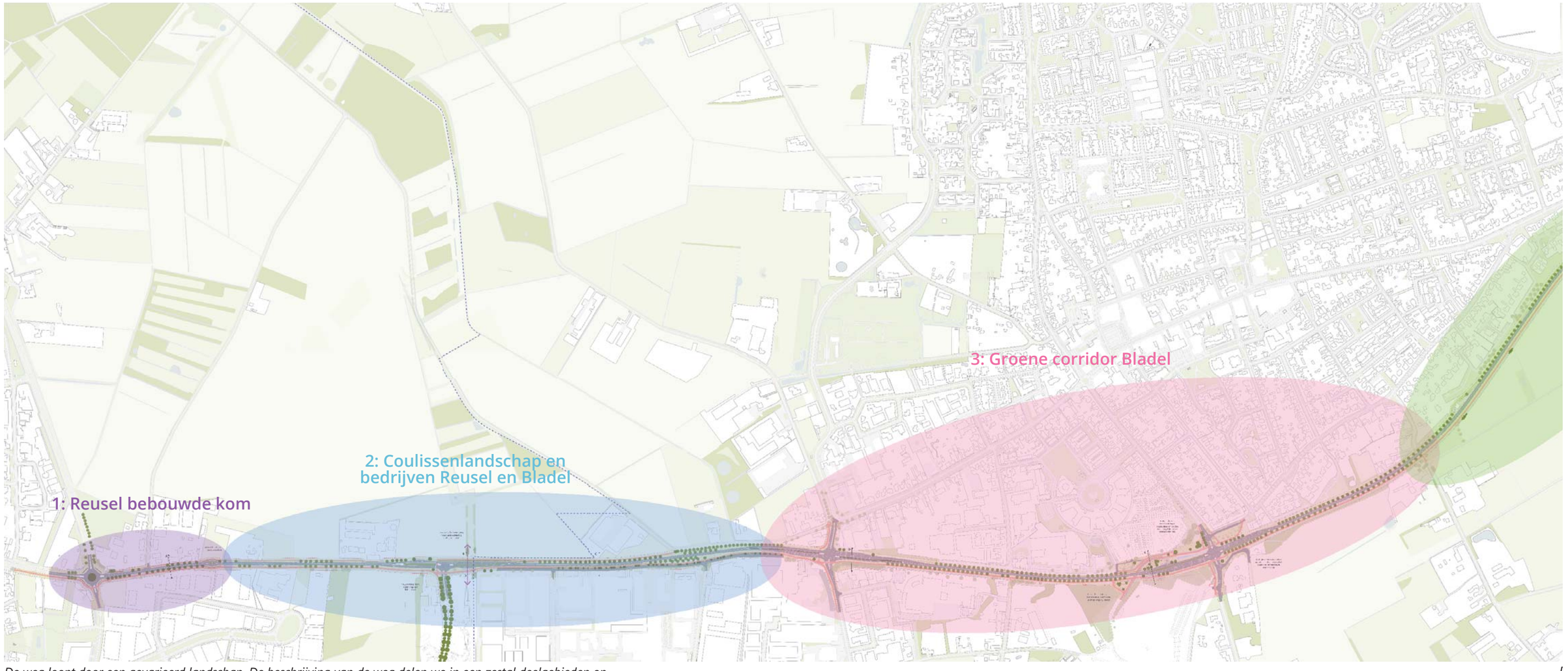
Gelijk met het Ruimtelijk Kwaliteitskader, het Landschapsplan en het Beeldkwaliteitsplan is een Voorlopig Ontwerp (VO) opgesteld waarin visie, ontwerpprincipes zijn uitgewerkt. Het hier getoonde kaartbeeld is ook als bijlage op een groter schaalniveau beschikbaar. De nu volgende kaartbeelden van dit landschapsplan zijn uitsnedes van dit kaartbeeld en geven weer hoe de ruimtelijke ontwerpprincipes en de visie van het landschapsplan zijn vertaald.

Landschappelijke inpassing Voorlopig ontwerp N284

Van dit kaartbeeld is ook een groter exemplaar beschikbaar, schaal 1:2000, inclusief legenda, zie bijlage

Kruising Castersedijk
Groote Beerze
Hapert
Kruising de Wijer
Kruising Lange Trekken
dsscherm
LEGENDA
Groen
Bestaande bosschage
Nieuwe haag
Bestaande haag
Onderbegroeiing boszoom
bloem- en kruidenrijk gras
Nieuwe laanboom
Bestaande laanboom
Nieuw bomenrij insteek zaksloot
Bestaand bomenrij insteek zaksloot
Nieuwe bomen directe omgeving N284
Bestaande bomen omgeving N284
Boom verwijderen i.v.m. zicht
Boom verwijderen i.v.m. verharding
Boom verwijderen i.v.m. obstakelvrije zone
Boom verwijderen i.v.m. sloot
Verharding
Rijbaan
Fietspad
Trottoir/ In- en uitritten
Bushalte
Verharde verhoogde middenberm
Water
Bestaande watergang/zaksloot
Nieuwe B-watergang
Nieuwe C-watergang (zaksloot)
Overig
Geluidsscherm 2m
Houten geluidsvangrail
Houten geleiderail
Ecoduiker
Gemeentegrens
Locatie dwarsprofiel
Projectgrens
Nieuwe ontwikkelingen

De weg loopt door een gevarieerd landschap. De beschrijving van de weg delen we in een zestal deelgebieden op.

DEELGEBIEDEN LANDSCHAPSPLAN

De weg loopt door een gevarieerd landschap. De beschrijving van de weg delen we in een zestal deelgebieden op.

DEELGEBIED 1 - REUSEL BEBOUWDE KOM

Profiel A: zie pagina 56

Deelgebied 1 - Reusel bebouwde kom

In de bebouwde kom van Reusel lukt het om de vier ruimtelijke principes uit het Ruimtelijk Kwaliteitskader om te zetten in concreet ontwerp. De weg wordt hier van een laanbeplanting voorzien.

Kenmerken:

Het eerste deelgebied is een stuk weg binnen de bebouwde kom;

- Binnen de bebouwde kom is de maximum snelheid 50 km/h. Door de lagere snelheid is er meer overzicht en kunnen er ook laanbomen relatief dicht op de weg geplant worden.
- Door de verlaagde snelheid is het voor bewoners van de huizen langs de weg makkelijker en veiliger om de autoweg te betreden. Via eigen opritten kunnen deze bewoners de weg betreden.
- Voor voetgangers en fietsers worden een paar oversteken gecreëerd, dit zorgt voor minder onregelmatige bewegingen en meer overzicht voor alle gebruikers.
- Langs de weg worden zoveel mogelijk voornamelijk inheemse eiken bijgeplant, dit vanuit een historisch perspectief omdat deze weg een oude tramlijn volgt die toen ook werd begeleid door eiken.
- De bomenlaan wordt naast eiken verder ingevuld met verschillende soorten, dit om de biodiversiteit langs de weg te kunnen vergroten. Zie ook het beeldkwaliteitsplan.
- Bij binnenkomst van de bebouwde kom wordt een haag aangeplant, dit geeft een herkenningspunt aan het dorp. De haag wordt ook een gemixte haag zodat deze door biodiversiteit meerdere dieren aan kan trekken en minder kans heeft op ziekten.

• Zie volgende pagina voor doorsnede A

Huidige situatie

DEELGEBIED 1 - REUSEL BEBOUWDE KOM

Profiel A Reusel nabij rotonde:

- Aan noordzijde afscheiding van woonbebouwing en fietspad van de N284 middels berm met lage haag van 1 meter breedte.
- Aan de zuidzijde N284 een berm met een laanbeplanting van eiken en een haag van 1 meter breedte.
- Doorfietsroute.
- Afscherming doorfietsroute van bedrijventerrein middels een zaksloot.

Beschrijving deelgebied 1 - zie pagina's 54 en 55

1: Reusel bebouwde kom

DEELGEBIED 2 - COULISSENLANDSCHAP EN BEDRIJVEN REUSEL-BLADEL

Profiel B: zie pagina 60, Profiel C: zie pagina 61

Deelgebied 2 - Zicht op open landschap Reusel - Bladel

Zoveel mogelijk worden de ruimtelijke principes toegepast. Een nieuwe wegaansluiting leidt tot het vinden van een balans tussen de gewenste laanbeplanting en goede verkeersveiligheid binnen het wegprofiel.

Kenmerken:

De basis van het ontwerp blijft de doorgaande bomenlaan;

- In deelgebied 2 zijn veel in/uitritten voor landbouwverkeer en verspreid langs de weg liggen woningen. Hier is het noodzakelijk heel beperkt bomen aan te planten en soms een aantal bomen te kappen die zicht wegnemen voor oprijdend verkeer.
- Door de inpassing van een brede ventweg is er niet genoeg ruimte om de bomenlaan door te trekken direct naast de autoweg. Daar waar voldoende ruimte is zijn laanbomen tussen het fietspad en de ventweg opgenomen. Het industrieterrein van Bladel wordt gemarkeerd met een lage haag die tussen ventweg en fietspad wordt ingeplant.
- De ventweg heeft zo een eigen karakter. Verscheidene soorten worden toegepast, deze zijn bij voorkeur inheems en worden ingelijst door een haag. Dit ter bevordering van de biodiversiteit. Zie ook het beeldkwaliteitsplan.
- In dit deelgebied wordt de barièrewerking van de weg voor fauna verminderd door de aanleg van een ecoduiker. Het ontwerp voor de ecoduiker valt buiten de scope van dit landschapsplan.
- Fietsers en wandelaars kunnen het fietspad gebruiken dat aan weerszijden van de autoweg ligt. Er is een oversteek in dit deelgebied die de huizen en bedrijven voor iedereen beter toegankelijk maakt.

Huidige situatie

DEELGEBIED 2 - COULISSENLANDSCHAP EN BEDRIJVEN REUSEL-BLADEL

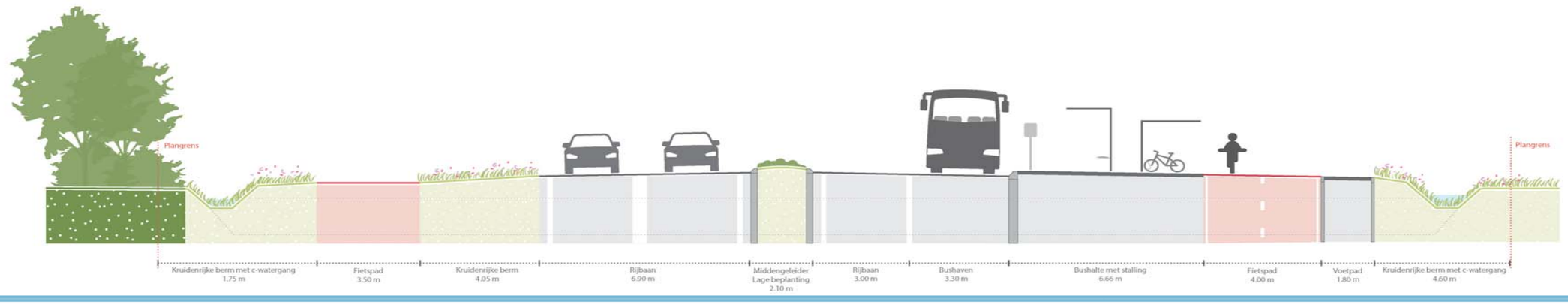

Profiel B:

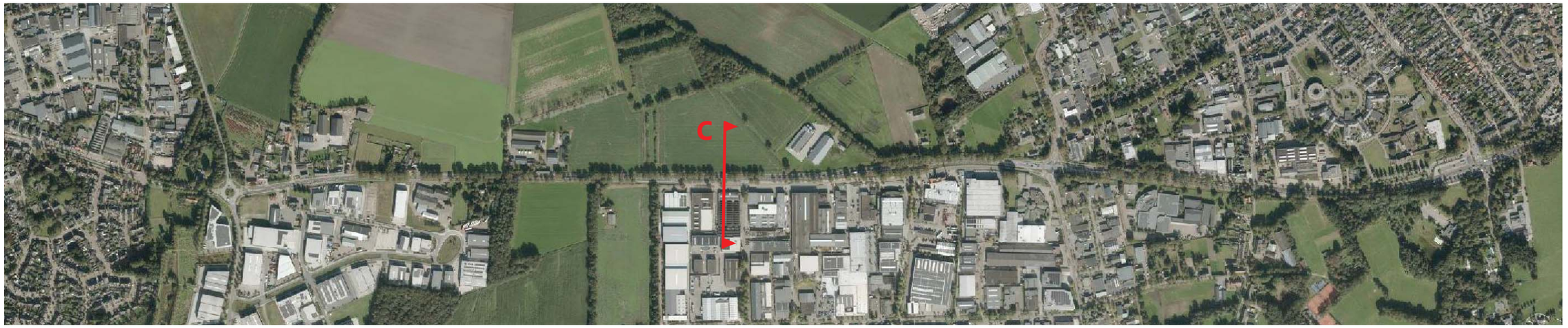
- Onder de N284 wordt een nieuwe duiker met faunapasage aangelegd en vormt een ecologische verbinding voor de Raamloop. De duiker is onderdeel van een ander project en valt buiten de scope van dit project.
- Ter plaatse van kruising gescheiden rijbanen met middenberm met grondbedekkende heester.
- Bushalte aan de zuidzijde N284.
- Doorfietsroute.

Beschrijving deelgebied 2 - zie pagina's 58 en 59

2: Coulissenlandschap en bedrijven Reusel en Bladel

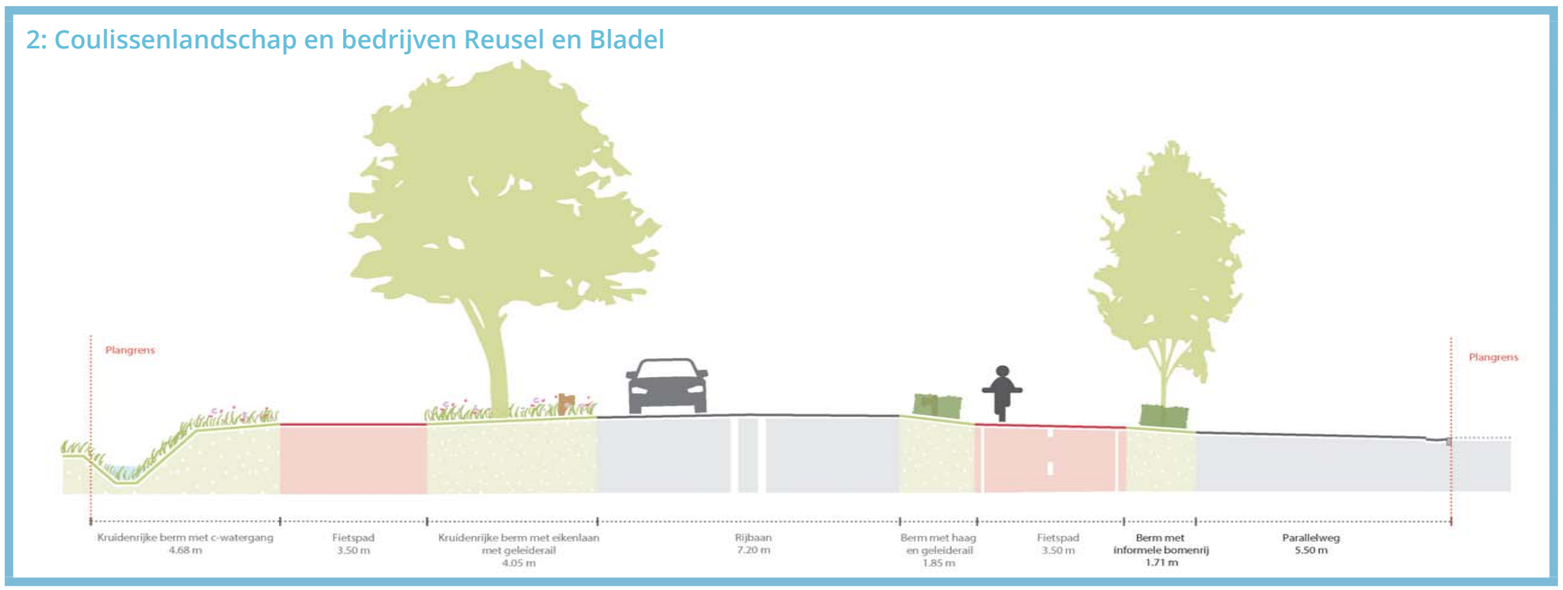
DEELGEBIED 2 - COULISSENLANDSCHAP EN BEDRIJVEN REUSEL-BLADEL

Profiel C:

- Aan noordzijde N284 berm met inheemse laanbeplanting in bloemrijke berm.
- Bloemrijke berm met geleiderail tussen N284 en doorfietsroute. Geleiderail met houten bekleding.
- Afscherming doorfietsroute van bedrijventerrein middels een bloemrijke berm met informele bomenrij.
- Lage haag tussen Industrieweg en bedrijventerrein is bestaand en blijft/komt terug.

Beschrijving deelgebied 2 - zie pagina's 58 en 59

DEELGEBEBIED 3 - GROENE CORRIDOR BLADEL

Profiel D: zie pagina 64, Profiel E: zie pagina 66-67

DEELGEBEBIED 3 - GROENE CORRIDOR BLADEL

Deelgebied 3 - Groene corridor Bladel

Dit deel van het traject kent een aantal grote veranderingen zoals de fietsonderdoorgang (bij 3) en het inpassen van de OV hub Bladel. Voor grote delen van het traject lukt het om laanbeplanting aan beide zijden van de weg te realiseren. Op de grens met deelgebied 4 bevindt zich aan de noordzijde een geluidscherm van 2 m hoogte dat met klimplanten (bijvoorbeeld klimop en wilde wingerd) wordt beplant).

Kenmerken:

In dit deelgebied is weer een duidelijke lijn zichtbaar door de inpassing van de bomenlaan;

- Langs de weg zijn veel bestaande bosschages aanwezig. Bestaande bomen vangen meer fijnstof op in vergelijking met net aangeplante laanbomen. Deze bestaande bosschages behouden verkiezen we boven het ter plaatse aanplanten van nieuwe laanbomen.
- In het westen van dit deelgebied wordt gekozen voor het behoud van een bestaand berkenbosje.
- Ook ten noorden van de weg sluit het groen soms aan op bestaande bosschages. Het profiel van de weg zelf biedt te weinig ruimte voor opgaand groen aan deze zijde.
- In het midden van het deelgebied (bij 3) wordt een fietsonderdoorgang aangelegd. Op de hellingen worden transparante boomgroepen aangeplant om de fietsroute sociaal veilig te houden.
- De onderdoorgang wordt aangelegd om de veiligheid van fietsers te waarborgen en het autoverkeer beter door te laten stromen.
- De delen van het dorp die direct aan de autoweg liggen worden volgens de visie gescheiden door een lage haag. in het oostelijk deel, grenzend aan deelgebied 4 wordt een relatief lage geluidswering (2 m hoogte) aan de noordzijde opgenomen die begroeid zal zijn met klimop en wilde wingerd.

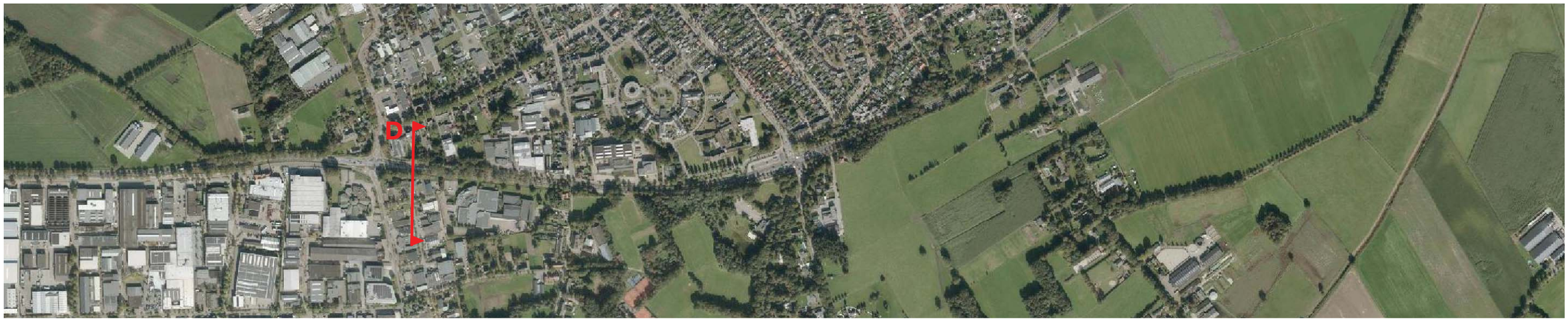

Huidige situatie

DEELGEBEBIED 3 - GROENE CORRIDOR BLADEL

Profiel D:

- Aan noorzijde N284 aansluiten met boszoomvegetatie op bestaande bosschage.
- Bloemrijke berm met zaksloot en inheemse laanbeplanting.
- Ter plaatse van kruising gescheiden rijbanen met middenberm (bodembedekkende heesters) en berm met lage haag van 1 meter breedte.
- Doorfietsroute.
- Behoud bestaande boomgroep berken ontwikkeling bloemrijk grasland.
- Nieuwe B-watergang.

3: Groene corridor Bladel

DEELGEBEBIED 3 - GROENE CORRIDOR BLADEL

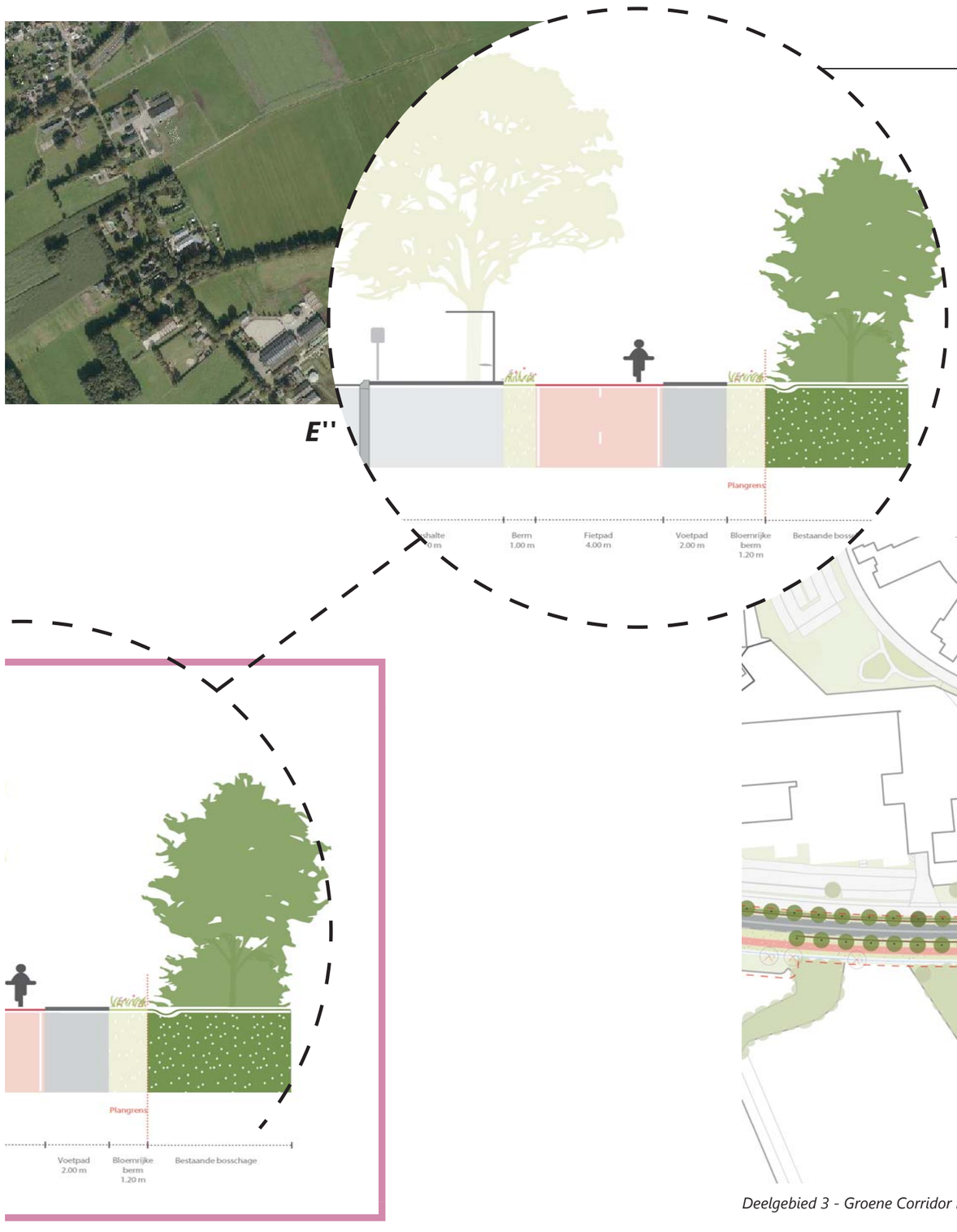
Profiel E:

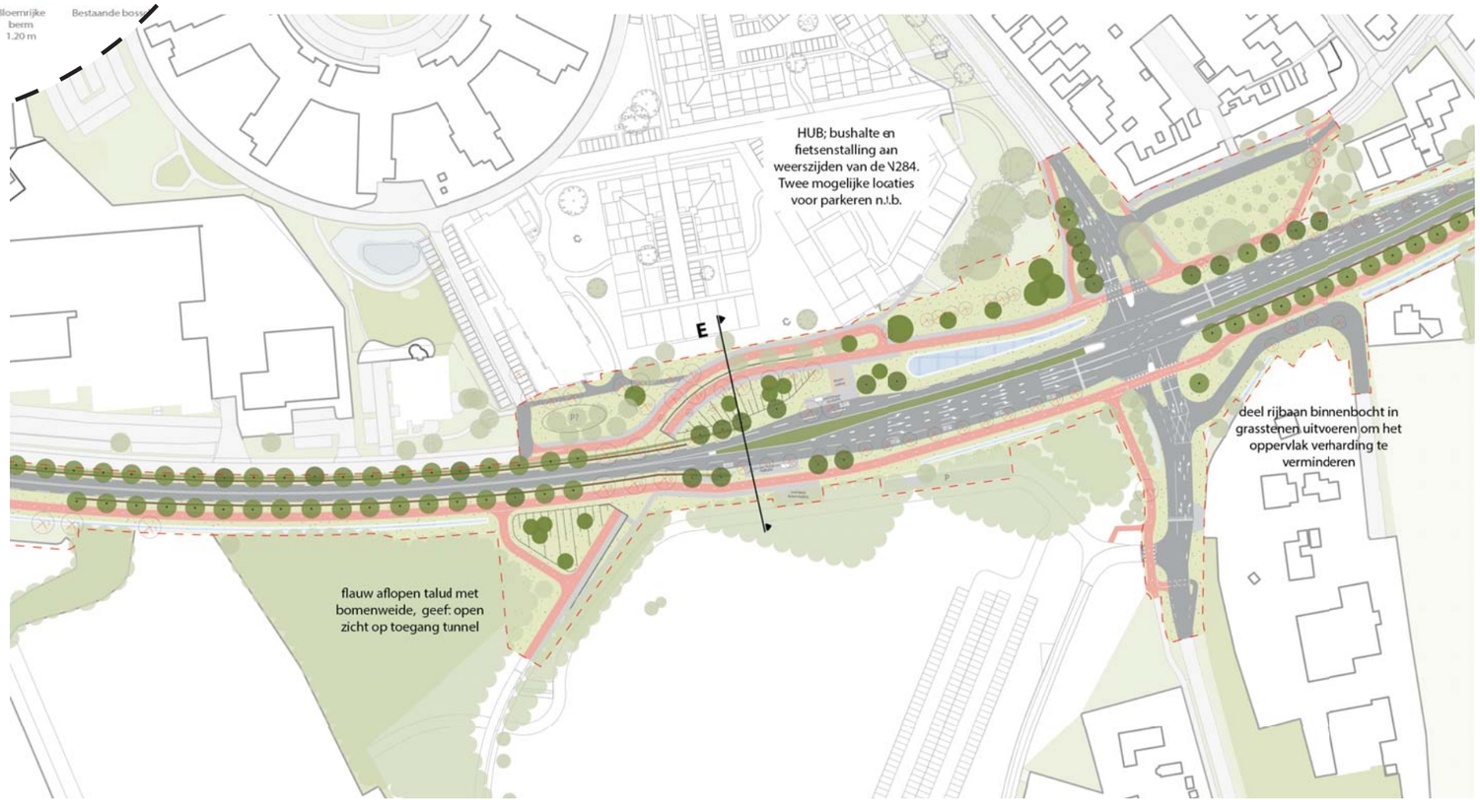
- Aan noordzijde aansluiting van fietspaden uit de wijk met fietsonderdoorgang.
- Flauw oplopend talud met bloemrijk gras tot aan voetpad t.b.v. zicht op fietsonderdoorgang.
- Bushalte noordzijde met fietsenstalling ca. 68 plaatsen.
- Berm met bloemrijk gras en laanbeplanting van eiken daar waar dat kan. Er dienen bestaande eiken gekapt te worden ten behoeve van de inpassing van de weg en fietsonderdoorgang.
- N284 gescheiden rijbanen met middenberm met bodembedekkende heesters.
- Bushalte zuidzijde met fietsenstalling met ca. 32 plaatsen.
- Doorfietsroute.
- berm met zaksloot en bestaande bosschage.

3: Groene corridor Bladel

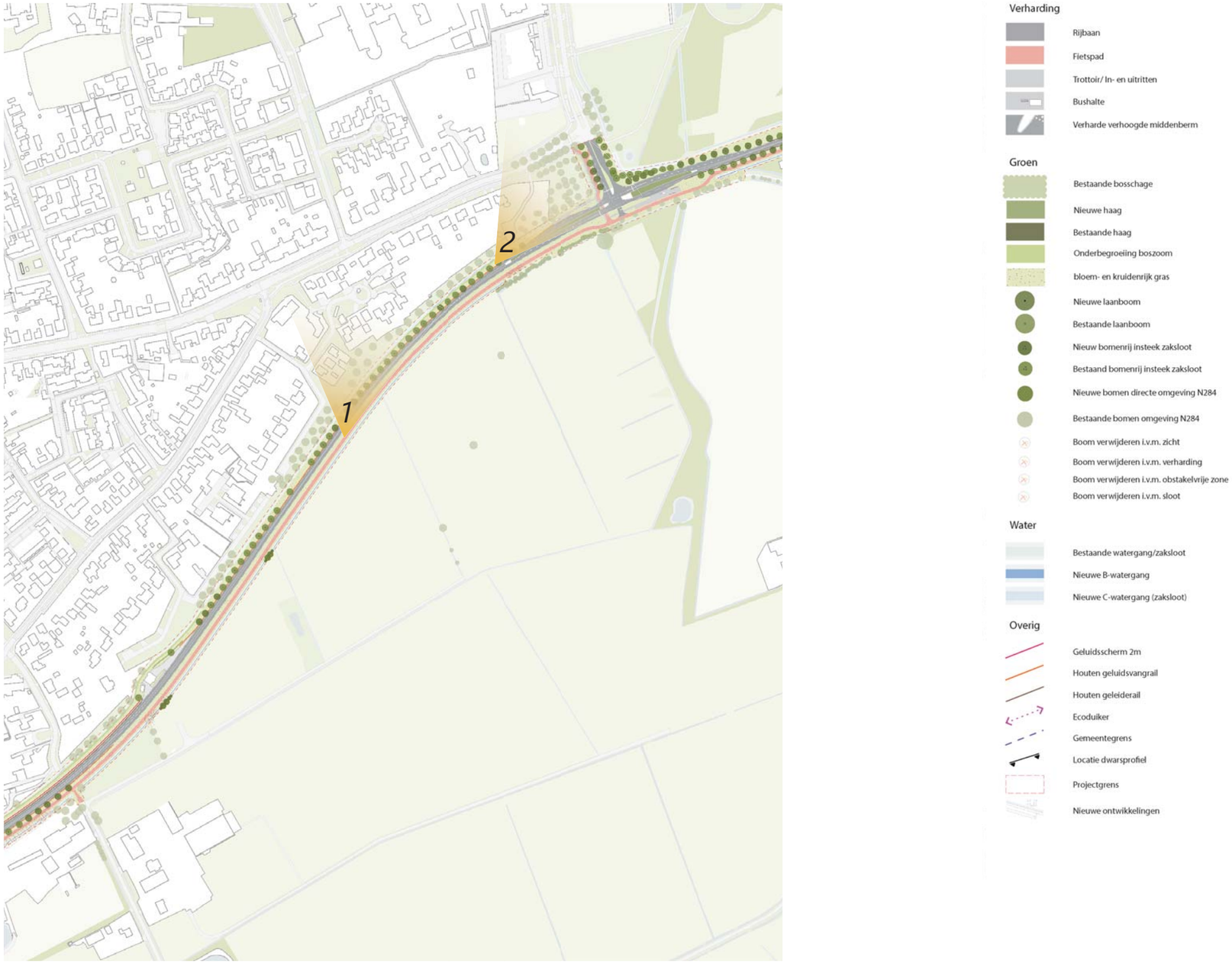
DEELGEBEBIED 3 - GROENE CORRIDOR BLADEL

Deelgebied 3 - Groene Corridor Bladel - zie beschrijving pagina 62-63

DEELGEBIED 4 - OPEN LANDSCHAP BLADEL

Verharding
- Rijbaan
- Fietspad
- Trottoir/ In- en uitritten
- Bushalte
- Verharde verhoogde middenberm

Groen
- Bestaande bosschage
- Nieuwe haag
- Bestaande haag
- Onderbegroeiing boszoom
- bloem- en kruidenrijk gras
- Nieuwe laanboom
- Bestaande laanboom
- Nieuw bomenrij insteek zaksloot
- Bestaand bomenrij insteek zaksloot
- Nieuwe bomen directe omgeving N284
- Bestaande bomen omgeving N284
- Boom verwijderen i.v.m. zicht
- Boom verwijderen i.v.m. verharding
- Boom verwijderen i.v.m. obstakelvrije zone
- Boom verwijderen i.v.m. sloot

Water
- Bestaande watergang/zaksloot
- Nieuwe B-watergang
- Nieuwe C-watergang (zaksloot)

Overig
- Geluidsscherm 2m
- Houten geluidsvangrail
- Houten geleiderail
- Ecoduiker
- Gemeentegrens
- Locatie dwarsprofiel
- Projectgrens
- Nieuwe ontwikkelingen

Deelgebied 4 - Open landschap Bladel

Dit deel van de weg biedt vrij uitzicht op het open landschap aan de oostzijde. Dat koesteren we omdat het bijdraagt aan het afwisselende groene karakter van de N284.

Kenmerken:

Ter hoogte van Bladel verandert het tot nu toe vaste principe in de visie, de bomenlaan;

- Waar de bomenlaan volgens de visie zou moeten doorlopen, is dit in dit deelgebied slechts aan één kant van de weg het geval. Deze keuze is gemaakt vanwege het open landschap aan de oostzijde van de weg. Het zicht op dit open landschap koesteren we en zo worden aan deze zijde geen bomen voorgesteld al is er ruimte in het wegprofiel.
- Het open landschap wordt gekenmerkt door solitaire bomen, heesters, en minibosjes. Daarom worden een tweetal bestaande bosjes aan de zuidoostzijde van de weg behouden, dan wel opnieuw aangeplant.
- Het fietspad aan de noordzijde van de N284 vervalt en zo komt veel ruimte vrij. Deze ruimte wordt gebruikt voor het schouwpad van een zaksloot.
- Wegens geluidsoverlast vanaf de N284 wordt een geluidswering voorgesteld, Ten zuidwesten van het tankstation aan de noordzijde van de weg. Dit is een scherm van een hoogte tot 2 meter waarbij we voorstellen dit te beplanten met klimop en pleksgewijs aangevuld met wilde wingerd.
- De zaksloot in dit deel van het wegprofiel speelt een belangrijke rol in de opvang van neerslag. De bergingscapaciteit van de zaksloot wordt vergroot ten opzichte van de huidige situatie.

Huidige situatie

DEELGEBIED 5 - GROOTE BEERZE

Deelgebied 5 - Groote Beerze

De N284 wordt aan beide zijden van de weg geflankeerd door de bossen van het natuurgebied rondom de Grote Beerze. De Passage Groote Beerze is een raakvlakproject voor de reconstructie N284. De ingreep vanuit de reconstructie N284 is de aanleg van een autobrug en een fietsbrug waarbij de onderdoorgang hoog genoeg wordt zodat grootwild ongestoord de weg onderdoor passeren kan. Dit is een verbetering van de ecologische noord-zuid verbinding. Hiervoor wordt de weg en het fietspad iets verhoogd.

Kenmerken:
Over vrijwel het gehele traject wordt het ontwikkelen of behouden van de bomenlaan beoogd. Bij de Groote Beerze nemen de bossen van het natuurgebied de begeleiding over.

- Daar waar bestaande, volgroeide bosschages dicht op de rijweg staan worden geen nieuwe bomen aangeplant. Zo wordt het NNN-gebied minder sterk onderbroken.
- Het onderbreken van de laanbeplanting op dit deel van de weg zorgt ervoor dat passanten brug en natuurgebied beter kunnen beleven.
- Het creëren van een iets groter open gebied rond de watergang kan bijdragen aan de beleving van deze waterloop. Dit door middel van een iets bredere opening in de bosschage rond de Groote Beerze.
- Fietsers en gemotoriseerd verkeer zijn ook op deze brug van elkaar gescheiden, maar kunnen elkaar wel goed zien. Dit zorgt ook voor een sociaal veilig gevoel, omdat het zich wel bevindt in beplant gebied.
- Langs de wegen komt een geleiderail met houtuitstralingzoals ook nu al langs de weg voorkomt. De brugrailing is in lijn met ander railingen langs het wegtraject, zoals het spijlenhekwerk bij de bestaande Leemtunnel in Hapert. Zie ook p. 49

Huidige situatie

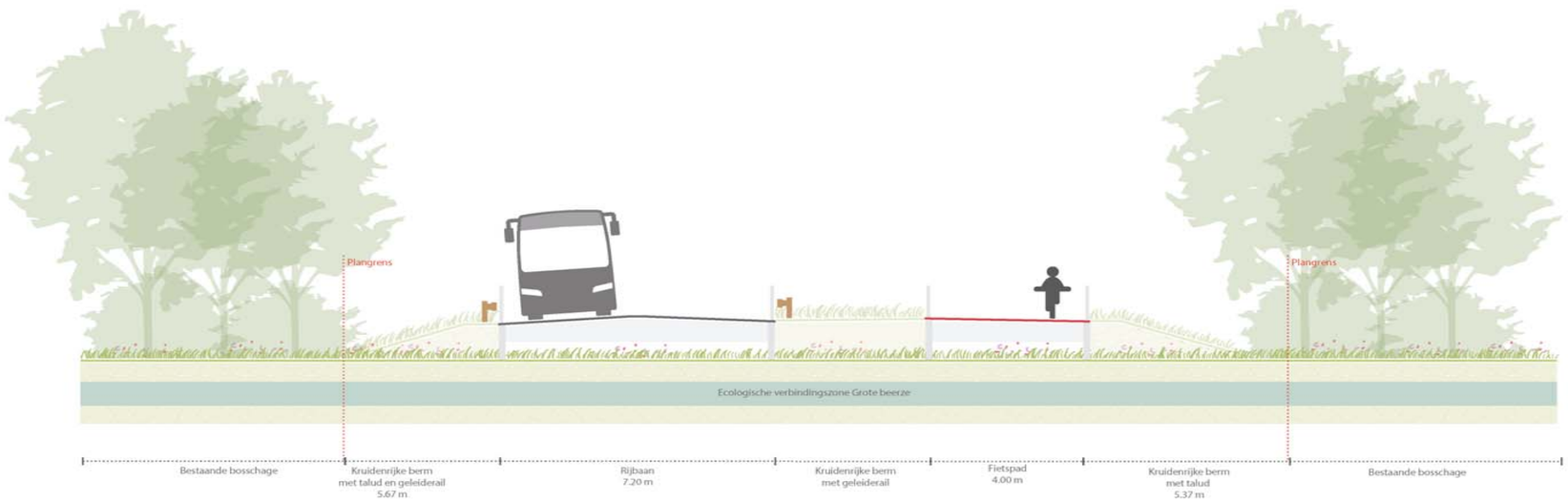
DEELGEBIED 5 - GROOTE BEERZE

Profiel F:

- Brug Groote Beerze N284 gescheiden constructie van brug en doorfietsroute t.b.v lichtinval ecologische verbinding (2 aparte bruggen). De ecologische verbinding is gedimensioneerd voor het veilig onderdoor kruisen van grootwild (ree).
- Landhoofden in lichtgrijs glad beton, conform Leemtunnel.
- Benodigde hekwerken krijgen een transparante uitstraling middels een spijlenhekwerk dat in vormgeving en kleur (donkergrijs) aansluit bij het reeds bestaande hekwerk over de Leemtunnel.
- Onderkant brugdek 2 m hoog t.b.v. ecologische verbindingszone en beheer/onderhoud.
- Flauw oplopend talud met bloemrijk gras tot aan brug.
- In aanloop naar de brug een laanbeplanting van inheemse soorten aan zuidzijde N284. Zie ook het beeldkwaliteitsplan.
- Bestaande bosschage aan weerszijden van het tracé behouden.

5: Groote Beerze

DEELGEBIED 6 - HAPERT BEBOUWDE KOM EN COULISSENLANDSCHAP

Deelgebied 6 - Hapert

In dit deelgebied lukt het goed het beeld van de bomenlaan te versterken. Op dit weggedeelte wordt geluidsoverlast voorkomen door het plaatsen van geluidswerende maatregelen in geleiderails.

Kenmerken:

Over vrijwel de gehele lengte wordt de karakteristieke bomenlaan versterkt;

Dit zorgt voor lagere snelheden. In de bocht moet het overzichtelijk blijven, daarom is er over grote lengte vanuit verkeersoogpunt de keuze gemaakt bomen weg te houden. Om dit op te vangen zijn waar kan hagen geplaatst. Deze hagen zijn ook vanuit de visie gewenst in dit gebied.

Aan de westzijde van deze kaart ligt de Castersedijk, hier is een grens waar het oude traject en het huidige traject van elkaar verschillen. Vanaf dit punt wordt nog steeds de bomenlaan doorgezet, want de bomenlaan omlijst de huidige hoofdweg. Er zijn veel plekken in dit deelgebied waar gaten opgevuld kunnen worden met nieuwe bomen.

Bij de Castersedijk ligt op 2 punten een kruising om een veilige oversteek te realiseren. Bij de lus is de berm bekleed met een haag om zo de weg te begeleiden en de bocht aan te duiden. Op deze manier kan de veiligheid beter gewaarborgd worden.

In het huidige deelgebied zijn veel bestaande wadi's aanwezig. Ook sloten moesten wijken door de verbreding van de weg. Omdat het belangrijk is dat er genoeg water opgeslagen kan worden in het gebied zijn deze sloten verplaatst i.p.v. opgeheven. Hiervoor moeten een paar bomen wijken, deze worden op een andere locatie gecompenseerd.

Huidige situatie

DEELGEBIED 6 - HAPERT BEBOUWDE KOM EN COULISSENLANDSCHAP

Profiel G:

- Bestaande bosschage vormt een buffer tussen de rijbaan tangent en de tuin.
- Berm met laanbeplanting van eiken en lage haag van 1 meter breedte.
- N284 gescheiden rijbanen met middenberm met bodembedekkende heesters.
- Tankstation zuidzijde: tussen rijbaan en invoegstrook een geleiderail met houten uitstraling.
- Berm met zaksloot en bestaande bosschage.

6: Hapert bebouwde kom en coulissenlandschap

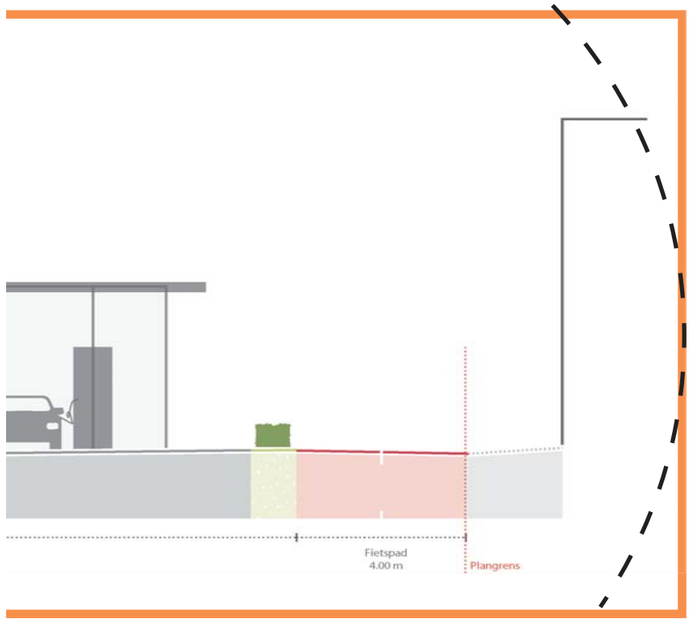

DEELGEBIED 6 - HAPERT BEBOUWDE KOM EN COULISSENLANDSCHAP

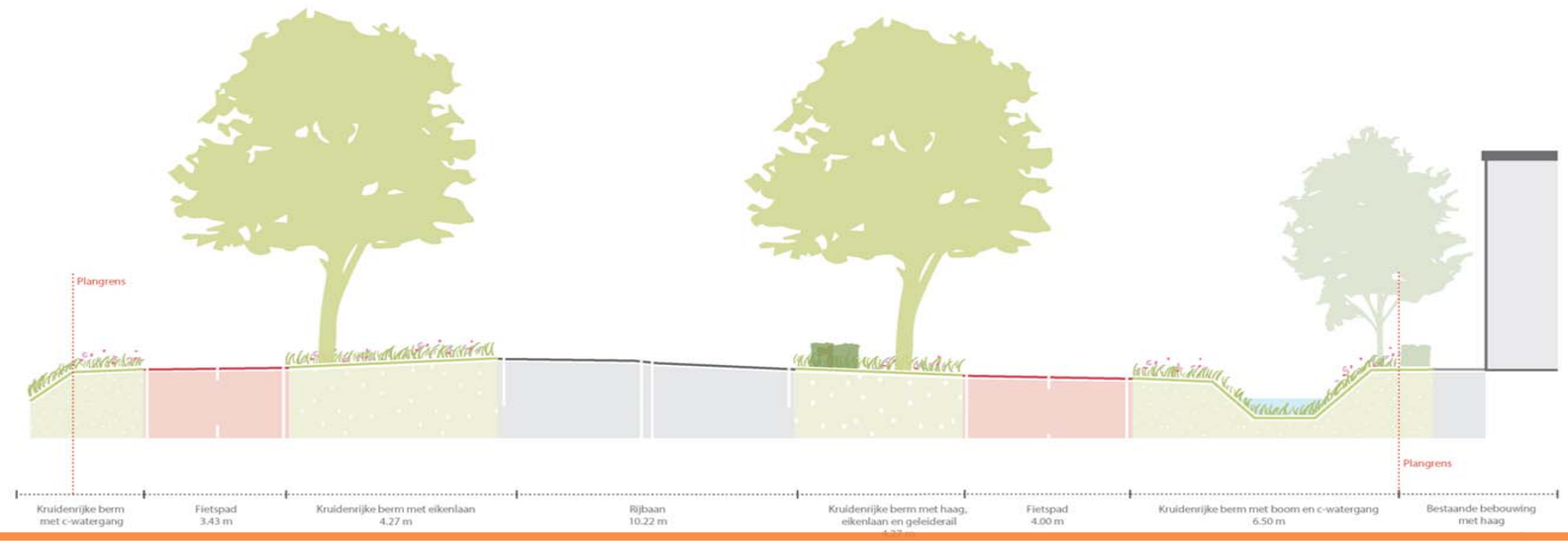
DEELGEBIED 6 - HAPERT BEBOUWDE KOM EN COULISSENLANDSCHAP

Profiel H:

- Aan noordzijde afscheiding van bedrijven en ventweg middels berm met bestaande lage haag.
- Fietspad aan beide zijden van de weg.
- Berm met bloemrijk gras en een inheemse laanbeplanting van voornamelijk eiken.
- Aan zuidzijde N284 berm met laanbeplanting van voornamelijk inheemse eiken (afgewisseld met anders soorten) en een haag van 1 meter breedte.
- Doorfietsroute.
- Berm met bloemrijk gras en zaksloot , incidenteel bestaande bomen in de berm. Deze berm vormt afscheiding van gesloten geluidwerende gevel achterzijde woningen.
- Op dit deel van het traject worden ook geleiderails toegepast langs de N284. In een enkel geval zijn hier geluidwerende maatregelen in opgenomen.

6: Hapert bebouwde kom en coulissenlandschap

DEELGEBIED 6 - HAPERT BEBOUWDE KOM EN COULISSENLANDSCHAP

Het Beeldkwaliteitsplan (BKP)

Het Beeldkwaliteitsplan (BKP) vertaalt de ruimtelijke uitgangspunten naar kaders en ontwerpprincipes voor de verdere uitwerking. De focus in het BKP ligt op:

- *de civieltechnische elementen ofwel de vormgeving van gebouwde elementen, zoals fiets-onderdoorgangen, geleiderails, geluidsschermen, etc.*
- *De groene elementen zoals de laanbeplanting, bermen, hagen etc.*

De vormgeving van deze elementen speelt een belangrijke rol in de beeldkwaliteit van de weg en versterkt het visuele karakter van zowel de weg als de omgeving. Dit beeldkwaliteitsplan is richtinggevend bedoeld.

4. BEELDKWALITEITSPLAN

N284 ter hoogte van De Hoeven nr 29 in 2024 (bron: Streetsmart)

REMONDIS

BEELDKWALITEITSPLAN

INLEIDING

Algemene principes beeldkwaliteit

In het landschapsplan wordt aangegeven dat de N284 "als een eenduidige lijn in het landschap, een herkenbare en verbindende structuur, die de omgeving doorkruist met respect voor haar karakter". Voor wat betreft de beeldkwaliteit die hier bij hoort zijn een aantal algemene principes te formuleren die ertoe bijdragen dat het gewenste resultaat na de herstructurering van de N284 is behaald. Deze algemene principes moeten ervoor zorgen dat gekozen wordt voor duurzame materialen die goed te onderhouden zijn, veerkrachtig blijven in een veranderend klimaat – klimaatrobuust. Het gaat daarbij ook over het toekomstige beheer van de weg, dit dient uitvoerbaar te zijn zonder het verkeer al te veel te hinderen, kies voor materialen die bijvoorbeeld zo onderhoudsarm mogelijk zijn.

De opgestelde principes voor de beeldkwaliteit kunnen door de aannemer worden gebruikt als leidraad tijdens de engineering en dienen daarnaast als toetsingskader voor de civieltechnische uitwerking. Daarnaast schept het een kader voor het toetsen (door bijvoorbeeld welstand/commissie ruimtelijke kwaliteit) van bouw- en inrichtingsplannen, zodat er een integrale wegomgeving ontstaat met een goede ruimtelijke kwaliteit. Het plan kan dienen als richtlijn voor de realisatie en kan gebruikt worden om bouwplannen te toetsen op hun esthetische kwaliteit.

Het BKP is indicatief en vormt geen juridisch bindend onderdeel van het Projectbesluit N284. Het dient (afhankelijk van de wijze waarop de realisatie zal worden gecontracteerd) als richtinggevend hoofdstuk voor de aannemer bij de engineering en als toetsingskader bij de civieltechnische uitwerking, zodat de gewenste beeldkwaliteit wordt bereikt en geluidsschermen.

Samenhang

De weg en de kunstwerken worden op een heldere en eenduidige manier vormgegeven, zodat zij een samenhangend geheel vormen binnen de verschillende onderdelen van de weg. Dit geldt voor de civieltechnische elementen maar ook voor de in te zetten groene elementen. Zie hiervoor de paragraaf over beplanting.

Overgangen

De overgangen tussen de verschillende onderdelen en randen worden zorgvuldig en consistent ontworpen. Daarbij dient ook de omgeving van de weg in ogenschouw te worden genomen.

Onderhoud

De weg en de kunstwerken dienen zo onderhoudsarm mogelijk te worden aangelegd. Het ontwerp moet bijvoorbeeld zodanig zijn dat vervuiling geen grote invloed heeft op de beeldkwaliteit, en dat het risico op graffiti beperkt blijft. Eventuele graffiti moet bovendien gemakkelijk te verwijderen zijn.

Duurzaamheid

In dit document worden diverse elementen voorgesteld in een van uit beeldkwaliteit passende materiaalkeuze. Het is de aannemer vrij alternatieve materialen voor te stellen die die aspecten van duurzaamheid versterken of een ecologische meerwaarde zijn ten opzichte van de hier voorgestelde materialen. Daarbij is het van belang dat in de afweging de bovenstaande algemene principes zijn meegewogen.

Ingepast in het landschap
Een beeldkwaliteitsplan bevat dwarsprofielen waarin het globale landschapsplan dat bestaat uit visie en principeprofielen en principekruisingen in nader detail wordt toegelicht en duidelijk wordt hoe maatregelen zich voegen naar de omgeving van de plek.
In dit document is ervoor gekozen de uitgewerkte dwarsprofielen op te nemen in het landschapsplan, ter ondersteuning van de deelgebieden (p 52 - 79). Dit beeldkwaliteitsplan vult hierop aan.

Bestaande geleiderail met houten bekleding langs de N284

Bus abri donkergrijze metalen constructie met hardglazan panelen, referentie bus abri Palermo, skwshop

CIVIELTECHNISCHE ELEMENTEN

Civieltechnische elementen langs de N284

In de huidige situatie is onduidelijk welk meubilair bij wie in eigendom en onderhoud is. De gemeenten en provincie gaan dit uitzoeken en samen bekijken wat zij er mee gaan doen.
Uitgangspunt voor het meubilair (bushokjes, fietsrekken, bankjes, afvalbakken) is nieuw aanbrengen in éénzelfde lijn. Hierbij wordt er uitgegaan van een eenvoudige moderne vormgeving in bedekte kleuren die opgaan in het landschap. Daarnaast is in de materialisering aansluiting gezocht bij al bestaande relatief rustige inrichtingselementen zoals de houten geleiderail of het gebruik van donkergrijze metalen elementen zoals de stallingen bij de bushalte in Bladel.

Geleiderail

Daar waar obstakels te dicht op de rijbaan staan en een verkeersveiligheidsrisico vormen, worden obstakels afgeschermd met een geleiderail. Deze dienen een natuurlijke uitstraling te hebben passend bij de landelijke sfeer van het gebied en worden uitgevoerd met een houten afdekking, conform de uitvoering van bestaande geleiderail langs delen van de huidige N284.

Bushalte

De abri’s uitvoeren in een eenvoudige moderne vormgeving bestaande uit stalen kolommen met hardglazen panelen en een platte horizontale kap, , in een donkergrijze kleur. In de abri's staat een donkergrijze stalen bank met houten zitting ter verhoging van het zitcomfort.

Zitmeubilair

Zitbanken zijn gewenst bij de bushaltes en zijn in principe geintegreerd in de abri's. Indien er aanvullende zitgelegenheid buiten de abri's gewenst is dan eenzelfde stijl zitbank toepassen bestaande uit een donkergrijs stalen bank met houten zitting ter verhoging van het zitcomfort.

Fietsparkeren

Bij de bushaltes wordt voorzien in een aantal fietsparkeerplekken. Dit kan middels hergebruik van de fietsstandaard Tulip zoals nu aanwezig bij de HUB Europalaan. Wanneer er extra capaciteit benodigd is dan aanvullen met fietsleunhekken in dezelfde grijze kleur. (geen lage kleine fietsklemmen toepassen omdat je daar je fiets niet aan kan vastbinden)

*Uitstnede uit V.O. tekening van de HUB Europalaan Bladel en fietsonderdoorgang (**zie ook doorsnede E p. 66 - landschapsplan**). Bushalte, fietsenstalling en zitmeubilair zijn onderdeel van de HUB.. De hier te gebruiken elementen zijn qua beeldtaal ook elders langs de weg in te zetten. Zorg dat één familie van elementen en materialen ontstaat (staal, hout).*

Afvalbakken

Afvalbakken in eenzelfde donkergrijze kleur als het overige straatmeubilair. Model Capitole van Bammens of vergelijkbaar.

Verlichting N284

Het tracé van de N284 zal in de regel niet worden verlicht behoudens bij de kruisingen en de kunstwerken zoals de Leemtunnel, fietsonderdoorgang en brug bij de Groote Beerze. Provincie en gemeente zullen bekijken of bestaande masten kunnen worden hergebruikt of niet. Voor het beeld van de armaturen kan worden uitgegaan van de masten op de rotonde bij Reusel. Dit is de armatuur die de laatste jaren door de provincie in het areaal is gebruikt; Lightwell- Luxis Small Flat Base/ 24LED of 36LED.
Verlichting is diervriendelijk door toepassing van een warme licht-
kleur en het voorkomen van ongewenst strooilicht op groenstruc-turen. Eveneens vanuit het oogpunt van diervriendelijkheid en daarnaast duurzaamheid dient de verlichting 's nachts sensorgestuurd aan te gaan. Voor de verlichting van de brug bij de Groot Beerze is het van belang dat licht zo gericht wordt dat de cologische verbinding hier zo weinig mogelijk lichthinder van ondervindt.

Verlichting Doorfietsroute

Het tracé van de Doorfietsroute zal over de gehele lengte worden verlicht. De mast en armaturen mogen zich qua vorm en kleur onderscheiden van die van de N284, maar dienen wel een eenvoud in ontwerp te kennen en op te gaan in het landschap (ondergeschikt in het beeld). Mast maximaal 4 m hoog.
Verlichting is diervriendelijk door toepassing van een warme licht-
kleur en het voorkomen van ongewenst strooilicht op groenstruc-turen. Eveneens vanuit het oogpunt van diervriendelijkheid en daarnaast duurzaamheid dient de verlichting 's nachts sensorgestuurd aan te gaan.

Fiets onderdoorgang

Bij de fietsonderdoorgang mag de verlichting gezien worden en bijdragen aan een verbijzondering van de tunneldoorgang en een vriendelijk uitnodigend beeld creëren. Het gevoel van veiligheid in de avond-situatie wordt ondersteund door voldoende verticaal licht voor gezichtsherkenning. Daarbij is het ook van belang dat een vloeiende overgang van lichtsterkte in de aanloop naar de onderdoorgang wordt gecreëerd. Dit ondersteunt het comfort en de veiligheid van de passant. Van belang daarbij is lichtvervuiling (voor de omgeving) en verblinding te voorkomen. Dat kan door gebruik van afgeschermde armaturen die licht alleen daar richten waar het nodig is.

afvalbak Capitole Classic, Bammens

fietsleunhek Leon, Velopa

fietsenstalling Tulip, Velopa

zitbank FalcoBlok, Falco

verlichting N284, Luxis Small Flat Base, Lightwell

bestaande verlichting N284, Luxis Small Flat Base, Lightwell

Bewegwijzering en borden

Voor bebording zijn samenhang, herkenbaarheid, materiaal- en ontwerpstijl en positionering ten opzichte van het wegprofiel essentieel om een consistent en verzorgd wegbeeld te behouden. De selectie van bebording dient in nauw overleg met betrokken bevoegd gezag tot stand te komen.

Installaties (zoals VRI's, matrixborden, pompen, camera's e.d.)

Installaties worden logisch en rustig in het wegprofiel opgenomen, zonder visuele rommel te veroorzaken. Ze sluiten aan bij het landschappelijk karakter qua maat, kleur en plaatsing. De visuele impact wordt beperkt door beplanting, natuurlijke achtergronden of landschappelijke inpassing. Vermijd plaatsing in dominante zichtassen of nabij beeldbepalende elementen zoals kunstwerken. Hanteer een eenduidige vormtaal en bundel functies waar mogelijk in één mast of kast om versnippering te voorkomen. Zorg voor een heldere hiërarchie tussen hoofdobjecten (zoals portalen of kunstwerken) en ondersteunende installaties. Gebruik duurzame, onderhoudsarme materialen in neutrale kleuren (grijs, zwart, donkergroen) die opgaan in de omgeving of aansluiten bij kunstwerken en wegmeubilair. Zorg voor bereikbaarheid bij onderhoudswerkzaamheden. Daarmee wordt de zowel de bereikbaarheid van de installaties bedoeld als het slim positioneren voor onderhoud van installaties zodat verkeer zoveel mogelijk een vrije doorgang heeft.

Fladderiep

Wintereik

Gewone es

Winterlinde

Gewone beuk

GROENE EN OVERIGE INRICHTINGSELEMENTEN

Groene elementen langs de N284

Naast richtlijnen en criteria voor een eenduidige, samenhangende selectie van beplanting worden hier ook beeldkwaliteitsaspecten voor groene en blauwe inrichtingselementen beschreven.

Beplanting

Uitgangspunt voor de keuze van het sortiment is dat hoofdzakelijk inheemse soorten en natuurlijke beplanting de voorkeur genieten. Door de keuze voor plant- en boomsoorten die van nature in het gebied voorkomen ontstaat er verbinding tussen de N284 en het landschap. De beplanting versterkt de relatie met de plek, draagt bij aan biodiversiteit en is klimaatbestendig. Daarnaast kiezen we voor afwisseling van soorten in de laanbeplanting om een meer robuuste en biodiverser beplantingscorridor te kunnen ontwikkelen.

Bomenlaan langs autoweg N284 gehele route

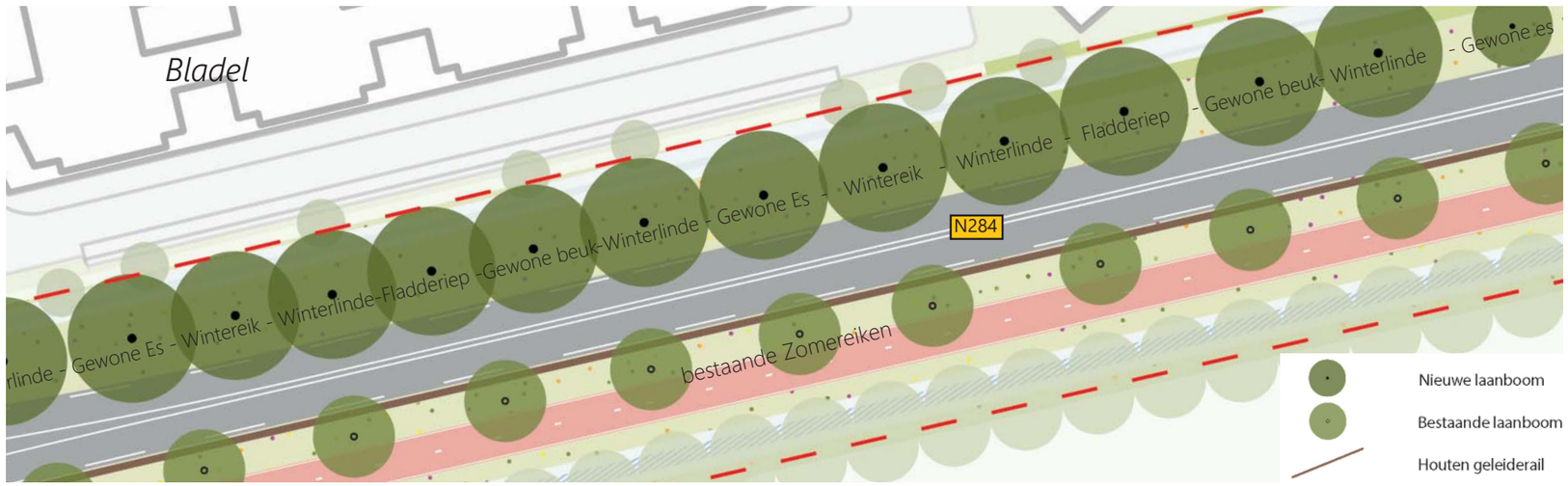
De bomenlaan is de basis van het landschapsplan. Het aanplanten van verschillende boomsoorten zorgt voor een grotere biodiversiteit, een rijkere flora èn een rijkere fauna.

Alleen inheemse soorten worden toegepast. de bestaande laanbeplanting van de N284 bestaat uit de soort Quercus robur, de zomereik. Dit is een inheemse soort en al een stevige basis in de te ontwikkelen bomenlaan. Door in de nieuwe aanplant meerdere soorten toe te passen is er minder kans op ziektenverspreiding en daarmee uitval van veel bomen in één keer. Dit maakt de laan naast biodiverser ook meer robuust.

Toe te passen bomen langs de autoweg N284:
- Fagus sylvatica - Gewone beuk
- Fraxinus excelsior - Gewone es
- Quercus petraea - Wintereik
- Tilia cordata - Winterlinde
- Ulmus laevis - Fladderiep

De bomen worden aangeplant in een kadans, dit creëert een minder rommelig beeld. Om nog meer structuur toe te voegen wordt de Tilia cordata gekozen als hoofdsoort. Waar er maar plaats is voor één boom zal altijd een Tilia cordata geplant worden. De kadans gaat als volgt:

Tc-Fe-Qp-Tc-Ul-Fs

Uitsnede uit V.O. tekening ten oosten van kruising Europalaan bij Bladel. door de verbreding van het wegprofiel wordt aan de noordzijde een nieuwe rij bomen aangeplant volgens het principe Tc-Fe-Qp-Tc-Ul-Fs zoals hierboven beschreven. Voor de hele N284 wordt deze gemengde inheemse laanbeplanting toegepast.

Wintereik

Ruwe berk

Fladderiep

Haagbeuk

Gewone beuk

Bomenlaan langs ventweg Industrieweg Bladel:

Langs de ventweg **(Deelgebied 2 Landschapsplan)** wordt gekozen voor een afwijkende samenstelling ten opzichte van de bomenlaan. De beplanting is inheems en gemengd.

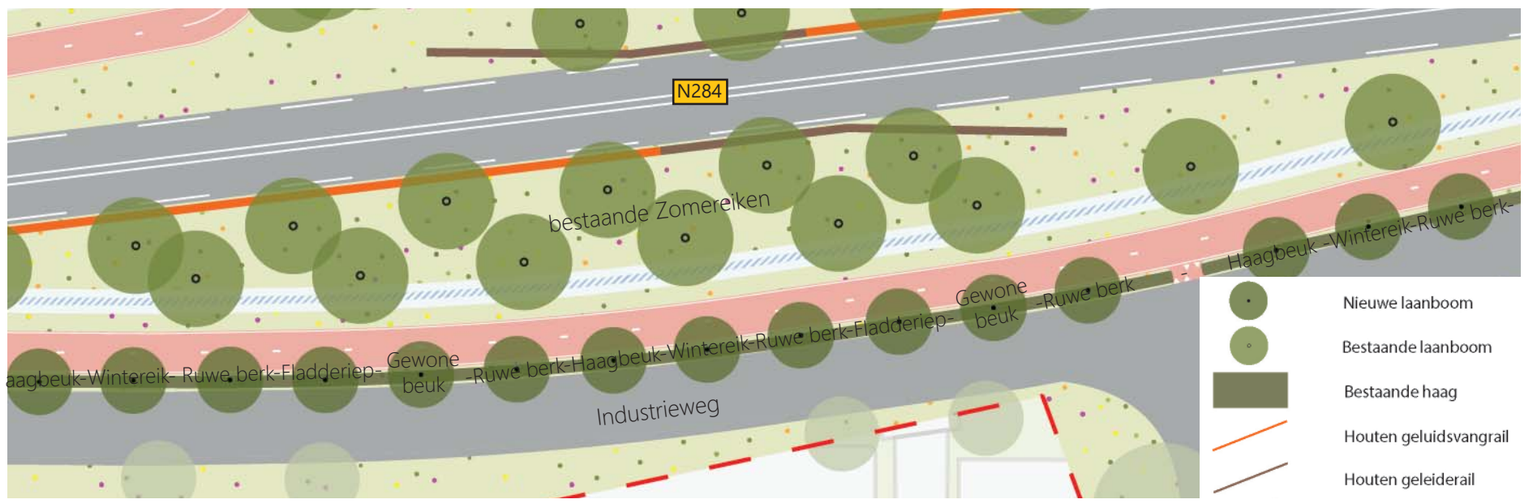
Wegens de geringe ruimte is hier voor andere soorten gekozen die vanuit een praktijkvoorbeeld in Noord Brabant aantonen te kunnen groeien in soortgelijke omstandigheden.

Wegens het vrachtverkeer wat gebruik maakt van de ventweg Moeten bomen opgekroond kunnen worden tot 4,25 m.

Bomen langs de ventweg:
- Betula pendula - Ruwe berk
- Carpinus betulus - Haagbeuk
- Fagus sylvatica - Gewone beuk
- Quercus petraea - Wintereik
- Ulmus laevis - Fladderiep

De bomen worden aangeplant in een kadans, dit creëert een minder rommelig beeld. Om nog meer structuur toe te voegen wordt de Betula pendula gekozen als hoofdsoort. Omdat er hier overal nieuwe bomen aangeplant worden kan de kadans continu gevolgd worden. De kadans gaat als volgt:

Bp-Cb-Qp-Bp-Ul-Fs

Uitsnede uit V.O. tekening ten hoogte van bedrijventerrein de Sleutel, ten zuidwesten van Bladel. Tussen fietspad en bestaande Industrieweg is net ruimte voor een bomenrij waarbij in afwijkende plantafstand en soort zo een duidelijke afscherming van het bedrijventerrein wordt voorgesteld.

Veldesdoorn

Haagbeuk

Gele kornoelje

Beuk

Cotoneaster dammeri 'Major'

Euonymus japonicus 'Dart's Blanket'

Gemengde haag:

Het sortiment voor de nieuwe gemengde hagen wordt ook inheems. Daarnaast heeft de haag een aantal kenmerken:

- De beplanting moet in de schaduw kunnen overleven.
- De beplanting moet teruggesnoeid kunnen worden tot max 0,5m, om zo de haag <0,7m te kunnen onderhouden en het onderhoud terug te dringen tot 1x per jaar snoeien.
- De hagen die worden aangeplant vervangen veelal bestaande hagen die verdwijnen door het nieuwe ontwerp.
- Haag wordt maximaal 1m breed.

Sortiment haag:
- Acer campestre - Veldesdoorn
- Carpinus betulus - Haagbeuk
- Cornus mas - Gele kornoelje
- Fagus sylvatica - Beuk

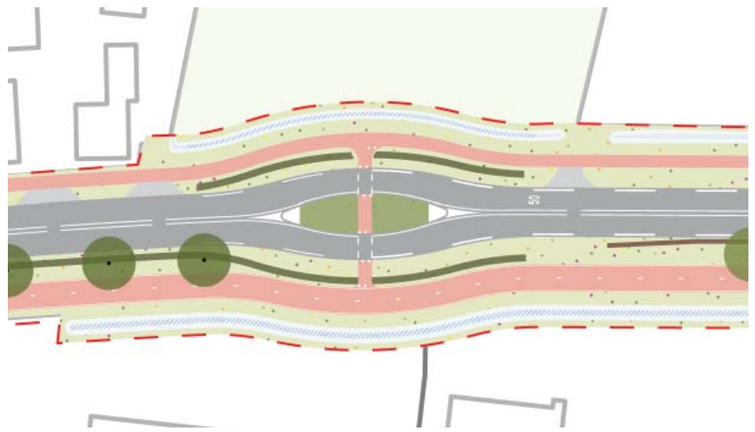
Uitsnede uit V.O. tekening ten hoogte van Hapert, tussen van Woenseldreef en kruising de Wijer. In de binnenbocht wordt als verbinder een nieuwe gemengde haag voorgesteld. In een deel van de binnenbocht ontbreekt de laanbeplanting om de veiligheid op de weg zelf te vergroten door het zicht vooruit op stilstaandverkeer voor kruising de Wijer zo optimaal mogelijk te laten zijn. De haag loopt ook langs de houten geluidsvangrail op om de Doorfietsroute toe begeleiden.

Beplanting middenberm:

De lage of bodembedekkende beplanting in de middenberm bestaat uit o.a.: Cotoneaster dammeri 'Major' (groenblijvende Dwergmispel) of Euonymus japonicus 'Dart's Blanket' (groenbladige Kardinaalsmuts). Deze stevige soorten kunnen goed tegen een stootje en groeien terug na eventuele aantasting van auto's en fietsen. Dit in overleg nader te bepalen.

Cotoneaster dammeri 'Major' is een groenblijvende bodembedekker die wit bloeit en in de herfst rode vruchten draagt. de plant wordt tot 25 cm hoog, is robuust, houdt de middenberm jaarrond groen.

Uitsnede uit V.O. tekening ten hoogte van de nieuwe dorpsentree Reusel. Het middeneiland in de weg voorzien van bodembedekkers.

Bloemrijke berm:

De bloemrijke bermen kunnen ingezaaid worden met een daartoe geschikt bloemenmengsel bijvoorbeeld G5 bloemrijke bermen van de firma Cruydt Hoeck, specialist in inheemse planten en zaden. In overleg nader te bepalen. Dit mengsel niet inzetten nabij kruisingen en inritten. Op deze locaties wordt gekozen voor een laag kruidenmengsel bijvoorbeeld B3 -Barenbrug 3 wat gemaaid wordt wanneer een kruispunt/inrit niet meer overzichtelijk is. Daarnaast worden beide mengsels standaard 1 á 2 keer per jaar gemaaid.

Boszoomvegetatie:

De kruiden- en bloemrijke boszoomvegetatie in de bermen als overgang naar bosschage kunnen ingezaaid worden met een daartoe geschikt mengsel van de firma Cruydt Hoeck. In overleg nader te bepalen.

Bloemrijk bermmengsel G5 Cruydt Hoek

Overige (groene en blauwe) inrichtingselementen

De beeldkwaliteitsaspecten voor de hier genoemde inrichtingselementen worden op hoofdlijnen beschreven en zijn globaal uitgewerkt in het Voorlopig ontwerp. Het is aan de aannemer hier benoemde ontwerpprincipes te hanteren voor de uitwerking van het wegontwerp.

Wegbermen

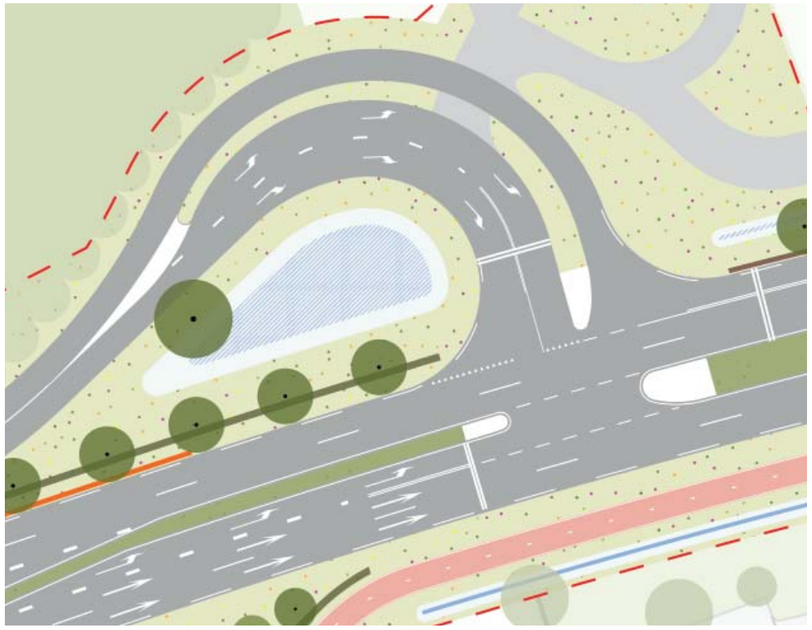
Wegbermen dragen bij aan verkeersveiligheid en een goede afwatering, en vervullen daarnaast functies als verkeersgeleiding, uitwijkruimte en plaatsing van voorzieningen (bewegwijzering, verkeersborden, reflectorpaaltjes). Ze bieden tevens ruimte aan geluidsmaatregelen en ondergrondse infrastructuur. De beeldkwaliteit wordt bepaald door aspecten als maatvoering, hoogteligging, mate van openheid, harde of zachte randen en de positionering van wegelementen.
Van belang voor de verkeersveiligheid is de zichtbaarheid bij kruisingen en inritten. Obstakels in de berm of hogere beplanting die het zicht verminderen zijn ongewenst. In de selectie van het in te zetten bermmengsel dient hier rekening mee gehouden te worden.

Watergangen/bermsloten

Voor de aan- en afvoer van water, het beheersen van de grondwaterstand en ecologische functies zijn aspecten als profielen, taluds, duikers, inritten, onderhoudsstroken voor beheer en onderhoud van belang. In het ontwerp dient hiervoor voldoende ruimte te worden opgenomen. Daarbij zijn ook de relaties tussen buitenbermen, fietspad en watergang en met ecologische verbindingszones zo in te richten dat naast het bergen van water een zo hoog mogelijke ecologische kwaliteit van het stelsel van watergangen en bermsloten/zaksloten moet worden nagestreefd.

Bergingsvoorzieningen/vijvers/wadi's

Wadi's dienen voor opvang, berging en infiltratie van regenwater. In het Voorlopig ontwerp is rekening gehouden met het opnemen van voldoende bergingscapaciteit en de beheerbaarheid van de bergingsvoorzieningen.

Uitsnede uit V.O. tekening ten hoogte van de nieuwe aansluiting Castersedijk, Hapert. Een grote wadi ligt hier als "oog" in de binnenbocht van de verlegde Castersedijk. Overal langs de N284 zijn wadi's en zaksloten opgenomen (die de zaksloot aan de zuidzijde van de N284).

Geluidwerende maatregelen

Waar akoestische berekeningen dit vereisen, zijn geluidsschermen of geluidwerende afschermende geleiderail noodzakelijk. Type, hoogte, materiaal, kleur en landschappelijke inpassing zijn bepalend voor de beeldkwaliteit. Ook voor geluidwerende maatregelen geldt dat zo goed mogelijk aangesloten dient te worden op de algemene principes van beeldkwaliteit. Als we kijken naar de inpassing van nutsvoorzieningen langs de N284 dan valt de groene inpassing op zoals bij het electriciteitshuisje in Hapert (hoek Industrieweg-Nijverheidsweg). Schermen dienen van groene beplanting te zijn voorzien die bijdraagt aan een groen wegbeeld en tegelijkertijd een ecologische meerwaarde oplevert. Denk daarbij aan een menging van de Hedera helix (klimop) als hoofdsoort en op punten het toevoegen van de Parthenocissus quinquefolia (wilde wingerd) die felrood kleurt in de herfst. lage geluidweringen dienen opgenomen te worden in de geleiderails die regelmatig wordt ingezet bij de reconstructie van de N284.

Uitsnede uit V.O. tekening ten hoogte van Bladel, bij de Uitweg. Aan de noordzijde is een geluidsscherm voorzien van maximaal 3 meter hoogte (rode lijn). Voorstel is hiervoor een geluidwerend schermpaneel te gebruiken dat begroeid kan raken met klimop en wilde wingerd. Zie foto rechts.

Voorbeeld van een met hedera begroeid geluidsscherm langs de A58 te Etten Leur. scherm is net geplaatst. Bron: GBK-groep.

Ecopassage/faunavoorziening/faunapassages en afrastering/ schermen/wildrasters.

Deze voorzieningen bevorderen veilige oversteekplaatsen voor dieren en dragen bij aan biodiversiteit en verkeersveiligheid. Wildrasters leiden dieren naar faunapassages. In het Voorlopig ontwerp zijn deze vooralsnog slechts conceptueel opgenomen. Hiervoor dient in de uitwerking extra aandacht voor te zijn. Betrokken organisaties voeren hierover in de huidige situatie nog overleg.

Ontwerpprincipes moeten zowel de functionele werking als de beeldkwaliteit waarborgen, met aandacht voor doelsoorten, type en vormgeving, landschappelijke inpassing, materiaalgebruik, maaswijdte, beperking van lichtverstoring en toepassing van duurzame materialen.

Uitsnede uit V.O. tekening ten hoogte van de Groote Beerze, tussen Bladel en Hapert. De beek meandert weer zoals vroeger. Tot vlakbij de faunapassage is de laanbeplanting doorgezet om de oost-west verbinding voor vleermuizen te versterken. Voor deze soort is de N284 een belangrijke cooridor.

Materialenoverzicht
Dit zijn de materialen voor de aankleding van de N284 bij elkaar gezet zoals ze eerder in dit document zijn beschreven en getoond.
De hier voorgestelde materialen zijn richtinggevend bedoeld en dienen als referentiekader. Te kiezen materialen dienen tezamen tot een samenhangend wegontwerp te leiden, zijn zo onderhoudsarm en duurzaam mogelijk als materiaal en sluiten zoveel mogelijk aan op materialen die reeds bij de bestaande weg in gebruik zijn (denk bijvoorbeeld aan de houten geleiderail).

Het gaat erom dat alle elementen van de weg – zoals kunstwerken (bijvoorbeeld fietstunnels) en wegmeubilair (zoals fietsrekken bij bushaltes) – qua kleur, materiaal en afwerking op elkaar zijn afgestemd, zodat het wegbeeld samenhangend en consistent is. Daarbij is in de hier voorgestelde selectie rekening gehouden met materialisering die reeds in de huidige situatie wordt gebruikt.

Ook zijn in de selectie van materialen in dit document nadrukkelijk materialen gekozen die hoogwaardig, duurzaam en tijdloos zijn. Het te realiseren wegontwerp dient visuele rust en eenheid uit te stralen. Zie ook de benoemde "Algemene principes beeldkwaliteit" aan het begin van dit hoofdstuk.

We gaan er daarbij van uit dat zodra in het vervolg helder wordt welke wegbeheerder (gemeenten, provincie e.d.) verantwoordelijk is voor welke huidige en toekomstige materialen op en rondom de N284 dit ook wat betreft aspecten beeldkwaliteit aanvullend voor de aannemer wordt vastgelegd.

glad lichtgrijs beton en spijlenhekwerk

afvalbak Capitole Classic, Bammens

zitbank FalcoBlok, Falco

geleiderail combinatie hout met staal

fietsleunhek Leon, kleur donkergrijs, Velopa

verlichting N284, Luxis Small Flat Base, Lightwell

fietsenstalling Tulip, Velopa

bestaande verlichting N284, Luxis Small Flat Base, Lightwell

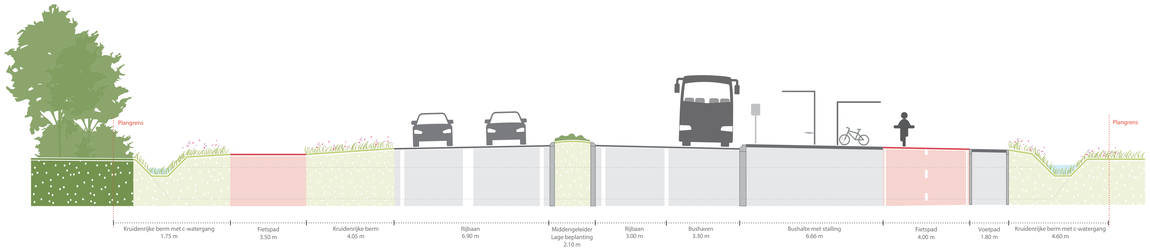
Haskoning

Enhancing Society Together

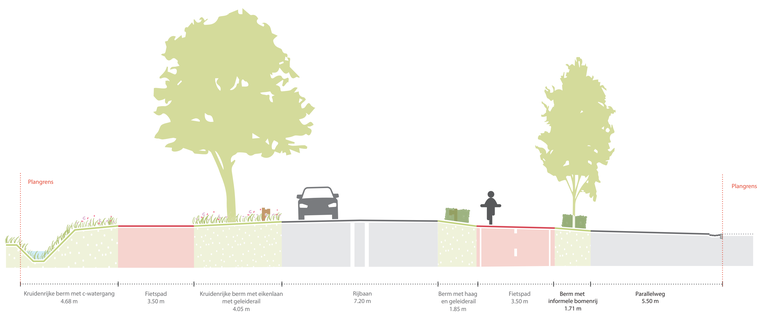

Legenda
Wegvak
Rijbaan
Fietspad
Voetpad
Overige verharding middenberm
Groen
Bermsloot/overloop
Berm/talud
Groenbeplanting/struiken
Groen met bomen
Bomen bestaand
Bomen bestaand te handhaven
Bomen bestaand te verwijderen
Bomen bestaand te verplaatsen
Bomen bestaand te vervangen door
Bomen nieuw te planten
Bomen verwijderen, niet vervangen
Bomen verwijderen, niet vervangen door
Bomen verplaatsen, nieuw
Water
Bestaande oppervlaktewater
Nieuw te graven
Nieuw te dempen oppervlaktewater
Overig
Kunstwerken
Bestaand gebouwtype
Bestaand object
Bestaand
Te verwijderen
Kunstwerk
Parkeren
Nieuw te bebouwen
Lelylaan
Lelylaan
Lelylaan

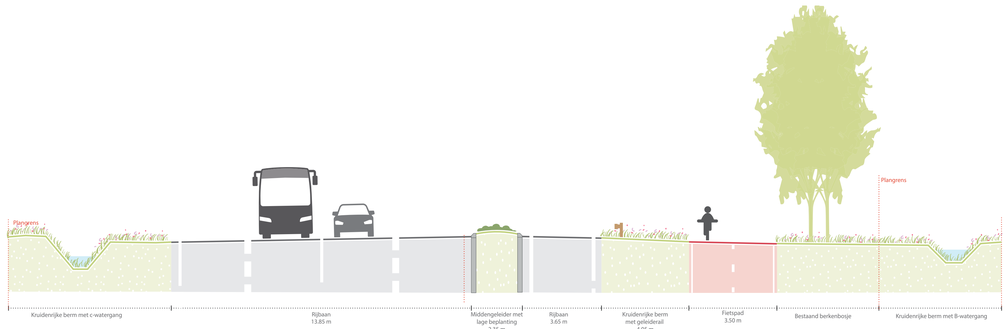
Profiel A

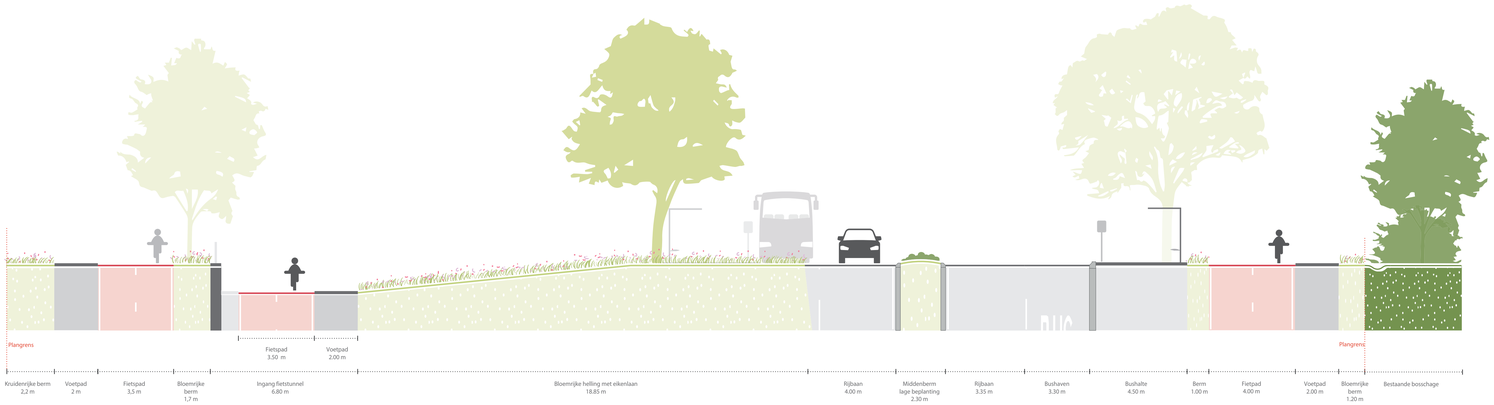
Profiel B

Profiel C

Profiel D

Profiel E

versie	omschrijving	getekend	gecontroleerd	akkoord	datum
3.0	Derde uitgave	RVa	wm	wm	27-03-2026
2.0	Tweede uitgave	RVa	wm	wm	19-03-2026
0.1	Eerste uitgave	R.Va	S.Mu	S.Mu	16-02-2026

opdrachtgever

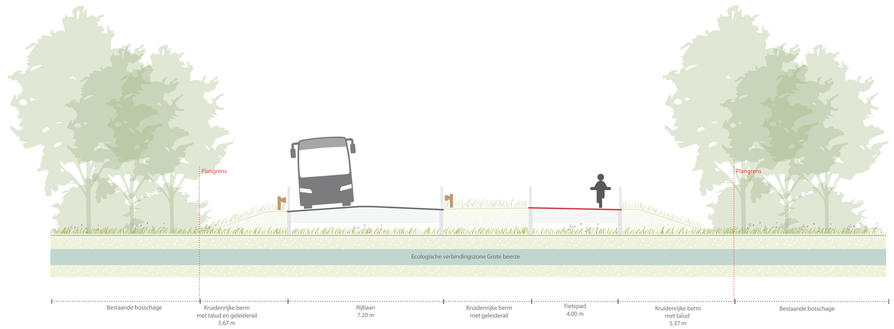
project
Landschappelijke inpassing N284

omschrijving
Profielen

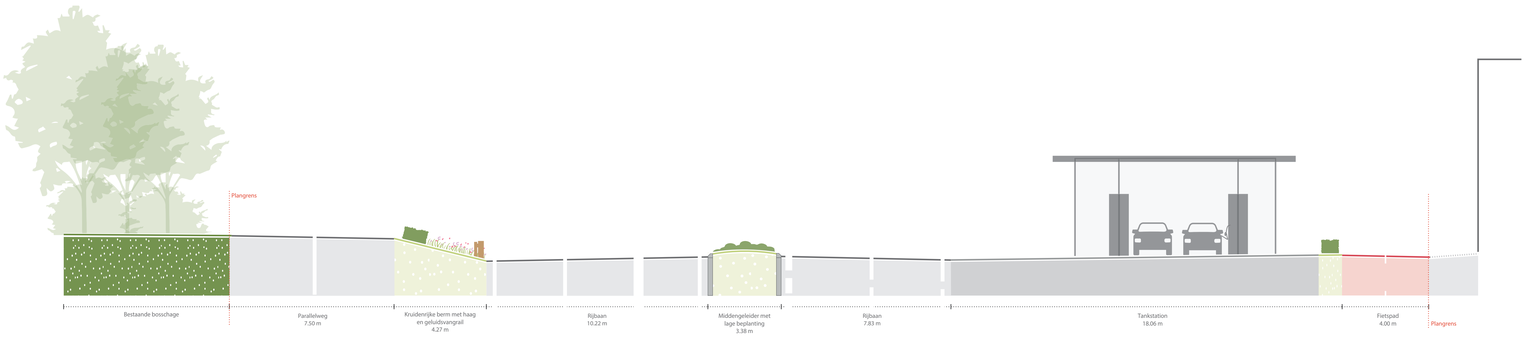
documentstatus: Definitief
documentversie: 3.0

formaat: 1180x841 mm
schaal: 1:100
fase: VO
bladnr.: 2
van: 2

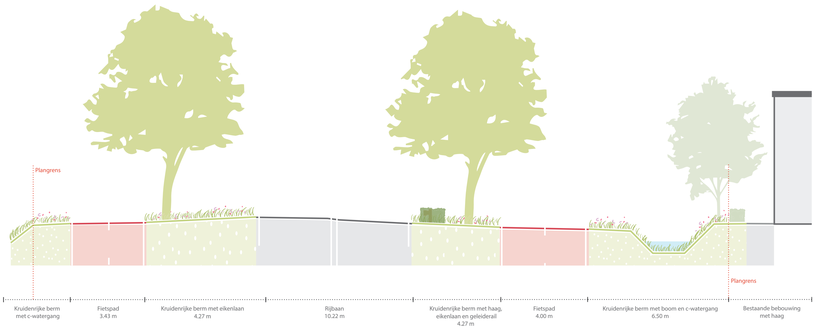
projectnummer / tekeningnummer
BI5222-RHD-VO-PROFIELEN-2

Profiel F

Profiel G

Profiel H

3.0	Derde uitgave	RSt	MH	MH	27-03-2026
2.0	Tweede uitgave	RSt	MH	MH	18-02-2026
0.1	Eerste uitgave	R.St	S.Mo	S.Mo	18-06-2025
versie	omschrijving	gewijzigd	gecontroleerd	akkoord	datum

opdrachtgever

project
Landschappelijke inpassing N284

omschrijving
Profielen

Haskoning
Enhancing Society Together

documentstatus	documentversie
Definitief	3.0

formaat	schaal	fase	bladnr.	van
1180x841 mm	1:100	VO	2	2

projectnummer / tekeningnummer
BI5222-RHD-VO-PROFIELEN-2